

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפלות

גליון 143

פרשת ויקחי

שנת תשפ"ב לפ"ק

האורה

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

הוצאות הגליון נתנדב
ע"י אנ"ש היקרים

הרה"ח
ר' אפרים איל פעפער שליט"א

לע"נ ז' שרה
בת ר' יוסף פלטיאל ע"ה
נלב"ע ט"ז טבת תשע"ז לפ"ק

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

לְחִיּוֹרַת
בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם תּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאִתְגַּלְיָא
לְעִתִּיד-לְבֹא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800
B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיְחִי

"וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה"
(בראשית מז, כח)

וְהַכֹּל עַל-יְדֵי שְׂבִיבָתָם הַגְּדוֹל מְהַפְּכִין
הִיגוֹן-וְאִנְחָה לְשִׁמְחָה, שְׂזָה עֵקֶר
בְּחִינַת הַבְּרוּר מֵהִיכָלֵי-הַתְּמוּרוֹת.

א.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ו, נא)

"וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה
שָׁנָה" (בראשית מז, כח), מְבַאֵר בְּדַבְּרֵי
רַז"ל (בראשית-רבה צו, ה; זהר ויחי רטז): "שְׂאוֹתָן
שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיוּ עֵקֶר יָמֵי חַיָּיו, שְׂחֵי
בְּשִׁמְחָה וְנַחַת".

וְלִכְאוּרָה תְּמוּנָה הַדְּבָר: שְׂבִיבָתָהּ יוֹשֵׁב
בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל - לֹא יֵשֵׁב
בְּשִׁלּוּהוּ; וּבְאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂחֵי מְקוֹם טָמֵא,
שְׂזָז הַתְּחִיל גְּלוּת מִצְרַיִם שְׂמַרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
- שֶׁם דִּיקָא יֵשֵׁב בְּשִׁלּוּהוּ?

אֲדָּ כַּל-זֶה הוּא עֲנִין (ישעיה לז, י): "שְׂשׂוֹן
וְשִׁמְחָה יִשְׂיגוּ" וְכוּ' (המבאר בלקוטי-
מוהר"ן ח"ב כג): "שְׂעֵקֶר שְׂלֵמוֹת הַשִּׁמְחָה בּוֹ
יִתְבַרֵךְ, שְׂזָה עֵקֶר הַחַיּוֹת - הוּא כְּשִׁמְחָתֵיךְ
לְחַטֵּף אֶת הִיגוֹן-וְאִנְחָה לְהַפְּכוֹ לְשִׁמְחָה".

שְׂהַכְרַח יַעֲקֹב אֲבִינוּ וּבְנָיו הַקְּדוֹשִׁים, כָּלֵל
קִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל - שְׂיִרְדוּ בְּלֵם
לְמִצְרַיִם, וְשֶׁם דִּיקָא חֵי יַעֲקֹב בְּשִׁמְחָה
וְשִׁלּוּהוּ.

כִּי אִזּוּ הַשִּׁיג בְּשִׁלְמוֹת: שְׂגִמְרָה הַגְּאֻלָּה
הַאֲחֻרוֹנָה, יִהְיֶה דִיקָא עַל-יְדֵי שְׂיִוְרָדִין
הַצְּדִיקִים לְעֵמְקֵי עֵמְקֵי 'הִיכָלֵי-הַתְּמוּרוֹת',
בְּחִינַת 'מִצְרַיִם', וְ"כֹל הַגְּלוּת שְׂנִקְרָאִים עַל-
שֶׁם מִצְרַיִם" (בראשית-רבה טז, ד), וּמְבַרְרִים
הַקְּדוֹשָׁה מְשֶׁם דִּיקָא.

"וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוֹת, וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף
וְגו', אֵל נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם" (בראשית מז, כט)

ב.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים' של רבנו ז"ל)

"וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוֹת" (בראשית מז,
כט) - הַתְּאַחְדוֹת הַזְּמַן. "לָמוֹת"
- זֶה: "בְּצֹר לָךְ וְכוּ' בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים" (דברים ד,
ל - וְאוֹלֵי גַם מְרַמֵּז עַל הַפְּסוּק כִּי בְּפִרְשַׁת וַיְחִי: "הַאֲסַפּוּ
וְאִגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים".
בראשית מט, א). "וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף" (שם) -
'תְּשׁוּבָה', "שְׂאֵר יֵשׁוּב בְּנֵךְ" (ישעיה ז, ג).
"הַטְּמִין חֲרַפְתִּי" (על-פי בראשית ל, כג: "אֲסַף
אֵלַיְכֶם אֶת חֲרַפְתִּי"). "אֵל תִּקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם"
(בראשית מז, כט) - בְּ"מִצְרַיִם הַגְּרוֹן" (שְׂעֵר-הַפְּנוּת,
פְּסַח), בְּשַׁעַת בְּחִינַת "בְּצֹר לָךְ". (עֵינֵן בְּפָנִים בְּאוֹר
מוֹהַר"נ' ז"ל עַל הַרְאֵשִׁי-פְּרָקִים שֶׁל הַפְּרָשִׁיּוֹת 'תּוֹלְדוֹת
'[יציא]).

"וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף" (בראשית מז, כט)

"לְמִי שְׂהִיָּה יִכְלַת בִּידוֹ לְעֵשׂוֹת" (רש"י)

"לְפִי שְׂהִשְׁעָה מִסוּרָה לוֹ" (בראשית-רבה צו, ה)

ג.

(ספר-המדות, הַצְּלָחָה ח"ב ב; כְּבוֹד ח"ב ד)

צְרִיף לְכַבֵּד לָזֶה שְׂהַשְׁעָה מְשַׁחֲקֵת לוֹ.
[הַרְבַּ מְטַשְׁעֵהרִין ז"ל צִינֵן לְמַדְרַשׁ הַנ"ל].

"וַיִּקְרָא לְבָנָו לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לּוֹ וְגו', שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי" (בראשית מז, כט)

ד.

(ח"א לא, ה)

יש שני בחינות ברית: א) בחינות 'אברהם'. ב) בחינות 'אליעזר'.

א) 'אברהם' הוא 'ברית-עלאה' וכו'. ב) 'אליעזר' הוא 'ברית-תתאה' וכו'.

והוא 'תחת ברית עלאה', בבחינות: "שים נא ידך תחת ירכי" וכו'.

(הפננה הוא לפרשת חיי-שרה, בראשית כד, ב: שאליעזר ברית-תתאה, נכלל ב'אברהם ברית-עלאה').

ובכל-מקום שמוזכר 'צדיק', גם 'ברית תתאה' נכלל בו, פי

ה'תחתון' נכלל ב'עליון', בבחינת: "ידך תחת ירכי".



"וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמֶּטֶה" (בראשית מז, לא)

"מבאן אמרו (שפת יב: נדרים מ.): שהשכינה למעלה מראשותיו של חולה". (רש"י)

ה.

(ח"ב כד)

בשיש קלקול ופגם בהשמחה, על-ידי זה באין 'חולאת' וכו'. וכפי

'קלקול השמחה והנגון', בן בא 'חולאת'.

וגם חכמי הרופאים האריכו בזה: "שכל החולאת על-ידי מרה-שחרה

ועצבות! - והשמחה הוא רפואה גדולה!"

ולעתיד תתגדל השמחה מאד! - ועל-בן

אמרו רז"ל (ירושלמי מגלה פ"ב ה"ד;

מועד-קטן פ"ג ה"ג; ויקרא רבה יא): "עתיד הקדוש-

ברוך-הוא להיות ראש חולה לצדיקים לעתיד-לבוא". דהינו: "שיעשה מחול לצדיקים" (תענית לא).

והוא יתברך יהיה "ראש חולה" [ראש המחול, כמבאר להלן] - פי "שכינה למעלה מראשותיו של חולה", כמו שדרשו רז"ל (שפת יב: נדרים מ.), שנאמר (תהלים מא, ד): "ה' יסעדנו על ערש דוי".

פי אין להחולה שום חיות, רק השכינה מחיה אותו. ולעתיד על-ידי ה'שמחה', יתקן כל החולאת, ואז יהיה השם-יתברך 'ראש חולה', דהינו: 'ראש המחול', פי ה'שמחה' היא בחינת 'תקון החולה' כנ"ל.

ובשביל-זה נקראין ה'שמחה' ו'ה'רפואה': 'חולה' כנ"ל - פי הם 'תקון החולאת'.



"וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אֲבִיךָ חָלָה" (בראשית מז, א) - מצות 'בקור-חולים' -

ו.

(ספר-המדות, מצות 'בקור-חולים')

א] בזכות 'בקור-חולים', אין מת מתוך יסורין (המתקת-דין קח).

ב] על-ידי 'בקור-חולים', נצול מ'יצר-הרע' (הרהורים מא).

ג] על-ידי 'בקור-חולים', הכל מתכבדין בו (כבוד כח).



"וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר, הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלַיךָ, וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמִּטָּה" (בראשית מט, ב)

"וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמִּטָּה" (בראשית מט, ב) - הַעֲנִין לְהִתְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ -

"על המטה" - ב' במסכת. "וישב על המטה" (בראשית מט, ב). "והמן נפל על המטה" (אסתר ז, ח) - שיה' צדיקים' אפילו בשהן חלשים מתחזקים, שגאמר: "ויתחזק ישראל וישב על המטה". וה'רשעים' אפילו בתקפן הן גופלין, שגאמר: "והמן נפל על המטה". (בעל-הטורים)

ח.

(ח"ב מח)

כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בְּעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם, אִזִּי הַדָּרָה: שְׁמֵרָאִין לוֹ ה'הִתְרַחֲקוּת! - וְנִדְמָה לוֹ: שְׁמֵרְחִיקִין אוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה! וְאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ כֹּל לִכְנֵס לְעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם! וּבִאֲמַת: כָּל ה'הִתְרַחֲקוּת' - הוּא רַק כְּלוֹ הַתְּקַרְבוּת!

וְצָרִיךְ ה'הִתְחַזְקוּת גְּדוֹל' מְאֹד מְאֹד: לְבָלִי לְכָל בְּדַעְתּוֹ חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁרוֹאֶה: שְׁעוֹבְרִים כְּמָה וְכְמָה יָמִים וְשָׁנִים שְׁמַתִּיגַע בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת בְּשִׁבִיל עִבּוּדֵי-הַשֵּׁם! - וְעַדִּין הוּא רְחוּק מְאֹד, וְלֹא הִתְחִיל כֹּל לְכַנֵּס לְשַׁעֲרֵי-הַקֶּדְשָׁה, כִּי הוּא מְלֹא עֲדִין, עֲבִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת וְהִרְהוּרִים וּבְלָבוּלִים גְּדוֹלִים!

וְכָל-מָה שֶׁהוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת בְּעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם אִיזָה דָּבָר שְׁבִקְדָשָׁה, אִין מְנִיחִין אוֹתוֹ! - וְנִדְמָה לוֹ: כְּאִלוֹ אִין הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מְסַתְּבֵל עָלָיו כֹּל! וְאִין רוֹצֵה כֹּל לְעִבּוּדוֹ!

מִחֲמַת שְׁרוּאָה: שֶׁהוּא צוֹעֵק בְּכָל-פַּעַם וּמִתְחַנֵּן וּמִתְנַפֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ: "שִׁיעֲזַרְהוּ בְּעִבּוּדוֹתוֹ!" - וְאִף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין הוּא רְחוּק מְאֹד מְאֹד.

עַל-כֵּן נִדְמָה לוֹ: "כְּאִלוֹ אִין הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מְסַתְּבֵל עָלָיו כֹּל, וְאִין פּוֹנֵה אֵלָיו כֹּל - כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אִין רוֹצֵה בּוֹ כֹּל!

ז.

(ח"א ז, בסוף; ספר המדות, סגלה ח"ב יא)

סִגְלָה לְחֻלָּה, לְהִסְתַּבֵּל עַל ה'צִיצִית'.

וְהַסוּד, בְּפֶסוּק (בראשית מט, ב): "הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלַיךָ" - כִּי כָּל אִלוֹ הַתְּבוֹת מְרַמְזִין עַל ה'צִיצִית, דְּהִינּוּ: 'מִנְיָן הַחוּטִין וְהַחֲלִיּוֹת וְהַקְּשָׁרִים' (פְּרִי-עֵץ-חַיִּים, שַׁעַר ה'צִיצִית פ"ד).

וְזֶהוּ: "הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלַיךָ" - דְּהִינּוּ בְּחִינַת 'צִיצִית' - עַל-יְדֵי-זֶה: "וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל" (בראשית שם).

[פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שָׁם: הִנֵּה ה'צִיצִית' צָרִיךְ שִׁיחָא בָּהּ: - חֲלִיּוֹת, קְשָׁרִים, כְּרִיכוּת, וְסִימָנִם: 'חַק"ד'.

עַם ח"י חֲלִיּוֹת, עִם הַקְּשָׁרִים, וְד' כְּנָפוֹת - גִּימְטְרִיא 'כְּנ"ף'.

כִּי כָּל 'כְּנָף' י"ג חֲלִיּוֹת, וְחֲמִשָּׁה 'קְשָׁרִים' - הָרִי ח"י. וְזֶה סוּד 'כְּנָף' - רְצָח-לוֹמֵר: כְּמִנְיָן 'כְּנ"ף' י"ג בֵּין הַכָּל. וְזֶהוּ דָּרָךְ כֹּל.

אֲבָל דָּרָךְ פָּרְט: בְּכָל 'כְּנָף', ט"ל כְּרִיכוּת. ד' פְּעָמִים ט"ל כְּרִיכוּת, הֵם קנ"ו, כְּמִסְפַּר 'יוס"ף'. וְס' גּוֹדְלִים י"ג בְּכָל הַכְּנָפוֹת - כִּי ג' קֶשֶׁר אֲגוּדֵל בְּכָל כְּנָף, וִי"ב גּוֹדְלִים בְּכָל צִיצִית, שְׁלִישׁ גְּדִיל, וְב' שְׁלִישֵׁי עָנָף, הָרִי ט"ו בְּכָל כְּנָף, וְד' פְּעָמִים ט"ו הֵם ס'.

וְזֶה סוּד (בראשית מט, ב): "הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלַיךָ" - כְּמִנְיָן 'הִנֵּה' - גּוֹדְלִים. וְכְּמִנְיָן 'כְּנ"ף' - חֲלִיּוֹת וְקְשָׁרִים, וְ'יוס"ף' - חֲשִׁבוֹן כָּל (כְּמִצַּת-שְׁמוּרִים כְּתַב: הָרִי ב"ן חֲלִיּוֹת וְכ' קְשָׁרִים בְּכָל הַכְּנָפוֹת, הָרִי כְּמִנְיָן בְּנ"ף) הַכְּרִיכוּת יַחַד, ט"ל בְּכָל כְּנָף, וְהַחוּטִין הֵם ל"ב וְהֵם שְׁזוּרִין, הָרִי ס"ד, כְּמִנְיָן: "בָּא אֵלַיךָ". וְהַכָּל רְמִז לְיַעֲקֹב. (עֲנִי-שָׁם עוֹד).



הן על כל אלה וכיוצא בזה: צריך
'התחזקות גדול', לחזק עצמו מאד
מאד, ולבלי להסתפל על-כּל-זה כּלל! - כי
באמת כּל ה'התרחקות' הוא רק כּל
'התקרבות' כּל. וכל הנ"ל עבר על כּל
הצדיקים וכו' וכו'.

והכּלל: אהובי אחי: חזק ואמץ מאד!
ואחז עצמך בכל הפחות לשאר
קיים בעבודתך! ואל תחוש ואל תסתפל כּלל
על כל הנ"ל, או כיוצא בזה!

ואם אתה רחוק מאד מאד ממנו יתברך,
ונדמה לך: שאתה פוגם בכל שעה
ממש נגדו יתברך!

עם-כּל-זה - כּנגד זה תדע: שאיש כּזה
שהוא מגשם כּל-כּך - כּל
תנועה ותנועה שמנתק עצמו מעט מעט מן
גשמייתו ופונה להשם-יתברך - היא גדולה
ויקרה מאד מאד.

ואפלו 'נקודה קטנה' מאד שהוא נעתק
מגשמייתו אליו יתברך - הוא רץ
כּזה כּמה וכמה אלפים פרסאות בעולמות
עליונים וכו' וכו'.

אח-על-פיי-כן עליו לעשות את שלו,
לעשות מה שיוכל
בעבודת-השם, ואל יניח עצמו לפל לגמרי
חסוּשלוּם!

כי כל אלו הנפילות והירידות והבלבולים
וכיוצא בזה - צריכים בהכרח לעבר
בהם קדם שנכנסין ב'שערי-הקדשה' וכו'.
על-כן צריך אז 'התחזקות גדול' נגד ה'פעל-
דבר'.

ושמענו מ'צדיק אמת' שאמר: שאלו
היה אומר לו אחד, יהיה מי
שיהיה, בעת שעסק בעבודת-השם
בתחלתו: "אחי, חזק ואחז עצמך!" -
הייתי רץ ומזדרז מאד בעבודתו יתברך! -
כי גם עליו עבר כל הנ"ל, ולא היה שומע
'שום התחזקות' משום אדם.

על-כן מי שרוצה לכנס בעבודת-השם -
יזכר זאת היטב. וחזק עצמך מאד,
ועשה מה שתוכל בעבודת-השם. וברבות
הימים והשנים - תכנס לבטח בעזרתו יתברך
לתוך 'שערי הקדשה' - כי השם-יתברך מלא
רחמים, ורוצה בעבודתך מאד וכו' וכו'.

ומזה תבין: עד היכן אתה צריך
להתחזק, ולבלי ליאש עצמך חס-
ושלום, אף אם יהיה מה שיהיה.

והעקר להיות בשמחה תמיד. וישמח
עצמו בכל מה שיוכל, ואפלו על-
ידי 'מליד-שטותא', לעשות עצמו כשוטה,
ולעשות עניני שטות וצחוק, או קפיצות
ורקודים, כדי לבוא ל'שמחה', שהוא דבר
גדול מאד.

ט.

(עלים-לתרופה, או ישוב תקצד)

וכבר אמר הוא ז"ל: שאפלו לחולה
המוטל על ערש-דווי וחלוש מאד
אשר כל משכבו נהפך בחליו, אומרים לו:
שיתחזק! - לאז דוך נישט אפ! מאך זיך
פרישער! [אל תניח עצמך! תתענון!] - וכיוצא
בזה.



"אל שדי נראה אלי בלזו בארץ כנען, ויברך אתי, ויאמר אלי הנני מפרך והרביתך" (בראשית מח, ג-ד)

י.

כל התורות בענין השם 'שדי' שהוא 'ברית' - נמצאים בפרשת וישלח, בפסוק (בראשית לה, יא): "אני אל שדי פרה ורבה".



"ואני בבאי מפדן, מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך, בעוד נברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם" (בראשית מח, ז)

דע לך: שעל-פי הדבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה, כשיגלה אותם נבוזראדן והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים. (רש"י: בראשית-רבה פב, י)

יא.

(ח"ב סז)

"על-ידי ה'בכי, מסתלק מאור העינים" (שבת קנא:), שזה בחינת 'שקיעת האור במערב'.

כי 'מערב', ראשי-תבות: "רחל מ'בפה על ב'ניה" (ירמיה לא, יד - שער-הפסוקים ירמיה; פרי-עץ-חיים, שער תקונית-צות פ"א; ועוד) - כי "שכינה במערב" (בבא-בטרא כה.). והשכינה בוכה ומיללת כביכול על ישראל, בחינת (ירמיה שם): "רחל מבפה על בניה, מאנה להנחם על בניה כי איננו" - שהיא בוכה על צרת ישראל המפזרים בגויים ואינם על מקומם.

וזוה בחינת 'פוחל-מערבי', ששם השכינה בוכה ומיללת על 'חרבן בית-המקדש' - כי ב'מערב, שם "רחל מבפה על בניה".

ו"יש מאורי-אור ומאורי-אש" (זהר בראשית כא, ויקהל רח.) - והם "זה לעמת זה" (קהלת ז, יד), שכשיש כח למאורי-אור, אזי נכנעין 'מאורי-אש'. וכן להפך: שכשינכנעין ונסתלקין 'מאורי-אור' חס-ושלום, אזי מתגברין 'מאורי-אש'.

וזוה בחינת 'חרבן בית-המקדש' - בחינת (איכה א, יג): "ממרום שלח אש בעצמתי" - כי נתגברו 'מאורי-אש', על-ידי שנסתלקו 'מאורי-אור', בבחינת: "רחל מבפה על בניה" (ירמיה לא, יד).

כי הבכיה שהשכינה בוכה ומיללת כביכול על ישראל, הוא בחינת 'הסתלקות מאורי-אור'. ואזי מתגברין חס-ושלום 'מאורי-אש', בחינת: "ממרום שלח אש".

וזוה בחינת (זהר משפטים צה.): "עולמתא שפירתא דלית לה עינין".

כי "רחל היתה יפת-תאר ויפת-מראה" (בראשית כט, יז). ועל-כן עקר ה'הולדה' של ה'צדיק', שהוא בחינת 'וסף', שהיה 'יפת-תאר ויפה-מראה' (שם לט, ו), בחינת ה"פאר והיפי של העולם" - הוא מ'רחל'.

אבל עכשו בגלות אחר החרבן, היא בבחינת: "רחל מבפה על בניה" - ועל-כן היא בחינת: "עולמתא שפירתא דלית לה עינין" - כי "מאור עינים, נסתלקין על-ידי הבכי".



ועל-כן תכף נתרצה יעקב, ואמר: "קחם נא אלי ואברכם".

וזהו (הושע יא, ג): "ואנכי תרגלתי לאפרים", שנאמר על ענין זה, כמו שפרש רש"י שם. וזהו: "ואנכי תרגלתי לאפרים" - שאפלו בשהם בבחינת רגלין, בדיוטא-התחתונה - גם אז הרגלתי רוחי ביעקב - שיתהפך דעתו עליהם לטובה לברכם, שזהו בחינת הדרך של "אזמרה" וכו' הנ"ל.

וזהו (הושע שם): "קחם על זרועתיו" - שיעלה אותם מבחינת רגלין מ'מדרגה-התחתונה', לבחינת ידים וזרועות, שהם בחינת "אזמרה" הנ"ל, בבחינת זמר ונגון, שהוא בבחינת ידים, בבחינת (שמואל"א טז, טז): "ונגן בידו וטוב לך".

ואנני"ה ברזל, שיחות-וספורים מרבנו ז"ל ד: רבנו ז"ל אמר: יהודי צריך לבקש מהשם-יתברך: "שיהיו לו הרבה בנים, איך שיהיו!" - פי כשיבא משיח ויתקן את כל העולם, יהיה תקון לכל הדורות עד אדם הראשון.

(א יוד בעדארף בעטן: "ער זאל האבען א סאך קינדער, ווי אזוי זיי וועלן זיין!" - ווארן אז משיח וועט קומען, און וועט פאררעכטן די גאנצע וועלט, וועט זיין א תקון צו אלע דורות, עד אדם הראשון).]

"שכל את ידיו" (בראשית מח, יד)

יג.

(ח"א כד, ה)

עקר ה'ברכה' שנשפעין מ'הידים', הם 'שכל'. וכשבאים למטה, נעשים לכל אחד ואחד כפי רצונו, כמו שכתוב (תהלים קמה, טז): "פותר את ידך ומשביע לכל חי רצון".

וירא ישראל את בני יוסף, ויאמר: 'מי אלה'. ויאמר יוסף אל אביו: 'בני הם אשר נתן לי אלקים בזה, ויאמר: 'קחם נא אלי ואברכם'" (בראשית מח, ח-ט)

יב.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ו, טז)

"וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה; ויאמר בני הם אשר נתן לי אלקים בזה וכו'" (בראשית מח, ח-ט).
 "ששאל: 'מי אלה' שאינם ראויים לברכה, כי ראה רשעים גדולים שיצאו מהם" (רש"י; תנחומא ויחי, ו).

והשיב לו יוסף: "בני הם אשר נתן לי אלקים בזה". ואיתא בספרים (מגלה-עמקות, ואתחנן אפן קנח): "שהשיב לו: שבזה בעצמו שאתה רואה, יש שם גם-כן ניצוצות-קדושים, שבשביל-זה ראויים לברכה".

כי בענין "אזמרה" ללמד זכות על הכל - יש בזה כמה בחינות בין הצדיקים, כי הוא עבודה גדולה, כמו שמצינו: "שאפלו גדולי הצדיקים, לפעמים לא ידעו ללמד זכות פראוי, והקפיד השם-יתברך עליהם, כמו שמצינו בישעיה (במות מט:), והושע וכו' (פסחים פז).

ועל-כן גם יעקב אבינו קדם הסתלקותו, מחמת שראה גדל הרשעות של הרשעים שיצאו מאפרים ומנשה, על-כן גם הוא תש פחו, עד שלא ידע ללמד עליהם זכות ולברכם, על-כן שאל: "מי אלה שאינם ראויים לברכה?"

עד שהשיב לו יוסף: "בני הם, אשר נתן לי אלקים בזה" - שהראה לו: שגם בזה בעצמו נמצא זכות, שיגע ומצא נקדות-טובות, גם בהרשעים שיצאו מהם.

בְּכֹן: מי שהוא **'בעל-נפש'** - צריך לכון
 'רצונו', שימשיך **'ברכת שכל'**,
 בבחינת (בראשית מח, יד): **"שכל את ידיו"**,
 ובבחינת (שמות טו, יז): **"מקדש ה' פוננו
 וידך"**.



**"המלאך הגאל אתי מפל רע, יברך את
 הנערים. ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם
 ויצחק, וידגו לרב בקרב הארץ"** (בראשית מח, טז)

יד

(ח"א ד, בסוף)

"והזינן האי פורא" (בבא-בבא עג:) -
 'ישראל' מכנין בשם 'דגים', כמו
 שכתוב (בראשית מח, טז): **"וידגו לרב בקרב
 הארץ"**.

טו

(ח"א לז, ד)

**כתוב ב'זהר' (הקדמה א: - על שירי-השירים ב, יב):
 "הנענים נראו בארץ" - אין
 אבות העולם.**

**"עת הזמיר הגיע" - פד אתא עדן
 לקצצא חיביא מן עלמא.**

**"וקול התור נשמע" - דא קלא דינוקא
 דרביא דלעי באורייתא, כמו
 שכתוב (שם א, יא): "תורי זהב", וכתוב (שמות
 כה, יח): "ועשית שנים פרבים זהב" - על-ידי
 קלא דינוקא דרביא, נתגלו האבות בעולם
 להגן. [עד-פאן לשון הזהר].**

**ואימתי יתגלון האבות בעולם? - על-
 ידי 'אורא דארץ-ישראל, ועל-
 ידי "הבל שאין בו הטא" (שבת קיט:), שהיא
 בחינת "הבל פיהם של תינוקות" (שם).**

**כי כן נתברכו תינוקות, כמו שכתוב
 (בראשית מח, טז): "הוא יברך את
 הנערים, ויקרא בהם שמי ושם אבתי" -
 שעל-ידי ה'תינוקות, נתגלו האבות להגן.**

**ועל-ידי 'צדקה דארץ-ישראל' - תכלל
 עצמד ב'אורא דארץ-ישראל,
 'אור-הקדוש', שהוא בחינת "הבל שאין בו
 הטא".**

טז

(ח"ב א, ו)

**על-ידי 'בנין ירושלים, דהינו: תקון
 שלמות ה'ראה שפלב' - נברא
 'מלאך' שמשפיע נבואה ל'כלי הנבואה'.**

**כי ה'נבואה' באה מבחינת 'פרובים',
 בבחינת (במדבר ז, פט): "וישמע את הקול
 מבין שני הפרבים"; ו'פרובים' הם 'אנפי
 זוטרי' (זהר בראשית יח:), והם נשפעים מן
 ה'מלאך, בבחינת (בראשית מח, טז): **"המלאך
 הגאל אתי מפל רע, יברך את הנערים" -
 שהם 'אנפי זוטרי, בחינת 'פרובים'.****

**וזזה ה'מלאך, שרשו מ'ראה' - פי זה
 אותיות 'מלאך' - ראשי-תבות: "פי
 אין מ'חסור ל'ראיו" - ואזי נמשכת
 'נבואה, ואפילו 'קטנים' יכולין להתנבאות,
 בבחינת (יואל ג, א): "ונבאו בניכם ובנותיכם".**



**"ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך,
 אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי"
 (בראשית מח, כב)**

יז

(ח"א ב, א-ב-ג-ד-ה)

**עקר 'פלי-זינו' של 'משיח', הוא
 ה'תפלה, שהוא בחינת 'חטם', כמו**

שְׁכַתוֹב (ישעיה מו, ט): "וְתַהֲלֵתִי אַחֲטָם לְךָ" – וּמִשָּׁם עֵקֶר חַיּוֹתָו, וְכָל מַלְחָמָתוֹ שִׁיעֲשֶׂה וְכָל הַכְּבִישוֹת שִׁיכְבֹּשׁ, הַכֹּל מִשָּׁם וְכוּ'.

וְזֶה עֵקֶר הַכְּלִי-זִינוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בְּרֵאשִׁית מו, כב): "בְּחֶרְבִי וּבְקִשְׁתִּי", וּפְרָשׁ רַש"י: "תְּפִלָּה וּבְקִשָּׁה" (וְהוּא גְמָרָא בְּבִבְא-בְתָרָא קַבְג). – וְכְמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים מו, זט): "כִּי לֹא בְקִשְׁתִּי אֲבֹטָח וְכוּ', בְּאֲלֻקִּים הִלְלֵנוּ", בְּחִינַת: "וְתַהֲלֵתִי אַחֲטָם לְךָ".

וְזֶה הַכְּלִי-זִינוֹ – צְרִיךְ לְקַבֵּל עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'יוֹסֵף', הַיְנוּ: 'שְׁמִירַת-הַבְּרִית', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים מו, ד): "חֲגוֹר חֶרֶבְךָ עַל יָרֶךְ", וְכְמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים קלב, יא): "מִפְּרִי בִטְנֶךָ אֲשִׁית לְכֶסֶף לְךָ" – זֶה בְּחִינַת 'מְשִׁיחַ', בְּחִינַת 'תְּפִלָּה'. "אִם יִשְׁמְרוּ בְּנֵיךָ בְּרִיתִי" (שָׁם שָׁם, יב), הַיְנוּ: עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'יוֹסֵף'.

וְ'יוֹסֵף' שֶׁשָׁמַר אֶת הַבְּרִית – נִטַּל אֶת הַבְּכוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲבוּדַת-הַתְּפִלָּה', בְּחִינּוֹת: "פִּי שְׁנַיִם" (דְּבָרִים כֵּא, יז).

כִּי הַתְּפִלָּה הוּא "פִּי שְׁנַיִם". שְׁנַיִם, שֵׁשׁ בָּהֶם 'שִׁבְחוּ שֶׁל מְקוֹם' וְ'שְׂאֵלַת צְרָכָיו'.

וְהוּא בְּחִינּוֹת (שָׁם קמט, ו): "וְחֶרֶב פִּיפִּיּוֹת בְּיָדָם", בְּחִינּוֹת 'שְׁתֵּי פִּיּוֹת', בְּחִינּוֹת "פִּי שְׁנַיִם".

וְנִטַּל מִדְּאוּבָן, עַל-יְדֵי: "שְׁחַלְל יְצוּעֵי אָבִיו" (בְּרֵאשִׁית מט, ד; דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א ה, א) – כִּי הִיא תְּלוּי בְּשְׁמִירַת-הַבְּרִית'.

וְעַל-כֵּן 'יוֹסֵף' – בְּשִׁבִיל שְׂזָכָה לְבְּחִינַת 'תְּפִלָּה', שֶׁהִיא בְּחִינַת "תַּהֲלֵתִי אַחֲטָם", בְּחִינַת חַיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִ"נוֹקְבָא דְּפִרְדֵּשׁקָא" (זֶהוּ נֶשֶׂא קַל): – עַל-כֵּן נִקְרָא (בְּרֵאשִׁית מט, כב): "בֵּן פּוֹרֵת יוֹסֵף" – שֶׁהֵם בְּחִינַת 'תרפ"ו אורות'.

שֶׁהֵם שְׂבָעָה שְׁמוֹת: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן קס"א קנ"א קמ"ג, שְׂעוּלִים: תרפ"ו, שְׁמִקְבֵּל מִ"נוֹקְבָא-דְּפִרְדֵּשׁקָא", כִּי 'פִּרְדֵּשׁקָא' בְּגִימְטְרִיא תרפ"ו (עִמְקֵה-מְלֶךְ, שְׁעַר שְׂבַע-תְּקוּנִים פ"א – וְעַיֵן 'שְׁעַר-הַפְּסוּקִים' פְּרָשַׁת וַיֵּשֶׁב וּפְרָשַׁת וַיְחִי; וְעוּד: בְּעֵגֶן 'פּוֹת־ר' וּפּוֹר־ת', שְׁ"יֹסֵף הוּא 'פּוֹת־ר הַחֲלוּמוֹת' וְכוּ').

וְכִי שְׂזָכָה לְ'חֶרֶב' הַזֶּה – צְרִיךְ לִידַע: אִיךָ לִלְחֹם עִם הַ'חֶרֶב', שֶׁלֹּא יִטָּה אוֹתָהּ לְיָמִין אוֹ לְשִׁמְאֹל, וְשִׁיחָא "קוֹלַע אֶל הַשְּׂעָרָה וְלֹא יִחְטֵא" (לְשׁוֹר־הַפְּתוּב שׁוֹפְטִים כ, טז).

וְזֶה אִי-אֲפָשָׁר אֲלֵא עַל-יְדֵי בְּחִינּוֹת 'מְשַׁפֵּט' וְכוּ', הַיְנוּ: שְׁקוֹלַע עִם 'כְּלִי-זִינוֹ' אֶל הַמְּקוֹם הַצְּרִיךְ, וְאִינוֹ מִטָּה לְיָמִין וְלֹא לְשִׁמְאֹל אֲלֵא לְאֲמָצֵעַ. וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קיב, ה): "יִכְלֹכַל דְּבָרָיו בְּמְשַׁפֵּט".

וּבְשִׁבִיל-זֶה קִבֵּל 'יוֹסֵף' אֶת הַבְּכוֹרָה' דְּיוֹקָא מִ'עֵקֶב', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בְּרֵאשִׁית מו, כב): "וְאֲנִי נָתַתִּי לְךָ" וְכוּ' – "אֲנִי" דְּיוֹקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְשַׁפֵּט' [כִּי 'עֵקֶב' הוּא מִדַּת הַתְּפָאֶרֶת שֶׁהוּא הַמְשַׁפֵּט, כְּמִבְּאֵר בְּזֶה-רַח הַקְּדוּשׁ כְּמִה-פְּעָמִים].

וְזֶה (תְּהִלִּים פֵּא, ה): "כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא" – בְּחִינַת 'בְּרִית', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: "חֵק בְּשָׂארוֹ שָׁם" (שְׁבַת קלז: – בְּרַכַּת בְּרִית-מִלָּה).

"מְשַׁפֵּט לְאֻלְקֵי יַעֲקֹב" (תְּהִלִּים שָׁם) – הַיְנוּ: שְׁצָרִיךְ 'יוֹסֵף', לְקַבֵּל זֹאת הַ'חֶרֶב' מִבְּחִינַת 'מְשַׁפֵּט', כִּדִּי שִׁ"י יִכְלֹכַל דְּבָרָיו בְּמְשַׁפֵּט".

וְעַל-יְדֵי 'צְדָקָה', אוֹחֲזִין בְּמִדַּת הַמְשַׁפֵּט' וְכוּ' – כִּי 'צְדָקָה' הוּא עַל-יְדֵי 'מְשַׁפֵּט', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים עה, ח): "אֲלֻקִּים שִׁפֵּט, זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים" – "שְׁמוֹרִישׁ לְזֶה,

ומעשיר לזה" (שמות רבה לא, יד; במדבר רבה כב, ז). וכשנותן 'צדקה' - הוא בבחינת: "זה ישפיל", שפחסר ממונו. "זה ירים", שמעשיר לעני. נמצא: שאוחז על-ידי-זה במדת 'משפט'.

וזה שאמרו חז"ל (בבא-בתרא קכג): "למה נתן יעקב את הבכורה ליוסף, בשביל שכלכל אותו. משל לבעל-הבית שגדל יתום בתוך ביתו וכו'" - כמו שכתוב (בראשית מז, יב): "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו לחם לפי הטף".

ועל-ידי ה'צדקה' שעשה - נתן לו 'יעקב' שהוא בחינת 'משפט': את ה'בכורה' שהוא בחינת 'תפלה' - כמו שכתוב (בראשית מח, כב): "ואני נתתי לך שכם" - "אני" דיקא, שהוא בחינת 'משפט'.

ועקר של ה'מחשבות-זרות', הם על-ידי 'קלקול המשפט' - כי 'משפט' הוא בחינת 'עינין' וכו', ועל-ידי 'קלקול משפט', בא קלקול ל'עינין' וכו', זה בחינת 'מחשבות-זרות' שבתפלה, שהם (תקוני-זהר נ:): "עננין דמכסין על עינין, כמו שכתוב (איכה ג, מד): 'סבותה בענן לך מעבור תפלה'".

ולעתיד שיתקן בחינת 'משפט' וכו' - אזי יתעבר עננין דמכסין על עינא, כמו שכתוב (ישעיה נב, ח): "כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון".

ובשביל-זה נקרא 'יוסף' (בראשית מט, כב): "בן פרת עלי עין".

יח.

(ח"א ט, ב)

'יעקב' שהוא כלול כל ה'שנים-עשר שבטים', והיה יודע כל מטה

ומטה בשרשו - בשביל-זה פתיב בה (בראשית מט, לג): "ויאסף יעקב רגליו אל המטה".

"רגליו" - זה בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (תהלים פה, יד): "צדק לפניו יהלך".

הינו: שהיה מאסף כל התפלות, כל אחת לשרשה.

גם היה כח בידו לתן חלק מחלקי עולם ל'יוסף', כמו שכתוב (בראשית מח, כב): "ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך" וכו' - כי על-ידי תפלתו היה משפיע חיות לכל שלשה חלקי עולם, שהם: א) עולם השפל. ב) עולם הפוכבים. ג) עולם המלאכים. (רמב"ם הלכות יסודי-התורה ב, ג; רבנו בחיי בראשית ב, א).

וזה: 'שכ"ם': ש'פל, כ'זכב, מ'לאף - כי כל-זה זכה על-ידי 'תפלתו', כמו שכתוב (שם): "אשר לקחתי מיד וכו', בתפלתי ובקשתי" [על-פי רש"י על "בחרבי ובקשתי"].

יט.

(ח"א ט, ד)

"אתלויין בהדן ההוא טיעא, ושקיל עפרא ומורח" (בבא-בתרא עג:).

"ואתלויין בהדן ההוא טיעא" - שקשרנו עצמנו עם 'צדיק-הדור' שהוא בחינת 'משיח', 'כלליות התפלה' (עין בפנים ענין 'ההוא טיעא' שמרמז ל'צדיק-הדור').

"עפרא" - זה בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (ישעיה מא, ב): "יתן פעפר חרביו".

ו'חרב' זה בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (בראשית מח, כב): "בחרבי ובקשתי".

"ומורח" - כי יש לו כח הזה להרית, על-ידי שהוא כלול כל התפלות, וכתוב (ישעיה מח, ט): "ותהלתי אחטם לך".

נ.

(ח"א מב)

'אותיות-התפלה' היא ה'שכינה', כמו שכתוב (תהלים נא, יז): 'אדני שפתי תפתח' - ש'ה'דבור' הוא שם 'אדני'. ונקרא: 'קשת', כמו שפרש רש"י (בראשית מח, כב): 'בחרבי ובקשתי' - לשון 'תפלה'.



"האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" (בראשית מט, א)

"בקש לגלות את הקוץ, ונסתלקה ממנו שכינה" (רש"י: בראשית-דב"ה צט, ה)

נא.

(ח"ב עט)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מז, כט): "ויקרבו ימי ישראל למות". [עין בפנים בסוף התורה, באורו של מוהרנ"ת על הפסוק בפרשת דברים (ה, ט): **"בצר לך וגו', באחרית הימים"**].

נב.

(חיי-מוהר"ן תקכז)

לענין ה'קצים': שיש כמה גדולים שמחשבין 'קצים', ואומרים שראוי שיבוא משיח באותו הקץ שהם אומרים, כמו שארע בזמננו שהיו אומרים על כמה פרטים שאז יבוא משיח, וכן בדורות שלפניו.

ורבנו ז"ל לא היה מסכים עליזה כלל. ואמר: שבכל-זמן שאומרים איזה קץ, אז בודאי לא יבוא משיח בשום אופן באותו הקץ שהם אומרים! - וכבר מבאר בזהר-הקדוש (זהר-חדש בראשית):

"שמקלל מאד כל המחשבי קצין", כי אין בן דוד בא אלא בהסחה-הדעת" (סנהדרין צז).

והנה עכשו אומרים העולם שיבוא משיח בשנת ת"ר, ונדמה להם שיש רמזים בזהר-הקדוש עליזה (וירא קיז).

ובאמת אז בודאי לא יבוא בשום אופן, ויכול להיות שיבוא קדם לשנת ת"ר או לאחריה, אבל בשנת ת"ר לא יבוא בשום אופן! - מאחר שהעולם מצפין לאותו הזמן.

רק "בא יבא לא יאחר" (חבקוק ב, ג) במהרה בימינו בהסחה-הדעת לגמרי! - הינו: שלא יחשבו כלל על אותו הקץ שיבוא, ופתאום יבוא במהרה בימינו אמן.

ואבני-ה-ברזל, שיחות-וספורים ממוהרנ"ת ז"ל כ: בשנת ת"ר דברו בני העולם: "שיבוא משיח בשנה זו!" - ואמר מוהרנ"ת ז"ל: "שבודאי לא יבוא בשנה זו!" - ומה שכתוב בזהר (וירא קיז): "שבשנת ת"ר יפתחון תרעי דחכמתא!" [יפתחו שערי החכמה] - הפונה: שמהיום אם יתחיל אדם דבר שבקדשה, יוכל לגמור!

וזה לשון ספר 'זהר-חי' (לחבר-הקדוש מקאמאנא זיע"א) על הזהר הנ"ל: "ואז יתפתחון תרעי דחכמתא למי שירצה לעסק בחכמה, יהיה כמעין ממש הנובע וכו', ובכאן אינו מדבר כלל מביאות משיח, אלא מהתגלות חכמות ורזי התורה".

נג.

(לקוטי-הלכות, גזלה ה, י - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ, ט' תקונין')

"ויקרא יעקב אל בניו ויאמר: האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" (בראשית מט, א).

אמרו רז"ל (פסחים נו): "שיעקב אבינו בקש לגלות את הקץ, ונסתלקה הימנו שכינה", אמר: שמא יש ביניכם פסול? כשם וכו'. מיד פתחו כלם ואמרו:

שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, כָּשֵׁם שְׂאִין בְּלִבָּךְ אֶלֶּא אֶחָד, כִּי אֵין בְּלִבָּנוּ אֶלֶּא אֶחָד".

הֵינּוּ: כִּי יַעֲקֹב טָעָה, שֶׁבִּתְחִלָּה סָבַר שֶׁכָּבֵר הִגִּיעַ הָעֵת לְגַלוּת לָהֶם אֶת הַקֶּץ וְנִסְתַּלְקָה הַיָּמִינוּ שְׂכִינָה, וְעַל־כֵּן סָבַר שִׁישׁ בָּהֶם אֵיזָה פְּסוּל כַּנִּ"ל.

כִּי־יִן שְׂאֲמָרוֹ: "שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל" וְכוּ, וְרָאָה שִׁ"כֵּל הָעֵדָה כֻּלָּם קֹדְשִׁים" (בַּמִּדְבָּר טז, ג), וְאִף־עַל־פִּי־כֵן נִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה עַל שֶׁבָקַשׁ לְגַלוּת אֶת הַקֶּץ - אִז הַבֵּין מִיָּד: שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם דְּבַר, וּבַפְּרָט בְּעֵינַי הַקֶּץ הָאֲחֵרוֹן לָשׁוּב לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְשֶׁתְּהִיָּה גְּאֻלָּה שְׂלֵמָה שְׂאִין אֲחֵרִיָּה גְלוּת - שְׁזָה נֶעְלַם מִכָּל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים.

וְאֶפְלוּ הַצְּדִיקִים הַיּוֹדְעִים בְּזֶה קֶצֶת - "אֲסוּר לְגַלוּת, כִּי לְבִיָּה לְפֹמָה לֹא גָלִי" (סִנְהֶדְרִין צט.),

וְאִז הַבֵּין גְּדֹל הַפָּגַם שֶׁל הַדּוּחֵק אֶת הַשְּׁעָה, אֶפְלוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים. [עֵין עוֹד בְּפָנִים בְּאֵרִיכוֹת בְּעֵינַי זֶה שֶׁקִּנְטַר אֶת הַשְּׁבָטִים, בְּגַלְל 'דְּחִיקַת הַשְּׁעָה'].



"הָאֶסְפוּ וְאִגִּידָה לָכֶם וְגו'. הַקְּבֹצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב, וְשִׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם" (בְּרֵאשִׁית מט, אֲב) - עֵנִין ה'קְבוּץ הַקְּדוּשׁ' שֶׁל הַצְּדִיק־הָאֲמַת -

גְּלָה לָהֶם: שֶׁעָמַד יְסוּד תְּקוּנַת־הַעֲצָה - הוּא בְּחִינַת "הַקְּבֹצוּ". הֵינּוּ: שֶׁיְהִיָּה אֲחֵדוּת וְאֶהְבָּה וְשִׁלּוּם בֵּין יִשְׂרָאֵל. (לְקוּטִי־הַלְכוּת, תַּעֲנִית ד, יג)

כד.

(ח"ב ה, טו)

עַל־יְדֵי 'קְבוּץ הַתְּלַמִּידִים אֶצֶל הָרַב' - נִתְקַבֵּץ וְנִתְלַקֵּט 'הַלְקֵי הָאֲמוּנָה' (עֵין־שֵׁם בְּאוֹת דֶּה).

וְעַל־כֵּן נִקְרָא לְמוֹד הָרַב עִם הַתְּלַמִּידִים: 'יְשִׁיבָה', עַל־שֵׁם 'קְבוּץ הַלְקֵי הָאֲמוּנָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת (שְׁמוֹת טז, לה): "אֶרֶץ נוֹשְׁבֹת", בְּחִינַת (תְּהִלִּים לז, ג): "שָׁכַן אֶרֶץ וְרָעָה אֲמוּנָה", הַפֶּךְ (יְרֵמְיָה ב, ב): "אֶרֶץ לֹא זְרוּעָה", שֶׁהִיא בְּחִינַת: 'פָּגַם אֲמוּנָה'.

(כַּמְבָּאָר שֵׁם בְּאוֹת א: 'סִדֵּר הַזְּרָעִים' הוּא עַל־יְדֵי 'אֲמוּנָה', בְּבִחִינַת: "אֲמוּנָה זֶה סִדֵּר זְרָעִים". שְׁבֹת לֹא. - שְׁעַל־יְדֵי 'אֲמוּנָה' נַעֲשֶׂה הַסִּדֵּר שֶׁל הַזְּרָעִים לְפִי הַזְּמַן וְהַמְּקוֹם).

כִּי הָרַב הוּא מְשַׁגֵּיחַ עַל 'חַלְקֵי הָאֲמוּנָה' שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, לְקַבֵּצֵם וּלְהַעֲלוֹתָם, בְּבִחִינַת (תְּהִלִּים קא, ו): "עֵינַי בְּנֹאֲמָנֵי אֶרֶץ, לְשֹׁבֹת עַמִּדִי", בְּחִינַת 'יְשִׁיבָה', בְּחִינַת: "אֶרֶץ נוֹשְׁבֹת", וְכַנִּ"ל.

נִמְצָא: שֶׁבְּחִינַת 'אֲמוּנָה' נִתְתַּקַּן, עַל־יְדֵי רַבֵּי עִם תְּלַמִּידִים.

גַּם נִתְחַדֵּשׁ וְנִתְתַּקַּן ה'מַח' - כִּי 'מַח הַתְּלַמִּידִים' נִתְתַּקַּן וְנִתְחַדֵּשׁ עַל־יְדֵי הָרַב. וְגַם 'מַח הָרַב' נִתְחַדֵּשׁ עַל־יְדֵי ה'תְּלַמִּידִים', כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ (תַּעֲנִית ז, מִכּוֹת י): "וּמִתְלַמִּידֵי יוֹתֵר מִכָּלֶם".

וְעַקֵּר זְמַן ה'קְבוּץ' - הוּא בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רֵאשׁ', שְׂאִז הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַמַּחֲיָן' כַּנִּ"ל.

וְהֵם מְאִירִין וּמְחַזְקִין זֶה אֶת זֶה. דְּהֵינּוּ: כִּי גַם בְּהָרַב עִם הַתְּלַמִּידִים כְּשֶׁמִּתְקַבְּצִים, יֵשׁ כָּל בְּחִינּוֹת הַחֲמֻשָּׁה חוֹשִׁים שֶׁל הַמַּח וְכוּ' (עֵין־שֵׁם עֵינַי ה'חֲמֻשָּׁה חוֹשִׁים' בַּפְּרָטִיּוֹת. וְעֵין־שֵׁם בְּאוֹת יד, עֵינַי ה'חֲמֻשָּׁה חוֹשִׁים' שֶׁנִּמְצָאִים בְּבִחִינַת 'רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה').

כה.

(ח"ב ה, ו)

וְזֶה בְּחִינַת ה'קְבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל. כִּי כָּל מֵה שֶׁנִּתְקַבְּצִין וְנִתְרַבֵּין בְּיוֹתֵר נִפְשׁוֹת

ישראל בִּיחַד, נְתַרְבָּה וְנִתְגַדַּל בְּיוֹתֵר מְאֹד
מְאֹד בֵּית הַתְּפִלָּה.

כִּי "שְׁלֹשׁ אַבְנִים, בּוֹנוֹת שְׁשֵׁה בְּתִים.
אַרְבַּע אַבְנִים, בּוֹנוֹת עֶשְׂרִים-וְאַרְבָּעָה
בְּתִים. חֲמִשׁ, מְאַהֲוֵעֵשְׂרִים בְּתִים וְכוּ'. עַד
שֶׁאֵין הַפֶּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהַלֵּב לְחַשֵּׁב",
בְּדֹאיתָא בְּסִפְרֵי-יְצִירָה' (פ"ד מ"ב).

נִמְצָא: שֶׁכָּל מָה שֶׁנִּתְּוֹסַף אַבֵּן אַחַת,
נִתְרַבֵּין הַבְּתִים בְּיוֹתֵר מְאֹד מְאֹד
בְּכַפְלֵי-כַפְלִים כַּנֵּ"ל. וְהַנְּפִשׁוֹת' הֵם בְּחִינַת
'אַבְנִים', בְּבַחֲיִנַת (אִיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּכְּנָה
אַבְנֵי קֹדֶשׁ" וְכוּ'. וְהַבְּתִים', זֶה בְּחִינַת (ישעיה
נב, ז): "כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה".

נִמְצָא: שֶׁכָּל מָה שֶׁנִּתְּוֹסַף וְנִתְרַבָּה נֶפֶשׁ
אַחַת' לְהַקְבִּיץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל -
נִתְרַבָּה וְנִתְגַדַּל מְאֹד 'בֵּית הַתְּפִלָּה' - כִּי
עָבְשׁוּ כְּשֶׁנִּתְּוֹסַף 'עוֹד נֶפֶשׁ אֶחָד' לְהַקְבִּיץ' -
נִעֲשִׂין צְרוּפִים אַחֲרֵים חֲדָשִׁים הַרְבֵּה מְאֹד
מְאֹד, כַּפְלֵי-כַפְלִים כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, כַּנֵּ"ל

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנִּתְּוֹסַף 'שֶׁכֵּן' מִיִּשְׂרָאֵל, כַּגּוֹן
בְּמָקוֹם שְׁדָרִים שֵׁם יְהוּדִים - אָזִי
נִתְרַבָּה וְנִתְגַדַּל הַתְּפִלָּה בְּמְאֹד מְאֹד, כִּי
נִתְּוֹסַף נֶפֶשׁ אַחַת' לְהַקְבִּיץ' כַּנֵּ"ל.

וְעַל-יְדֵי רְבוּי־הַתְּפִלָּה, עַל-יְדֵי-זֶה
'סְלִיחַת-הָעוֹזוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'רְפוּאָה'.

זֶה בְּחִינַת (ישעיה לג, כד): "וְכַל יֹאמֵר שֶׁכֵּן
חֲלִיתִי" - כִּי עַל-יְדֵי שֶׁנִּתְּוֹסַף 'שֶׁכֵּן',
נִצּוֹלִין מִה'חוֹלְאָת'.

כִּי: "הָעַם הַיֹּשֵׁב בָּהּ נִשְׂוֹא עוֹזוֹן" (שם) - כִּי
עַל-יְדֵי הַשֶּׁכֵּן' נִתְרַבָּה הַתְּפִלָּה, וְאָזִי
הוּא בְּחִינַת 'נְשִׂאוֹת-עוֹן' כַּנֵּ"ל. וְעַל-יְדֵי-זֶה
בְּאִרְפוּאָה, וְנִתְבַטַּל ה'חוֹלְאָת', כַּנֵּ"ל.

נו.

(ח"ב מ)

כְּשֶׁאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִתְקַרַּב לְהִשָּׁם-יְתַבְרַךְ,
וְנִתְּוֹסַף עוֹד יִשְׂרָאֵל שְׂרוּצָה
לְעַבְדוֹ יְתַבְרַךְ, וְכָל מָה שֶׁנִּתְּוֹסַפִּין יוֹתֵר רַבִּים
מִיִּשְׂרָאֵל שְׂרוּצִים לְעַבְדוֹ וְלִהְתַּקְרַב אֵלָיו, אָזִי
נִתְגַדַּל וְנִתְּוֹסַף יוֹתֵר ה'הַתְּפָאָרוֹתוֹ יְתַבְרַךְ'
שֶׁמִּתְפָּאָר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְקַרְבִּים אֵלָיו.

וְעַל-יְדֵי-זֶה ה'הַתְּפָאָרוֹת', נִעֲשִׂין תְּפִלִּין
מַחֲיִין. וּמִזֶּה נִעֲשֵׂה 'קֹדֶשׁת
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', בְּחִינַת "אֹיֵרָא דְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל
מַחֲבִים" (בְּבֵא-בְתָרָא קנח:), עַל-יְדֵי 'עֵינֵי
הַשְּׁנָחַתוֹ' (עֵינֵי בְּפָנִים).

אֵךְ מִי שֶׁיָּכוֹל לְרְאוֹת זֹאת ה'הַתְּפָאָרוֹת',
שֶׁמִּתְפָּאָר הַשֵּׁם-יְתַבְרַךְ בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל -
אָזִי הוּא מְקַבֵּל בְּחִינַת 'פָּאָר' ו'מַחֲיִין', מִן זֹאת
ה'הַתְּפָאָרוֹת' שְׂרוּאָה, וְנִעֲשִׂין אֲצִלוֹ גַם-כֵּן
בְּחִינַת 'תְּפִלִּין', וְנִכְנָסִין לְפָנִים, וּבּוֹקְעִין
בְּעֵינַיִם, וְאָזִי נִעֲשִׂין עֵינָיו גַם-כֵּן בְּבַחֲיִנַת
(דְּבָרִים יא, יב): "עֵינֵי ה'".

וְאָזִי בְּכָל-מָקוֹם שֶׁהוּא מְסַתְּפֵל וְרוּאָה,
נִעֲשֵׂה שֵׁם גַם-כֵּן בְּחִינַת: "אֹיֵרָא
דְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל מַחֲבִים", כִּי עֵקֶר 'קֹדֶשׁת
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', הוּא רַק מִבְּחִינַת 'עֵינַיִם', עַל-
יְדֵי 'הַשְּׁנָחַת הַשֵּׁם-יְתַבְרַךְ', וּמַחֲמַת
שֶׁמְסַתְּפֵל בְּאַרְץ-יִשְׂרָאֵל תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(דְּבָרִים יא, יב): "תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּהּ
מִרְאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה".

אַבֵּל מִי הוּא זֶה שֶׁיּוֹכֵל לְרְאוֹת אֶת הַשֵּׁם-
יְתַבְרַךְ, שֶׁיּוֹכֵל לְרְאוֹת הַתְּפָאָרוֹתוֹ
יְתַבְרַךְ!?

אֲמַנָּם מִי שְׂרוּאָה ה'צַדִּיק-הָאֱמֵת' שֶׁמְקַרַּב
בְּגִי'אָדָם לְעַבּוֹדָתוֹ יְתַבְרַךְ, וְהוּא
עֵקֶר ה'הַתְּקַרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם-שֶׁבְּשָׂמַיִם',

נמצא: שהוא בעצמו ה'התפארות' שמתפאר השם יתברך בעמו, כי על־ידו כל ההתקרבות וההתפארות.

אזי מי שמסתכל בו! ועקר הדבר בעת הקבוץ! בעת שמתקבצים אליו העולם הבאים לשמע את דבר השם! וביותר, בראש־השנה - שאז הוא הקבוץ הגדול! - אזי ה'התפארות' גדול ביותר! מחמת שמתקבצים הרבה בני־אדם החפצים להתקרב אליו יתברך.

ואזי נתגדל ונתוסף פאר ויפי הצדיק, כי הוא בעצמו ה'התפארות' כנ"ל.

אזי מי שמסתכל באמת בזה הצדיק־האמתי - מקבל גם־כן מן ה'התפארות' הזאת, ונעשין אצלו גם־כן בחינת 'תפלין מחין', כנ"ל. ואזי נעשין 'עיניו' גם־כן כנ"ל בבחינת "עיני ה".

ואזי גם בכל־מקום שהוא מסתכל, נעשה גם־כן בחינת 'ארץ־ישראל', בחינת: "אזירא דארץ־ישראל מחכים", כי הוא מחכים האזיר על־ידי הסתכלותו ב'עיניו' הנ"ל, שנעשין מן ה'התפארות' כנ"ל.

וזזה פרוש (ישעיה לג, ז): "מלך בפיזו תחזינה עיניך" - הינו: כשתזכה לראות "מלך בפיזו", דהינו: הצדיק בפיזו ותפארתו, דהינו: בעת הקבוץ, שאזי הוא יפיו ותפארתו כנ"ל - על־ידי־זה: "עיניך תראינה ארץ מרחקים" (שם), בחינת 'ארץ־ישראל', בחינת "אזירא דארץ־ישראל מחכים".

כי ה'חכמה' נקרא 'מרחקים', כמו שכתוב (קהלת ז, כג): "אמרתי אהבמה והיא רחוקה".

הינו: שעל־ידי־זה שתראה הצדיק בפיזו ותפארתו - על־ידי־זה בכל מקום שתראה בעיניך, יהיה נעשה בחינת "אזירא דארץ־ישראל מחכים". וזהו: "עיניך תראינה ארץ מרחקים", כנ"ל.

נז.

(שיחות־הר"ן קנו)

ואין ספק שלא ימצא אז קבוץ כמוני היום, שנמצאים כמה בני־אדם שמתקבצים יחד, שחפצים באמת לשמע דברי־השם. ואף־על־פי שיהיה אז איזה כשרים בדור, אך יהיו מפזרים.

נח.

(חיי־מוהר"ן רה)

ועל־פי־זה (בפתי התפלה, הנ"ל בתורה ח"ב ח) ראה והבן והבט: גדל השעשועים והצרופים והחדושים והתפללות היקרים ונפלאים ונוראים, הנעשים בכל עת ובכל שעה על־ידי נפשות ישראל, על־ידי הצדיק הגדול האמתי העוסק לקבץ נפשות ישראל, להכניסם ולקרבם אל הקדשה.

ודע: שיש 'אבנים' בחינת 'נפשות' שמשלכים בחוצות, בחינת (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות".

אבל כשנתוספין 'אבנים', ונעשין בתיים חדשים כנ"ל - אזי מכניסין בתוך אלו ה'בתיים' את ה'אבני קדש' שהיו משלכין ב'ראש כל חוצות' - כי נכנסין ונאספין בתוך אלו ה'בתיים' החדשים שנעשו כנ"ל, והבן.

שָׁזָה עֵקֶר בְּחֵינַת 'קִדְשַׁת הַצְּבוּר', כְּשֶׁהֵם
מְקַבְּצִים וּמְחַבְּרִים וְכַלּוּלִים נַפְשׁוֹתָם
יַחַד עַל־יְדֵי הַצְּדִיק הַרְבִּי הָאֲמִתִּי שֶׁבְּכָל דּוֹר
וְדוֹר, שֶׁהוּא נִקְרָא 'רֹעֵה יִשְׂרָאֵל', בְּחֵינַת
(ישעיה מ, יא): "רֹעֵה עֲדָרוֹ יְרַעַה, בְּזָרוּעוֹ
יִקְבֹץ טְלָאִים, וּבְחִיקוֹ יִשָּׂא עֲלוֹת יִנְהַל".

וּמֵהַצְּדִיקִים הַרֹעִים הָאֲמִתִּים הָאֵלּוּ
שֶׁבְּכָל דּוֹר - מְקַבְּלִים כָּל
צְבוּר וְצְבוּר, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם מֵתְקַבְּצִים
לְקָרוֹת בַּתּוֹרָה וְלַעֲסֵק בָּהּ.

אָבֵל כָּל יָחִיד וְיָחִיד, צָרִיךְ לְהַכִּין אֶת עַצְמוֹ
הַרְבֵּה לָזֶה - שִׁיזְכֶּה שֶׁתִּהְיֶה נַפְשׁוֹ
נִכְלָלָת בַּתּוֹךְ הַצְּבוּר־הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁנִּכְלָלִים
יַחַד עַל־יְדֵי הַרְבִּי־הָאֲמִתִּי שֶׁבְּכָל דּוֹר.

לא.

(לקוטי־הלכות, קריאת־התורה ו, כח)

"מִשָּׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמִסְרָהָ
לְיִהוֹשֻׁעַ, וְיִהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים
לְנָבִיאִים" וְכוּ' (אבות פ"א מ"א) - בְּכָל דּוֹר וְדוֹר
שֶׁנִּמְשָׁכָה הַתּוֹרָה אֵלֵינוּ עַל־יָדָם, עַד הַיּוֹם
הַזֶּה - בְּכֻלָּם הָיָה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה עַל־
יְדֵי 'קְבוּץ הַיְּשִׁיבוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת' אֲצֵל רַבָּם
הָאֲמִתִּי, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִכְלָלוּ נַפְשׁוֹתָם יַחַד,
שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ בְּחֵינַת 'קִבְּלַת־הַתּוֹרָה'
בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

לב.

(לקוטי־הלכות, קריאת־התורה ו, כח)

אֲפָלוּ מִשָּׁה רַבְּנוּ בְּעַצְמוֹ, שֶׁקִּדְשָׁתוֹ
וּמַעֲלָתוֹ הִיְתָה גְבוּהָ מְאֹד מְאֹד -
אֲחֵר־עַל־פִּי־כֵן לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲלוֹת לָהּ
וְלַהֲמַשִּׁיךְ תּוֹרָה, כִּי אִם עַל־יְדֵי 'קְבוּץ
נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל' אֵלָיו, וְכִמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל
(בְּרִכּוֹת לב. - עַל שְׁמוֹת לב, ז): "כִּי רַד", "כָּלוּם
נָתַתִּי לָךְ גְּדֻלָּה אֲלֵא בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל".

נט.

(ספורי־מעשיות, מעשה יב מבעל־תפלה)

וְהִנֵּה עֵתָה חָזְרוּ וּנְתַקְבְּצוּ כָּל הַקְּבוּצֵי־
הַקְּדוֹשׁ יַחַד, וְשָׁלְחוּ אֶת הַבְּעַל־
תְּפִלָּה' אֶל הַמְּדִינּוֹת הַנִּזְ"ל (הֵינוּ: הַמְּדִינּוֹת שֶׁל
הַפְּתוֹת הַנִּזְ"ל, שֶׁבְּחָזְרוּ לָהֶם מִדּוֹת־רַעוּת הַנִּזְ"ל לְתַכְלִית)
לְתַקֵּן אוֹתָם, וּלְטַהֵר אוֹתָם, לְהַשִּׁיבָם
מִשְׁטוֹתָם, כָּל מְדִינָה וּמְדִינָה מִשְׁטוֹת וּטְעוֹת
שֶׁלָּהּ, כִּי כָּלָם תָּעוּ וְנָבּוּכוּ בַּנִּזְ"ל.

וְעֵתָה הִנֵּה בּוֹדְאֵי כַּח בֵּיד הַבְּעַל־תְּפִלָּה'
לִילָךְ אֲלֵיהֶם וְלְהַשִּׁיבָם - כִּי קִבֵּל
כַּח וּרְשׁוֹת מִן הַמְּלָכִים שֶׁל כָּל הַמְּדִינּוֹת
הַנִּזְ"ל, כִּי כָּאֵן הָיוּ כָּל הַמְּלָכִים שֶׁלָּהֶם, בַּנִּזְ"ל
(כִּי הַקְּבוּצֵי־הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁל הַמְּלָךְ שֶׁחָזְרוּ עִתָּה וּנְתַקְבְּצוּ,
כָּלָם הָיוּ מְלָכִים עַל כָּל הַמְּדִינּוֹת שֶׁל הַפְּתוֹת הַנִּזְ"ל).

וְהִלָּךְ הַבְּעַל־תְּפִלָּה' בְּכַחֶם, לְטַהֲרֵם,
וְלַהֲחַזִּירֵם בְּתִשׁוּבָה.

ל.

(לקוטי־הלכות, קריאת־התורה ו, כח)

צָרִיכִין לָזֶה זְכִיָּה גְדוּלָּה: שִׁיזְכֶּה לְהַתְּחַבֵּר
וְלִכְלָל נַפְשׁוֹ בַּתּוֹךְ נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
שֶׁל בְּנֵי־צְבוּר הַגּוֹנִים, אֲשֶׁר עַל־יָדָם נִמְשָׁךְ
בְּחֵינַת 'רוּחַ נְבוּאָה אֲמִתִּית', שֶׁהוּא בְּחֵינַת
'נְתִינַת הַתּוֹרָה'.

וְזָהוּ בְּחֵינַת מַה שֶׁפְּתוּב שָׁם בַּתּוֹרָה (ח"ב ח):
"שֶׁצָּרִיכִין לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד
אֶת הַצְּדִיק־הָאֲמִתִּי שֶׁיָּכוֹל לְהַמְּשִׁיךְ בְּחֵינַת
'רוּחַ נְבוּאָה' עַל־יְדֵי 'קְבוּץ נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל'!"

וְעַל־כֵּן בְּכַל־עַת שֶׁבָּאִים לְשִׁמְעַת קְרִיאַת־
הַתּוֹרָה בְּצְבוּר, צָרִיכִין לְכוּן:
שֶׁתִּהְיֶה נַפְשׁוֹ נִכְלָלָת בְּכָל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהַצְּדִיקִים־אֲמִתִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר עוֹסְקִים
לְקַבְּצָם וּלְכַלְלֵם יַחַד, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ בְּחֵינַת
'קִבְּלַת־הַתּוֹרָה' בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

וְכָל הַפָּגַם שֶׁלּוֹ בְּעֵינַי הַכְּאֵת־הַצּוֹר, שֶׁעַל־
יְדֵי־זֶה לֹא זָכָה לְכַנֵּס לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל -
הָיָה בְּעֵינַי זֶה: שֶׁסָּלַק אֶז תְּפִלָּתוֹ, וְלֹא קִשְׂרָה
כְּרָאוּי עִם כָּלֵל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל (כַּמְבָּאָר בַּהַתּוֹרָה
ח"א כ' תשעה תקונין).

מְכַל־שִׁפּוֹן וְכַל־שִׁפּוֹן אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים,
מְכַל־שִׁפּוֹן הַנְּמוּכִים וְהַגְּרוּעִים
בְּיֹתֵר, שֶׁכָּל תְּקוּנָם: שֶׁיִּבְקְשׁוּ מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ
תְּמִיד, וַיְכַוְּנוּ בְּכָל עֲבוֹדָתָם: שֶׁיִּזְכּוּ לְהִתְקַשֵּׁר
עִם הַצְּבוּר־הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', כַּנ"ל.

לג.

(לקוטי־הלכות, נטילת־ידיים־לסעודה, ו, ק)
"הַקְּבִצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית מ"ט,
ב). לְהוֹרֹת: שֶׁעָקַר הַתְּקוּן
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים" (שם פְּסוּק א) - הוּא עַל־יְדֵי
הַקְּהֵלָה וְהַקְּבוּץ יַחַד אֶל הַרוּעָה הָאֲמֵתִי.

לד.

(לקוטי־הלכות, בְּרֵפֶת־הוֹדָאָה, נג)
"הַקְּבִצוּ" (בְּרֵאשִׁית מ"ט, ב). עָקַר הַתְּקוּן עַל־
יְדֵי הַקְּבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת 'שְׁלוֹם'.

שִׁיתְּקַבְּצוּ וַיִּשְׁמְעוּ אֶל בְּחִינַת יַעֲקֹב
וַיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
הַצְּדִיקִים־הָאֲמֵתִיִּים, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה סוּף כָּל
סוּף תְּבוּא הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה עַל־יְדֵי עֲצָם
בְּחָם.

לה.

(לקוטי־הלכות, תַּעֲנִית ד, יג)
"הַקְּבִצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית מ"ט, ב)
- "הַקְּבִצוּ" דִּיקָא. שֶׁגְּלָה לָהֶם:
שֶׁעָקַר יְסוּד תְּקוּן הָעֵצָה, הוּא בְּחִינַת
"הַקְּבִצוּ".

הַיָּנוּ: שֶׁיְהִיָּה אַחַדוֹת וְאַהֲבָה וְשְׁלוֹם בֵּין
יִשְׂרָאֵל - שֶׁיִּתְקַבְּצוּ יַחַד לְדַבֵּר זֶה
עִם זֶה מֵהַתְּכַלִּית הָאַחֲרוֹן.

וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכּוּ לְשְׁלֻמוֹת־הָעֵצָה, כִּי
"יִשְׂרָאֵל וְאוֹרֵיתָא כְּלֹא חַד"
(זֵהר אַחֲרֵי עַג:), כִּפִּי הַשְּׁלוֹם וְהָאַחַדוֹת שֶׁבֵּין
יִשְׂרָאֵל, כִּמּוֹ כֵּן נִתְאַחַד הָעֵצָה יַחַד, שֶׁהוּא
בְּחִינַת ה'תּוֹרָה' שֶׁנִּקְרְאת 'עֵצָה'.

כִּי שְׁנַיִם־עָשָׂר אַבְנֵי יַעֲקֹב, שֶׁהֵם 'כָּלֵל־
יִשְׂרָאֵל', הֵם בְּחִינַת "שְׁנַיִם־עָשָׂר בְּנֵי
יַעֲקֹב", שֶׁנִּכְלְלוּ יַחַד בְּאַבְנֵי־שִׁתִּיָּה, שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת 'שְׁלֻמוֹת הָעֵצָה' שֶׁכָּל־זֶה תְּלוּי בְּאַהֲבָה
וְשְׁלוֹם, בְּחִינַת "אֲנִי בְּחֵבִיבוּתָא תְּלִיָא" [אַנְחֵנוּ
תְּלוּיִם בְּאַהֲבָה] (זֵהר נְשֵׂא אֲדָרָא דְבָא קַבְח.).

לו.

(לקוטי־הלכות, פְּרִי־הוֹרְבִיָּה ה, ד)
"הַקְּבִצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית
מ"ט, ב). וּבִתְחִלָּה אָמַר "הָאֲסָפוּ"
(שם פְּסוּק א). וְהַחֲלוּק בֵּין 'אֲסָפָה' לְ'קְבוּץ'
הוּא: כִּי 'אֲסָפָה' נֶאֱמַר עַל אֲסַפַּת הַקְּהֵל
שֶׁאֵינָם רְחוּקִים מְאֹד זֶה מִזֶּה וְכוּ', אֲבָל שֵׁם
'קְבוּץ' נֶאֱמַר עַל 'קְבוּץ הַרְחוּקִים' מְאֹד מְאֹד
בְּקִצָּה הָאֶרֶץ וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן בִּתְחִלָּה אָמַר יַעֲקֹב לְשׁוֹן 'אֲסָפָה'
- "הָאֲסָפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם" וְכוּ' -
שֶׁסָּבַר: שֶׁעַל־יְדֵי ה'אֲסָפָה' לְבַד שֶׁל בְּנָיו
הַקְּדוֹשִׁים שֶׁכָּלם צְדִיקִים, יוּכַל לְגַלּוֹת וּלְקַרֵּב
קוֹץ הַגְּאֻלָּה.

אֲבָל הַשְּׂכִינָה נִסְתַּלְקָה הֵימָנוּ. וְאִז הַבֵּין:
שֶׁאִי־אֶפְשָׁר לְהִבְיֵא הַגְּאֻלָּה עַל־יְדֵי
בְּחִינַת 'אֲסָפָה' לְבַד, דְּהֵינּוּ שִׁיֵּאָסֵף הַצְּדִיקִים
לְבַד.

כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ חוֹשֵׁב "לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ
נְדַח" (שְׁמוּאֵל־ב יד, יד), וְכָל עַכּוּב הַגְּאֻלָּה

ואריכת-הגלות, הוא מחמת רבוי רחמנותו על כל הרחוקים והנרחים מאד, שצריכין להתמהמה ולחכות עד שישמעו הרחוקים ויבואו ויתוספו על הקבוץ הקדוש של ישראל וכו'.

וזהו שאמר אחר-כך: לשון 'קבוץ': "הקבצו ושמעו" וכו'. שאמר: עתה אני מבין שעקר הגאולה תלויה על-ידי בחינת "הקבצו" וכו'.

דהיננו: על-ידי שיקבצו הרחוקים מאד הנקראים 'נרחים', בחינת "מקבץ נרחי ישראל" וכו', על-ידי-זה ויקא יתגדל ויתרבה הקבוץ-הקדוש, בתוספות שכנים הרבה שהיו מתחלה רחוקים שעל-ידי-זה יתרבו הבתים עד אין קץ, שעל-ידי-זה יכמרו רחמיו יתברך ויחיש לגאולנו. [עיר-שם המשך דבריו הנעימים והמתוקים].

לז.

(לקוטי-הלכות, נזקי-שכנים ד, יא)

הכלל: מי שרוצה לחוס על חויו, ולהסתכל על התכלית, למען ייטב לו לעד, צריך להשתדל בכל פחו: שיהיה על-כף-פנים 'שכן', לכל מקום שמוצא איזה קבוץ של פשרים ויראי-השם המקרבים לצדיקי-אמת, העוסקים לגשת אל הקדש, ולהתפלל בכונה ובכח וכו'.

כי צריכין לזהר מאד: "להיות נטפל לעושי מצוה" (סנהדרין ט.), וכמו שאמר דוד (תהלים קיט, סז): "חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי פקודיך".

כי אין ערך להעבודה שיעבד האדם בעצמו, אפלו כל היום, אם הוא חלוק מיראי-השם האמתיים - לנקדה-טובה אחת

שעושה, כשמצטרף ומתחבר לקבוץ היראים באמת.

כי "טוב לצדיק טוב לשכנו" (ספד נו:). כי כשמתחבר לקבוץ הפשרים והיראים, הוא בבחינת תוספת שכן אליהם, שעל-ידי-זה מתרבה ומתגדל בית התפלה, אלפי אלפים ורבי רבבות לאין קץ.

ועל-כן מתגבר ומתגרה הבעל-דבר מאד מאד לארכו ולרחבו, להרבות מחלקת על הצדיק הגדול האמתי, העוסק בזה לצרף ולבנות עצם רבוי בתים הקדושים הנפלאים, על-ידי שמקבץ ומוסיף בכל-פעם, נפשות השכנים, על הקבוץ-הקדוש.

כי אם לא היה מחלקת - היו מתרבין הבתים של התפלה כל-כך, על-ידי תוספת שכנים הרבה, עד שכבר היו כל הטובות לישראל. וזה עקר מחלקת קרח ועדתו על משה רבנו, שהוא בכל דור ודור וכו'.

לח.

(לקוטי-הלכות, נזקי-שכנים ד, יב)

הצדיק הגדול האמתי, הוא העקר והראש שעוסק לקבץ כל הנפשות השכנים הנ"ל, ובונה ומצרף מהם כל עצם רבוי הבתים. ועל-כן כלם נקראים 'שכנים' אצלו, כי זה הצדיק, הוא ה"ראש-בית", בחינת ה'בעל-הבית' של כלם, וכלם הם שכנים אצלו.

ואשרי מי שהוא שכן אצלו, עליו נאמר (ספד נו:): "טוב לצדיק טוב לשכנו" - כי תכף כשמתחבר אצלו ולהקבוץ-הקדוש שלו, אפלו בנגיעה כל שהוא, ונטפל להקבוץ שלו כמו שכן בעלמא - תכף

נתרבים ונכפלים הבתים של התפלה אלפי אלפים ורבי רבבות לאין קץ.

ועל־זה נאמר (משלי ח, לד): **"אשרי אדם שמע לי לשקד על דלתתי יום יום, לשמור מזוזת פתחי" - "דלתתי" דיקא, "פתחי" דיקא, בחינת דלתות ופתחי הבתים.**

שאפלו מי שהוא שוקד לעמד אצל הדלתים והפתחים של הבתים של הקבוץ הקדוש, אשרי לו! **פי על ידו** נתרבים הבתים לאין קץ.

לט.

(לקוטי הלכות, אבדה ומציאה ג, יא - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א יג, 'אשרי העם, השגחה')

"הקבצו ושמעו בני יעקב, ושמעו אל ישראל אביכם" (בראשית מט, ב).

"הקבצו ושמעו בני יעקב" - זה בחינת קבוץ הנפשות. שכל אלו הנפשות הבאים לשמע דברי השם - הוא מקבצים יחד ומעלה אותם בבחינת עבור.

וזה: "הקבצו ושמעו" - שמזהיר אותם: שיתאספו ויתקבצו יחד, ויטו אזניהם ויהיו מוכנים לשמע.

ועל-ידי הקבוץ וההכנה הזאת שהם חפצים לשמע - על-ידי זה מעלה החכם נפשותם, ועל-ידי זה מוריד להם תורה, ואז יש להם מה לשמע.

וזהו: "ושמעו אל ישראל אביכם" - דהינו שישמעו התורה הנפלאה שהמשיך וגלה להם.

ועל-כן נאמר שתי פעמים: **"ושמעו"** - כי **"ושמעו"** הראשון נאמר: על מה שמטים אזנם ומכינים עצמן לשמע בעת הקבוץ, שזהו בחינת הרצון החזק שיש לכל

אחד ואחד הבאים לשמע דברי השם, שזהו עקר בחינת קבוץ הנפשות, דהינו הרצונות.

כי **"שמיעה בלבא תליא"** (תקוני זוהר צב.), הינו רצון הלב ותשוקתו הגדולה לשמע דבר החכם הצדיק האמת, שזהו בחינת נפש.

ועל-ידי זה מקבצים ומאספים יחד, בבחינת: **"הקבצו ושמעו בני יעקב"**.

ואחר-כך מוריד להם על-ידי זה תורה. וזהו בחינת: **"ושמעו"** השני שהוא: **"ושמעו אל ישראל אביכם"**, שנאמר על התגלות התורה שמגלה להם.

ועל-כן נאמר בתחלה: **"יעקב, הקבצו ושמעו בני יעקב"**; ואחר-כך: **"ישראל, ושמעו אל ישראל"**.

כי בעת הקבוץ קדם התגלות התורה, שאז הוא עדין בחינת עבור - אז נקראין ה'מחיו' וה'דעת' בחינת יעקב וכו'.

ואחר-כך כשנולד ונתגלה ה'תורה' - אז הוא בחינת ישראל, כמו שכתב אדמו"ר ז"ל בהתורה עתיקא (ח"א כא).

ועין עוד בהרבה מקומות בלי-שעור ב'לקוטי הלכות' - דבריו המתוקים של מוהר"ן ז"ל בענין הקבוץ הקדוש



"ראובן בכרי אתה, פחי וראשית אוני"
(בראשית מט, ג)

מ.

(ח"א כז, ו)

כשפוגם ב'ברית', נפגם קולו. **ויעקב** ששמר בריתו, כמו (בראשית מט,

א): "ראשית אוני" - זכה לקול, בבחינת (שם כז, כב): "הקל קול יעקב".

מא.

(ח"א כט, ד-ה)

'יעקב' שהמשיך לבנונית, בבחינת (בראשית ל, לז): "מחשה הלבן", על-ידי 'תקון-הכללי', כמו שפתיב (שם מט, ג): "ראשית אוני" - נאמר בו (שם כה, כז): "ישב אהלים", הינו: בחינת "שמים".

כי על-שם-זה נקרא 'ברית': "זהר הרקיע" (דניאל יב, ג). כי קדם התקון: אזי הרקיע הוא בבחינת (איוב כ, כז): "יגלו שמים עונו". ואחר התקון: אזי מזהיר ומטהר את הרקיע, בבחינת (יומא פ"ו מ"ח): "לשון של זהורית, שמלבין עוונותיהן" של 'שם"ה לאוין, ומשפיע לבנונית ב'שם"ה גידין'.

מב.

(ח"א ס, ח)

על-ידי שמעורר בני-אדם משנתם על-ידי 'ספורי-מעשיות' - נעשה בחינת: "להתיר פה אלמים" (סנהדרין ק).

כי מקדם פשהיו בבחינת שנה, ולא היו שומעים התעוררות החכם - היו פחרשים ולא היו שומעים כלל, ומחמת זה לא היה אפשר להם לדבר, כי "סתם חרש הוא, שאינו שומע ואינו מדבר" (תרומות פ"א, חגיגה ב:).

ועכשו שמעוררו החכם, ושומע דבריו - אזי יכולים לדבר. וזה בחינת: "להתיר פה אלמים".

ועל-ידי-זה הוא בחינת (סנהדרין שם): "להתיר פה עקרות" - כי זה ה'דבור' שהיה מצמצם אצלם כל-כף זה זמן

רב, שהיו חרשים ואלמים - עכשו פשוט יוצא ה'דבור', יוצא בכח גדול וכו'.

וזה הפח בא ל'כלי-הולדה', בחינת (בראשית מט, ג): "בחי וראשית אוני" -

דהינו: 'בטחני הדור', שהם בחינת 'כלי הולדה', הם מקבלין זה הפח, בבחינת (ישעיה מ, לא): "וקני ה' יחליפו כח" וכו' וכו'.



"כי עלית משכבי אביך, אז חללת יצועי עלה" (בראשית מט, ד)

מג.

(ח"א ב, ב)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מח, כב): "ואני נתתי לך שכס" וגו'.



"שמעון ולוי אחים, כלי חמס מכרתיהם" (בראשית מט, ה)

"מכרתיהם" - לשון 'כלי-זין'. הסיף בלשון יוני 'מני"ר'. דבר-אחר: "מכרתיהם" - בארץ מגורתם נהגו עצמן בכלי-חמס, כמו (יחזקאל טז, ג): "מכרתיך ומלדתיך", וזה תרגום של אונקלוס. (רש"י; בראשית-רבה צט, ו)

מד.

(ספר-המדות, בית ח"ב ח; סגלה ח"ב י)

סגלה כשנכנס ל'בית חדש' לגור - יכניס לשם 'חרב', או 'סכין', או שאר 'כלי-זין'. וסימן לדבר: "בחכמה יבנה בית" (משלי כד, ג), "כלי ח'מס מ'כרתיהם" (בראשית מט, ה) - ראשי-תבות: 'חכ"ם'; חרבותיהם, מגורותיהם. [על פי המדרש הנ"ל].



"בסדם אל תבא נפשי, בקהלם אל תחד פבדי"

(בראשית מט, ו)

מה.

(ח"א נט, ה)

כַּשְׁשׁוּמָר עֲצָמוּ מ'פֶּעַס', וּמַגְדִּיל ה'חֹמָה
שָׁל עֲשִׂירוֹת' - בָּזָה מַגְדִּיל
נַפְשׁוֹ ו'שָׁמוֹ'.

וְאָזִי כָּל ה'נַפְשׁוֹת' תְּאָבִים לְהַכִּיל
ב'נַפְשׁוֹ' - כִּי כָּל ה'נַפְשׁוֹת' שָׂרָשָׁם
ב'עֲשִׂירוֹת' וְכוּ', כִּי עֵקֶר 'גְּדוּל הַשֵּׁם וְהַנַּפֵּשׁ'
הוּא עַל-יְדֵי עֲשִׂירוֹת'.

וְעַל-יְדֵי ה'כְּבוֹד' שֶׁנִּתְגַּדֵּל - נִתְגַּדֵּל נַפְשׁוֹ
הַמְגַדֵּל אֶת ה'כְּבוֹד' - כִּי ה'נַפְשׁוֹ
ב'כְּבוֹד', בְּבַחֲיַנֵּת (בראשית מט, ו): "בסדם אל
תבא נפשי" וכו'.

מו.

(ח"א קפא)

כַּשְׁמֹתִקְשָׁרִים בַּקֶּשֶׁר, אִיזָה אַנְשִׁים עַל
אִישׁ אֶחָד, אֶפְלוּ אִם הוּא
אָדָם חָשׁוּב יוֹתֵר מֵהֶם, עַל-כִּלְיָהּ יְכוּלִים
לְהַפִּילוֹ - כִּי נִתְקַבְּצִים 'חֻלְקֵי הַכְּבוֹד' שֵׁשׁ
לְכָל אֶחָד מֵהֶם, וְעַל-יְדֵיזָה נִתְבַּטַּל 'חֻלְקֵי
כְּבוֹד' שָׁלוֹ, וְנוֹפֵל עַל-יָדָם וְכוּ'.

אִם לֹא שָׁזָה הָאִישׁ שְׁחֻלְקִין עָלָיו, הוּא
גְּדוּל בְּמַעֲלָה מְאֹד - עַד שֶׁ'חֻלְקֵי
כְּבוֹד' שָׁלוֹ, גְּדוּל יוֹתֵר מִכָּל 'חֻלְקֵי כְּבוֹד'
שָׁלָהּ בְּיַחַד, אִזִּי אֲדַרְבָּא נִתְבַּטַּלִּים הֵם לְפָנָיו
וְכוּ'.

אָבֵל אִם אֵין גְּדוּל כְּלִיכָּד - יְכוּלִים
לְהַפִּילוֹ עַל-יְדֵי ה'קֶשֶׁר', אֶפְלוּ אִם
כָּל אֶחָד מֵהֶם נִמּוּד מִמֶּנּוּ.

רַק - שְׁלֹא יִהְיוּ 'רְשָׁעִים', כִּי "קֶשֶׁר
רְשָׁעִים אֵינוֹ מִן הַמְּנִיחַ" (סנהדרין כו), כִּי
'רְשָׁעִים' אֵין לָהֶם חֵלֶק בְּכְבוֹד.

אָבֵל אִם אֵינוֹ רָשָׁע, וַיֵּשׁ לוֹ חַיּוֹת מֵהַנַּפֵּשׁ
- יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּכְבוֹד, וַיּוֹכְלוּ לְהַפִּיל
מִי שְׁחֻלְקִים עָלָיו עַל-יְדֵי הַקֶּשֶׁר כִּנ"ל.

וְעַל-זֶה הַתְּפִלָּה יַעֲקֹב: שְׁלֹא יִזְק
'מַחֲלֶקֶת קִרְח' ל'מֹשֶׁה רַבְּנוּ
עַל-יְדֵי הַשְּׁלוֹם', וְאָמַר (בראשית מט, ו): "בַּקְהָלָם
אֵל תַּחַד פְּבַדִּי" - הֵינּוּ: שְׁלֹא יִתְיַחַד
וַיִּתְקַשֵּׁר 'חֻלְקֵי הַכְּבוֹד' שָׁלָהֶם שֵׁשׁ לְכָל
אֶחָד מֵהֶם.

כִּי הֵם הָיוּ "קְרוֹאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי שָׁם"
חָשׁוּבִים (במדבר טז, ב) - וּכְשֶׁלֹּא יִתְיַחַד
וַיִּתְקַשֵּׁר 'חֻלְקֵי הַכְּבוֹד' שָׁלָהֶם, בּוֹדָאֵי יוֹכֵל
'מֹשֶׁה' לַעֲמֹד נִגְדָם לְהַפִּילָם.

וְכֵן שָׁאֵמַר: "כְּבוֹדִי" - כִּי יַעֲקֹב הוּא
בְּחִינַת ה'כְּבוֹד', כִּי הוּא בְּחִינַת
ה'נַפְשׁוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בראשית מו, כז): "כָּל
הַנַּפֵּשׁ הַבָּאָה לְבֵית יַעֲקֹב". וְכַשְׁמִפְּלִיחַן
אִיזָה אָדָם, עֵקֶר הַנַּפְלָה - שֶׁנוֹפֵל ל'תַּאוֹת-
נְאוּף', הַשֵּׁם יַצִּילֵנוּ.

מז.

(ח"ב ח, ה)

עַל-יְדֵי 'הַתְּגַלּוֹת הַכְּבוֹד', בָּא ה'הַתְּפִשְׁטוֹת
הַנְּבוֹאָה'. כִּי ה'נְבוֹאָה' בָּאָה
מִבְּחִינַת 'שָׂרֵשֵׁי נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל', שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'שְׁבָעִים נַפְשׁוֹ', בְּבַחֲיַנֵּת (דברים י, כב):
"ב'שְׁבָעִים נַפְשׁוֹ יִרְדּוּ אֲבוֹתֶיךָ" - רָאשֵׁי-
תְּבוֹת: 'נְבִי"א'.

ו'שָׂרֵשׁ הַנַּפְשׁוֹת' הוּא בְּחִינַת 'כְּבוֹד',
בְּבַחֲיַנֵּת (בראשית מט, ו):
"בסדם אל תבא נפשי, ובקהלם אל תחד

**"לא יסור שבט מיהודה, ומחוקק מבין רגליו,
עד פי יבא שילה" (בראשית מט, י)
- וענין 'תרין משיחין' -**

"לא יסור שבט מיהודה" - דא 'משיח בן דוד'.
"ומחוקק מבין רגליו" - דא 'משיח בן יוסף'.
(זהר ויחי רלז:)

מט.

(ח"א טז)

**"וּחֲזִינָא הַאי פּוֹרָא וְכוּ', וְדַמְיָא עֵינָהּ
פְתָרֵי סְהָרֵי, וְנַפְיָן מִיָּא מִתְרִיתִי
אוּסְיָא פְתָרֵי מְבָרֵי דְסוּרָא" (בבא-בבא עד.).**

[נראינו דג וכו'. ושתי עיניו היו נראות כשני ירחים (לְבָנָה),
והיו מים זורמים משתי נחיריו כמו שני נהרות שבעיר
סורא].

**"וּחֲזִינָא הַאי פּוֹרָא" - שְׁהוּא ה'צַדִּיק',
הַמְכַנֶּה בְּשֵׁם דָּג' (זהר תזריע מב.
תקנ"ג-זהר נט:).**

**"וְדַמְיָא עֵינָהּ פְתָרֵי סְהָרֵי" - כְּשַׁעוּסְק
בְּחֻמְתּוֹ - אַזִּי 'עֵינָיו' בְּבַחֲיִנַת
'שְׁמַש'.**

**וּבְשִׁמְסִלְק עֲצָמוֹ מ'חֻמְהָ-עֲלִיזָנָה', כִּי
לְפַעְמִים צָרִיד לְצֵאת לַחוּץ
לְעֶסֶק בְּדַבְרֵי-הָעוֹלָם וְכוּ' - הָוָה זֶה כָּמוֹ
'בִּיאַת-שְׁמַש', וְאִזִּי נִשְׁתַּאֲרִים 'עֵינָיו' בְּבַחֲיִנַת
'סְהָרֵי' - כִּי סְהָרָא אִין מְאִירָה אֶלָּא כַּד
נִסְתַּלַּק הַשְּׁמַש'.**

**"וְנַפְיָן מִיָּא מִתְרֵי אוּסְיָא" - הֵם בְּחִינַת
'תְרִין מְשִׁיחִין', שְׂאֵלֵיהֶם
הָעִבּוּ"ם יְדַרְשׁוּ וְיִמְשְׁכוּ עֲצָמָם אֵלֵיהֶם, כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (ישעיה ב, ב): "וְנָהְרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם".**

**"תְרֵי נְהָרוֹת דְסוּרָא" - "סוּרָא" זֶה בְּחִינַת
עִבּוּ"ם, עַל-שֵׁם 'עֲבוּדָה-זָרָה', כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (שמות לב, ח; דברים ט, יב): "סְרוּ מֵהָר מִן
הַדָּרָךְ" - וְהֵם נִכְלָלִים ב'שְׁתֵי אֲמוֹת': 'עֲשׂוּ
וְיִשְׁמְעָל'.**

**כְּבֻדִי". וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי 'הַתְגַּלּוֹת הַכְּבוֹד'
שְׁהוּא בְּחִינַת 'שְׂרֵשׁ הַנְּפִשׁוֹת', בָּא
'הַתְּפִשּׁוֹת הַנְּבוּאָה'.**



**"אַחֲלָקֶם בַּיַּעֲקֹב וְאַפְיָצֶם בְּיִשְׂרָאֵל"
(בראשית מט, ז)**

מח.

(שיחות-ה'ר"ן פט)

**ה'עֲנִיִּים', אִין לָהֶם 'מִדַּת רַחֲמָנוּת', מְפַנִּי
שְׁהֵם בְּחִינַת 'תְּקַפָּא דְדִינָא'.**

**וּכְמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ: שְׁהֵם אֲכַזְרִים
מְאֹד! - כִּי אִין לָהֶם 'מִדַּת רַחֲמָנוּת',
מִחֻמַּת שְׁהֵם בְּחִינַת 'תְּקַפָּא דְדִינָא, וְאִין
מְרַחֲמִים בְּדִין.**

**בְּחִינַת 'שְׁמַעוֹן' שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (בראשית מט, ז):
"אַחֲלָקֶם בַּיַּעֲקֹב וְאַפְיָצֶם
בְּיִשְׂרָאֵל" - "שְׁהֵם מְחַזְרִין עַל הַפְּתָחִים"
(בראשית רבה צט, ז). וְ'שְׁמַעוֹן' הוּא בְּחִינַת
'גְּבוּרוֹת וְדִינִים' (זהר ויחי רלז: שמות ו).**

**וּמֵאַחַר שְׁאִין לָהֶם 'רַחֲמָנוּת', דְּהֵינּוּ
בְּחִינַת ה'שְׁלִשְׁ-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
רַחֲמִים, וְאִין יְכוּלִין לְעוֹרֵר ה'שְׁלִשְׁ-עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת הָעֲלִיזָנִים' - עַל-כֵּן צָרִיכִין לְבַקֵּשׁ
וּלְחַנּוּן מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ 'רַחֲמִים'.**

**דְּהֵינּוּ: שִׁירָהּ מַעֲצָמוֹ יִתְבָּרַךְ עִם
ה'שְׁלִשְׁ-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁלוֹ,
וַיַּעֲזֹר בְּרַחֲמָיו ה'שְׁלִשְׁ-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
רַחֲמִים' (עין בְּפָנִים).**



וְעַל-יְדֵי אֵלוֹ תֵרִין מְשִׁיחִין, שֶׁהֵם "תְּרִי אוּסְיָא", בְּחִינַת (אִיכָה ד, כ): "רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה'" - עַל-יָדָם יִגָּאֵלוּ, וַיִּמְשְׁכוּ בְּנֵהְרוֹת אֲצֻלָּם, לְלַמֵּד דְּבַר-הַשֵּׁם.

ו"תֵרִין אֲמִין עֲשׂו וַיִּשְׁמַעֲאֵל, אֲנֹן תֵרִין עֲנִיין דְּמַכְסִין עַל הָעִינִין" (זוהר פִּנְחָס רנב.) - שְׂאִין [הַצְדִּיקִים] יְכוּלִין לְהָאִיר תְּמִיד בְּבַחֲינַת 'שְׁמַשׁ' [כַּנ"ל].

וּבְשִׁבְלִיזָה צְרִיף הַצְדִּיק לְבַטֵּל דְּבִקּוּתוֹ - כִּי שְׂלָא יִתְגַבְּרוּ הָאֲמִין עֲשׂו וַיִּשְׁמַעֲאֵל עַל עֵינָיו, וַיִּתְבַּטֵּל חֶסֶד וְשָׁלוֹם חֲכָמָתוֹ לְגַמְרִי.

אָבֵל עַל-יְדֵי תֵרִין מְשִׁיחִין, שְׂ"פּוּצוּ מַעֲיִנוֹתֵיהֶם חוּצָה" (עַל-פִּי מִשְׁלִי ה, טז), וַיִּהְיֶה לְכֻלָּם "שְׁפָה בְרוּרָה" (צְפַנְיָה ג, ט) - אִז יִתְקַיֵּם (יִשְׁעִיָה ל, כו): "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה כַּאֲזַר הַחֲמָה", וְאִז לֹא יִצְטָרֵף לְבַטֵּל מַדְבִּקוֹתָיו.

[חֵי-מוֹהַר"ן ו: זֹאת הַתּוֹרָה ט"ז (הַנ"ל), אָמַר בְּשִׁבְתָּ בְּבִקְרָה בְּסַעֲדַת שְׁחָרִית, בְּאֲמַצֵּעַ הַקִּיץ תִּקְס"ג. וְאִז נִתְקַבְּצוּ אֵלָיו פְּתָאִים עַל אוֹתָהּ הַשְּׁבֵת, כִּי לֹא הָיָה אִז זְמַן קְבוּץ כָּלֵל וְכוּ' וְכוּ'.

וְאָמַר אִז: שְׁיֵשׁ שִׁבְעִים אֲמוֹת, וְהֵם כְּלוּלִים בְּעֲשׂו וַיִּשְׁמַעֲאֵל. שְׁזָה כְּלוּל מִשְׁלָשִׁים-זֻחְמַשׁ אֲמוֹת, וְזָה כְּלוּל מִשְׁלָשִׁים-זֻחְמַשׁ אֲמוֹת. וְלַעֲתִיד יִכְבְּשׂוּ אוֹתָן שְׁנֵי מְשִׁיחִין, מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף וּמְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וַיֵּשׁ צְדִיק אֶחָד שֶׁהוּא כְּלוּל מִתֵּרִין מְשִׁיחִין יַחְדָּיו.

עוֹד אָמַר אִז כְּפֹה דְּבָרִים יוֹתֵר מִמָּה שֶׁנִּדְפְּסוּ. וְאִז נִשְׁפָּר הַשְּׁלַחַן מֵרַב הַעוֹלָם שֶׁדְּחָקוּ עֲצָמָן עָלָיו. וְהַקְּפִיד וְאָמַר: וְכִי גוֹיִים יוֹשְׁבִים אֲצִלֵּי עַל הַשְּׁלַחַן?! - וְכִי עִבְשׂו יְמוֹת-הַמְּשִׁיחַ שְׂיִתְקַרְבוּ גוֹיִים לְצְדִיקִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָה ב, ב): "וְנִהְרִוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם"?! - וְזָה הַפְּסוּק שֶׁיֵּד לְהַתּוֹרָה הַנ"ל - כִּי כֹף הָיָה דְרָכּוֹ: שְׁכָל שִׁחְתּוֹ הָיָה שֶׁיֵּד לְהַתּוֹרָה שְׁעַסַּק בָּהּ אִז, כְּמַבְאָר בְּמַקּוֹם-אַחֵר.

ג.

(ח"ב ד, ד)

צְרִיף לְקַבֵּל ה'חֶסֶד' בְּהַדְרָגָה! - כִּי רַב הַחֶסֶד' אִי-אֶפְשָׁר לְקַבֵּל, כִּי הָיוּ בְּטָלִים בְּמַצִּיאוֹת מַחְמַת רַב הַחֶסֶד, כִּי "אִין יְכוּלִין לְקַבֵּל רַב טוֹבָה" (תַּעֲנִית כג). וְצְרִיף לַעֲשׂוֹת 'כְּלִי וְצַנּוֹר' לְקַבֵּל עַל-יָדוֹ ה'חֶסֶד'.

וְזָה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי 'יְרָאָה' - כִּי עַל-יְדֵי 'יְרָאָה' נַעֲשֶׂה 'חֲקִיקָה וְצַנּוֹר' לְקַבֵּל עַל-יָדוֹ ה'חֶסֶד', בְּבַחֲינַת (בְּרַאשִׁית מט, י): "וּמַחְקֵק מִבֵּין רִגְלָיו".

"רִגְלֵ" - הוּא בְּחִינַת 'יְרָאָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'סוּף', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (קִהְלֵת יב, יג): "סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע, אֶת הָאֱלֹקִים יְרָא".

הֵינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי 'יְרָאָה' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'רִגְלֵ' - נַעֲשֶׂה 'חֲקִיקָה וְצַנּוֹר' לְקַבֵּל בְּתוֹכוֹ אֶת ה'חֶסֶד'.

נא.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, עֲרוּבֵי-תַחֲנוּמִין ו, יז)

'יְהוּדָה' - בְּחִינַת 'מְשִׁיחַ' שְׂיִצֵּא מִמְּנוֹ, עָלָיו נֶאֱמַר (בְּרַאשִׁית מט, י): "לֹא יִסּוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה וּמַחְקֵק מִבֵּין רִגְלָיו" - שְׂאֶפְלוּ כְּשִׂישְׁרָאֵל בְּבַחֲינַת 'רִגְלִין', בְּבַחֲינַת 'עֲקֻבוֹת-מְשִׁיחָא', אֶף-עַל-פִּי-כֵן יִמָּצָא גַם שֵׁם בְּחִינַת 'חֲקִיקָה' וְרִשִּׁימוֹ טוֹבָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת ה'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת' שְׂמוּצָאִין בְּהֵם תְּמִיד, אֶפְלוּ כְּשֶׁהֵם בְּבַחֲינַת 'רִגְלִין'.

נב.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּשַׁעֲה-בָּאָב וּשְׂאָר תַּעֲנִיּוֹת ג, טו)

"לֹא יִסּוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה" (בְּרַאשִׁית מט, י) - הֵינּוּ בְּחִינַת: "שִׁבְט סוּפָר" (שׁוֹפְטִים ה, יד), בְּחִינַת 'רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה', בְּחִינַת 'תְּקוּן-הָעֲצָה'.

"ומחקה מבין רגליו" (בראשית שם) -
"ומחקה", הינו: ה'תורה',
שממשם כל ה'עצות'.

וזהו: "ומחקה מבין רגליו" - שימשוך
'עצות התורה', לבחינת 'רגליו', לכל
ה'מדרגות-התחתונות'.

הינו שברכו יעקב: "שלא יסור שבט וכו'
מזרעו" - הינו: "שבט סופר", הינו:
'רבו הספרים של התורה-הקדושה',
שיתרבו הספרים על-ידי זרעו, שעל ידם
יתגלו 'עצות-עמקות', שיאירו לבחינת
ה'רגליו', לכל ה'מדרגות-התחתונות',
בחינת: "ומחקה מבין רגליו", כנ"ל.

"עד פי יבא שילה" (שם), "דא משה
משיח" (זהר בראשית כה:) - פי על-ידי
אלו ה'עצות-הקדושות' שיהיו נמשכין עד
ה'רגליו', לכל ה'מדרגות-התחתונות' מאד -
על-ידי-זה ישובו ישראל להשם-יתברך,
ועל-ידי-זה "יבא שילה", "שהוא משה
משיח", שהוא "פלא יועץ" (ישעיה ט. ה) -
שממנו נמשכין כל ה'עצות-האמתיות'.

נג.

(לקוטי-הלכות, יין-נסף גו)

על-זה התנבא יעקב אבינו כשברך את
יהודה, שממנו יצא משיח (בראשית
מט, י): "לא יסור שבט מיהודה, ומחקה
מבין רגליו, עד פי יבא שילה".

"מחקה" - זה בחינת ה'דפוס', שהתנבא:
ש"לא יסור שבט מיהודה" -
זה בחינת (שופטים ה, יד): "שבט סופר", בחינת
'בתיבת הספרים-הקדושים של התורה'.

"ומחקה" - זה בחינת ה'דפוס', שתתגלה
'חכמת הדפוס' בעולם, ולא
תתבטל 'חקיקת והדפסת ספרי ישראל'.

"עד פי יבא שילה", "דא משה משיח"
(זהר בראשית כה:) - פי על-ידי רבו
הספרים-הקדושים' על-ידי 'חכמת-
הדפוס', לא תשתפח ה'תורה', "עד שיבוא
שילה, דא משה משיח".

נד.

(לקוטי-הלכות, פריה-ורביה ה, ט)

"לא יסור שבט מיהודה, ומחקה מבין
רגליו, עד פי יבא שילה" - "דא
משיח" וכו' (זהר בראשית כה:).

הינו שברכו: שאפלו בתקף הגלות הארץ
באחרית הימים, "לא יסור שבט
מיהודה ומחקה" וכו', שפרש רש"י:
"שהם ראשי-גליות" וכו'.

הינו: אף-על-פי שמתגבר ה'ממשלה
דסטרא-אחרא' ו'שקר' כמו
שמתגבר, אף-על-פי-כן: "בעבדתנו לא
עזבנו אלקינו", ו"לא יסור שבט" ומוזשל -
ממשלה מועטת אמתית "מיהודה".

"ומחקה" - שהם 'בעלי-תורה' הפותבים
וחוקקים בפניהם ובלשונם
"עט סופר מהיר" (תהלים מה, ב), וב'עט סופר'
ממש.

וזהו: "מבין רגליו" - שהם בחינת: הפנים
והתלמידים ההולכים אחר 'עצתם'
שנקראים 'רגליו' (רש"י שמות יא, ח) - שלא
יסורו ולא יתבטלו חסו-שלום, "עד פי יבא
שילה", פי על-ידי-זה תתקרב הגאולה.



”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה” (בראשית מט, י)

”דא משה משיח” (זהר בראשית כה:)

נה.

(ח”א ב,ו)

צָרִידְךָ כָּל אֶחָד לְכוּן בְּתַפְלָתוֹ: ”שִׁיקְשֵׁר עֲצָמוֹ לְצַדִּיקִים שְׂבִדוֹר!”

כִּי כָּל צַדִּיק שְׂבִדוֹר, הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂמַצִּינוּ: שֶׁהַצַּדִּיקִים קוֹרִין זֶה לָזֶה מֹשֶׁה, כְּמוֹ: ”מֹשֶׁה שְׂפִיר קְאָמְרַת” (שַׁבַּת קא: סָפָה לט. בִּיצָה לח:). וְ”מֹשֶׁה” זֶה בְּחִינַת מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (בראשית מט, י): ”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה” – ”דָּא מֹשֶׁה מְשִׁיחַ” (זהר בראשית כה:).

וְכָל תַּפְלָה וְתַפְלָה שְׂכַל־אֶחָד מִתַּפְלָל – הוּא בְּחִינַת אִיבְרַ מַה־שְׂכִּינָה, שֶׁהֵם אִיבְרֵי הַמִּשְׁכָּן. שְׂאִין שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יְכוּל לְאַעְלָא שְׂיַפָּא בְּשִׂפָּא כָּל חַד לְדוּכְתָהּ, אֲלָא מֹשֶׁה בְּלַחֲוֹד, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב: ”וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה” (שְׁמוֹת לט, לג), ”וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן” (שָׁם מ, יח).

נו.

(ח”א ו,ז)

”יבחר לנו את נחלתנו” (תהלים מז, ה) – זֶה בְּחִינַת מֹשֶׁה, בְּחִינַת נִקְדָּה הַעֲלִיזוּנָה שֶׁל הָאֱלֹהִים, בְּחִינַת: ”וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ דְּמוֹת כְּסֵא” (יחזקאל א, כו), ”וּכְסֵאוֹ כְּשִׁמְשׁ” (תהלים פט, לו), ”פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפְנֵי חֲמָה”, כְּמֵאמֹר חֲזוֹ”ל (זְבַחִים קיט:). ”רַבִּי שְׂמַעוֹן אוֹמֵר: נַחֲלָה” (דְּבָרִים יב, ט), זֶה שִׁילָה. ”שִׁילָה, דָּא מֹשֶׁה” (זהר בראשית כה: תְּקוּנַיִזְהַר מַג: וְעוֹד).

נד.

(ח”א ט,ד)

צָרִידְךָ כָּל אָדָם לְקַשֵּׁר אֶת תַּפְלָתוֹ לְצַדִּיק־הַדוֹר! – וְהַצַּדִּיק יוֹדֵעַ לְכוּן הַשְּׂעָרִים וְלַהֲעֵלוֹת כָּל תַּפְלָה וְתַפְלָה לְשַׁעַר הַשִּׁידְךָ!

כִּי כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ: ”מֹשֶׁה שְׂפִיר קְאָמְרַת” (שַׁבַּת קא: סָפָה לט. בִּיצָה לח:), וְכַתִּיב (בראשית מט, י): ”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה” – ”דָּא מֹשֶׁה מְשִׁיחַ” (זהר בראשית כה: לא:). וְ”מְשִׁיחַ” הוּא כְּלוּל כָּל הַתַּפְלוֹת.

נח.

(ח”א קיח)

כָּל צַדִּיק־הַדוֹר הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (בראשית מט, י): ”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה”, ”הֵינּוּ מְשִׁיחַ” (זהר בראשית כה: לא:). וְ”שִׁילָה” בְּגִימַטְרִיא ”מֹשֶׁה” (זהר שָׁם כג: כה: לא: וְעוֹד).

וְעַל־כֵּן קָרְאוּ הַתַּנְאִים אֶחָד לַחֲבֵרוֹ מֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ (שַׁבַּת קא: סָפָה לט. בִּיצָה לח:): ”מֹשֶׁה שְׂפִיר קְאָמְרַת” (עיין עוֹד בַּפְּנִימִים).

נט.

(חיי־מוֹהַר”ן תריג)

”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה” (בראשית מט, י) – אִזּוֹ יָדְעוּ וַיִּרְאוּ עַצְמָם גְּדֹלַת רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ז”ל, כִּי אִזּוֹ יִסְפְּרוּ מִמְּנוֹ הַרְבֵּה, בְּעֵת שֶׁיָּבֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ שְׂיַצֵּא מִחֲלָצִיו, כְּאֲשֶׁר סָפַר בְּרַבִּים: ”שְׂפָעַל אֲצֵל הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִגְוֵאל־צָדֵק יִהְיֶה מִיּוֹצֵא־יִחְלָצִיו”.



”אסרי לגפן עיריה” (בראשית מט, יא)

”ולבן שנים מחלב” (בראשית מט, יב)

– הענין לחזק אחרים –

ס.
(ח”א לח, ב)

כְּשִׁפּוֹגְמִין ה'דבור', אז על־ידי הפגם,
נעשה מ'רוח פיו', רוח
סְעָרָה וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת (תהלים קמח, ח): ”רוח
סְעָרָה עָשָׂה דְבָרוֹ” – שְׁעוֹשִׂים וּמַתְקָנִים
ה'דבור', ומעלים אותו מְבַחֲנֵת רוח סְעָרָה.
וְכָל הַמְלַשִּׁינּוֹת וְהַרְעוֹת שְׂדוּבָרִים עַל
אָדָם, בָּא מ'רוח סְעָרָה' הַזֶּה, כִּי הוּא
בְּחִינַת (בראשית ו, יג): ”קֶץ כָּל בָּשָׂר” – שְׁעוֹשָׂה
'קֶץ' וְסוּף לְכָל בָּשָׂר'.

וּבְנֵי־אָדָם שְׂדָנִים כָּל אָדָם לְכַחֲחוּבָה,
וְחוֹקְרִים תָּמִיד עַל הַזּוּבוֹת בְּנֵי
אָדָם, הֵם מְבַחֲנֵת: ”קֶץ כָּל בָּשָׂר”, כְּמוֹ
שְׁכֵתוֹב (איוב כח, ג): ”קֶץ שָׁם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל
תְּכָלִית הוּא חוֹקֵר” (זהר נח סג. מְקַץ קצג. זַהר־חֻדֶשׁ
נח כו.) – שֶׁהוּא חוֹקֵר תָּמִיד לַעֲשׂוֹת תְּכָלִית
וּכְלִיזוֹן לְכָל דָּבָר, וְלַעֲוֹרֵר דִּין וּלְהַלְשִׁין
וּלְקַטְרֵג וְכוּ'.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לִרְאוֹת: לְאֲכַפְיָא סְטָרָא
דְ”קֶץ כָּל בָּשָׂר”, תַּחַת ה'דבור של
הַקִּדְשָׁה, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב בְּזַהַר' (ויחי רלח: בְּלֶק רוז.
– עַל בְּרֵאשִׁית מַט, יא): ”אֲסָרִי לְגַפֵּן עִירָה” –
”גִּפֵּן דָּא בְּנִסְתֵי־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (תהלים
פ, טו): 'וּפְקֹד גִּפֵּן זֹאת', וְכְמוֹ שְׁכֵתוֹב (בראשית
מט, כח): 'וְזֹאת אֲשֶׁר דָּבַר' [ש'זאת' הוּא בְּחִינַת
דְּבוֹר'].

[זהר ויחי שם: ”דַּאֲתַפְּיִין תַּחַת הַאי גִּפֵּן, כָּל אֵינּוֹן
חִילִין תְּקִיפִין דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עַבְדֵי־זַהַר”].

וּכְשֶׁהוּא בּוֹפֵף אֶת רוחו סְעָרָה, דְּהִינּוּ:
שֶׁהוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ כָּל ה'דבורים'
שֶׁנִּפְּלוּ לְתוֹכוֹ – אַז: ”יָקָם סְעָרָה לְדַמְמָה”
(תהלים קז, כט).

סא.

(ח”א קעב)

כְּשֶׁהַשֵּׁם־יִתְבַּרְךָ מֵרָאה פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת'
– חַיִּים וְטוֹבָה לְעוֹלָם.
וְלַהֲפֹךְ – לַהֲפֹךְ חֶסֶד־וְשָׁלוֹם. וְכֵן הַצְּדִיק
כְּשֶׁמֵּרָאה פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת' – הוּא טוֹב. וְכֵן
לַהֲפֹךְ.

סב.

(ח”ב לח – על־פי 'קצור לקוטי־מוהר"ן')

עֵקֶר הַדָּבָר שְׁצָרִיךְ הַצְּדִיק לְהֵאִיר
בְּתַלְמִידָיו – הוּא לְהַגְדִּיל דַּעְתָּם,
וּלְהוֹצִיאָם מ'מַחֲסֵי־דְקֻטָּנוֹת' ל'מַחֲסֵי־
דְּגָדְלוֹת'.

וּלְפַעֲמִים הוּא מֵאִיר בָּהֶם עַל־יְדֵי
'הָאֲרֵת־פְּנִים' וְנַחֲמוֹת, שְׁמַנְחֵם
אוֹתָם וּמֵאִיר לָהֶם פְּנֵי ב'פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת',
אֲנִפִּין־גְּהִירִין'.

וּלְפַעֲמִים אֵינֶם יְכוּלִים לְקַבֵּל אוֹרוֹ עַל־
יְדִיזָה וְאִז צָרִיךְ לְהֵאִיר בָּהֶם
עַל־יְדֵי יְסוּרִין. שְׁצָרִיךְ לְיִסְרָם וּלְבַזּוֹתָם, כִּי
לְבַטֵּל אוֹתָם בְּכַדֵי שְׂיוּכְלוֹ לְקַבֵּל אוֹרוֹ.

סג.

(שיחות־הר"ן מג; לקוטי־עצות שְׂמֻחָה לח)

עַל־יְדֵי ה'שְׂמֻחָה, יְכוּלִין לְהַחֲיוֹת אָדָם
אֲחֵר.

כִּי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֵׁישׁ לָהֶם יְסוּרִים גְּדוֹלִים
וְנוֹרָאִים וּדְאָגוֹת וְצָרוֹת מְשֻׁנוֹת רַחֲמָנָא־
לְצַלָּן, וְאִי־אֶפְשָׁר לָהֶם לְסַפֵּר מַה שְּׁבִלְבָם.

והם היו רוצים לספר, אך אין להם בפני מי לספר ולהשיח עמו את כל אשר עם לבבם. והם הולכים מלאים יסורים ודאגות.

וכשבא אדם עם פנים שוחקות, יכול להחיות אותם ממש.

ולהחיות אדם אינו דבר רק, כי הוא דבר גדול מאד לשמח לבב בני ישראל - כי בשזוכה לשמח איזה אדם, הוא מחיה ומקים נפש מישראל ממש.

וכמו שמובא בגמרא (תענית כב.): "מהני תרי בדיחי, שזכו למה שזכו, על ידייזה שהיו משמחים בני אדם".

סד.

(שיחות הר"ן סב)

ענה ואמר: "חזקו ואמצו [ויאמץ לבבכם] כל המיחלים לה" (תהלים לא, כה), "כל המיחלים" דיקא. אפלו אם אינכם זוכים לשום קדשה ועבודה חסוּשלוּם, רק מיחלים לבד, אף-על-פי-כן "חזקו ואמצו", ואל תפלו משום דבר שבעולכם, יהיה איך שיהיה.

ויותר ויותר מזה: צריך כל אחד ואחד לחזק את חברו - לבל יפל בדעתו משום דבר שבעולכם.

ואפלו אם הוא יודע בעצמו שהוא כמו שהוא - אף-על-פי-כן יחזק את חברו! - כי את חברו בקל יותר לחזק, מלחזק את-עצמו, כי "אין חבוש מתיר את עצמו" (ברכות ה:).

כי אין רעה גדולה מנפילה, וכמו שאמרו רז"ל לענין מלחמה הגשמיות (סוטה פ"א מ"ח - על דברים כ, ג): "אל תיראו ואל

תערצו" וכו' "אל תיראו - משפעת הקלגסים. ואל תערצו - מקול הקרנות" וכו'.

שכל הדברים האלה, עוברים על מי שחפץ לכנס בעבודת-השם - שפמה מיני מלחמות ופחדים ושפעת הקלגסים וקול הקרנות וכו' וכו', עוברים על כל אחד ואחד וכו' וכו'.

וכשיזכה לבלי להפיל את חברו, אף-על-פי שידע בעצמו שהוא רחוק מעבודתו - אדרבא: יחזקו בכל מיני התחזקות, ויחיהו וישיבהו בכל מיני דבורים המשיבין את הנפש וכו' - על-ידי-זה יכול להיות: שאחר-כך יזכה גם הוא לחזר ולשוב לעבודת-השם על-ידייזה.



"זבולן לחוף ימים ישפן, והוא לחוף אנית, וירכתו על צידן" (בראשית מט, יג)
ענין 'יששכר וזבולון' - וענין 'תמכין דאורייתא'

שהיה זבולון עוסק בפרקמטיא וממציא מזון לשבט יששכר, והם עוסקים בתורה. הוא שאמר משה (דברים לג, יח): "שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך" - זבולון יוצא בפרקמטיא, ויששכר עוסק בתורה באהלים.
 (רש"י: בראשית דברה עב, ה; צט, ח; תנחומא ויחי יא)

סה.

(ח"א כג, א-ב-ג-ד)

יש פנים-דקדשה, אנפין-נהורין, בחינת חיים, בחינת שמחה, כמו שכתוב (תהלים טז, יא): "שבע שמחות את פניך". ויש פנים דסטרא-אחרא, אנפין-חשוכין, מרה-שהורה, עבודת-אלילים.

ואלו הנופלים בתאות-ממון, ואינם מאמינים שהקדוש-ברוך-הוא יכול

לְפָרְנֶס הָאָדָם בְּסִבָּה קָלָה, וְרוּדְפִים אַחַר
 פְּרִנְסָתָם בִּיגִיעוֹת גְּדוּלוֹת, וְהֵם 'אוֹכְלֵי לֶחֶם
 בְּעֶצְבוֹן, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית ג, יז): "בְּעֶצְבוֹן
 תֹּאכְלֶנָּה"; וְעֶצְבוֹת' הוּא 'מְרֵה־שְׁחוּרָה' -
 אֵלּוּ בְנֵי־אָדָם נִקְשְׂרִים בְּפָנִים דְּסִטְרָא
 אַחֲרָא, 'אַלְקִים אַחֲרִים' (שְׁמוֹת כ, ב), 'הַשֵּׁף,
 'מִיתָה'.

וְדַע: שְׁעַלְיָדֵי 'תְּקוּן בְּרִית־קֹדֶשׁ' - נִצּוּל
 מִפָּנִים דְּסִטְרָא־אַחֲרָא, 'תְּאוֹת
 מְמוּן, 'מְרֵה־שְׁחוּרָה, 'בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה'
 וְכוּ'.

וּבְשִׁבְל־זָה: זְבוּלוֹן' שְׁהִיָּה אוֹהֵב
 לְיִשְׁשָׁכָר' - נֶאֱמַר בּוֹ (דְּבָרִים
 לג, יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן". "שְׂמַח" - הַפֶּךְ
 "בְּעֶצְבוֹן". "שִׁבְעַ שְׂמָחוֹת אֶת פְּנִידָ" - תְּקוּן
 'תְּאוֹת־מְמוּן'.

וְזָה בְּחִינַת (בְּרִכוֹת ח): "מָצָא אוֹ מוֹצָא" - כִּי
 ה'פְּרִנְסָה' הוּא בְּחִינַת 'אִשָּׁה, כְּמוֹ
 שְׁאִמְרוּ חוֹ"ל (סִנְהֶדְרִין פֵּא): "הִי יוֹרֵד לְפְרִנְסַת
 חֶבְרוֹ, כְּאֵלּוּ בָּא עַל אִשְׁתּוֹ". ו'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא
 "בְּעֶצְבוֹן" - הִיא בְּחִינַת (קִהְלֵת ז, כו): "מוֹצָא
 אֲנִי מִרַמְּמוֹת אֶת הָאִשָּׁה".

וְעַל־כֵּן לְהַפֶּךְ ב'פְּרִנְסָה־דְּקֹדֶשׁה' - כְּתִיב:
 "מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב" (מְשָׁלֵי יח,
 כב). 'טוֹב, בְּחִינַת 'צְדִיק, בְּחִינַת "בְּרִית
 מְלַח" (בַּמְדָּבָר יח, יט), "שְׂמִמְתִּיק מְרִירוֹתָא
 דְּעַלְמָא" (זֵהָר וַיְחִי רֵמָא), הִינּוּ: 'תְּאוֹת וְעֶצְבוֹן
 הַפְּרִנְסָה'.

ו'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא בְּחִינַת: "שְׂמַח זְבוּלוֹן
 בְּצֵאתְךָ" - הוּא בְּחִינַת: "מָצָא
 אִשָּׁה מָצָא טוֹב", ו'אֵין טוֹב אֶלָּא צְדִיק"
 (יִזְמָא לַח), הִינּוּ 'בְּרִית', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (יִשְׁעִיָּה ג, י):
 "אִמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב". וְכִמּוֹ שְׁכֵתוֹב (שְׁמוֹת ב,

ב): "וַתֵּרָא אֶתּוֹ כִּי טוֹב הוּא", "שְׁנוּלָד מְהוּל"
 (שְׁמוֹת־רַבָּה א, כ).

סו.

(ח"א לד, ו)

ה'תּוֹרָה' הִיא 'יו"ד', שְׁנִקְרָאת (תְּהִלִּים קיא,
 י): "רֵאשִׁית חֲכָמָה". וְה'עוֹלָם'
 הוּא 'זָא'ו', שְׁנִבְרָא ב'שִׁשְׁת־יָמֵי־הַמַּעֲשֶׂה.

ו'צְדִיק' עִם 'יִשְׂרָאֵל', הֵם גַּם־כֵּן 'יו"ד'
 ו'זָא'ו' - כִּי 'צְדִיק' הוּא 'יו"ד', כִּי
 ה'צְדִיקִים' הֵם נִקְרָאִים 'חֲכָמֵי הָעֵדָה'.
 ו'יִשְׂרָאֵל' הֵם בְּחִינַת 'זָא'ו', שֶׁהֵם 'תְּמַכִּי־
 אוֹרֵיתָא, וְנִקְרָאִים: "וַיְוִי הָעַמּוּדִים" (שְׁמוֹת כז,
 י) וְכוּ'.

סז.

(ח"א לה, ו-י)

כְּשֶׁעוֹסֵק ב'מִשְׁאֵי־וּמְתָן בְּאַמוּנָה' - אֲזִי
 ה'מִוְחִין, הִינּוּ 'נִשְׁמָתוֹ, בְּאֵה
 לְתוֹךְ ה'אַמוּנָה, וְנִתְחַדְּשִׁין שָׁם, וְנִתְחַזְּקִין
 מֵעֵיפוֹתָם, וּמִמְשִׁיךְ 'שִׁכְל־חֲדָשׁ' מ'אוֹר־
 הַפָּנִים'.

וְזָהוּ (תְּהִלִּים פט, טז): "ה' בְּאוֹר פְּנִידָ יִהְלַכּוּן"
 - בְּחִינַת 'מִשְׁאֵי־וּמְתָן, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב
 (דְּבָרִים לג, יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ".

סח.

(ח"א ס, ד)

"שְׁלִישׁ שְׁבַפְרָק־מְטִיא" (בְּבֵא־מְצִיעָא מ.ב.),
 הוּא כְּנֶגֶד ה'עֲשִׂירוֹת' שְׁנִזְכָּר אֶצֶל
 'סְדוּם'.

כִּי ב'סְדוּם' כְּתִיב (אִיּוֹב כח, ד): "הַנְּשַׁכְּחִים
 מִנֵּי רֶגֶל" - כִּי הֵם רָצוּ לְבַטֵּל ה'מִשְׁאֵ־
 וּמְתָן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רֶגֶל', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב
 (דְּבָרִים לג, יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ".

סט. (ח"א רד)

מַעֲלֵת הַצְּדָקָה יְדוּעַ, בַּפֶּרֶט בְּשָׁנוֹתַיִן
לְתַלְמִיד־חֶכֶם! - כַּמּוּבָא (זֶהר מְצוּרַע
נג): "שְׁהַמְעוֹת שָׁנוֹתַיִן לְתַלְמִיד־חֶכֶם, הוּא
בְּחִינַת 'תַּמְכִּי־אוֹרֵיתָא'".

אָבֵל בְּאֵמַת: זֶה הַמְעוֹת שָׁנוֹתַיִן לְתַלְמִיד־
חֶכֶם, הוּא בְּחִינַת 'תוֹרָה' מִמֶּשֶׁ. וְאִין
עֲבָרָה יָכוֹל לְכַבּוֹת זֶה הַמְעוֹת שָׁנוֹתַיִן
לְתַלְמִיד־חֶכֶם, כִּי "אִין עֲבָרָה מְכַבֵּה תוֹרָה"
וְכוּ' (סוֹטָה כ.א.). [עֵינן סְפוּר הַשִּׁיף לְזֶה בְּשִׁיחֻת־הַרְוִי
קלז].

ע. (ח"א רפ)

"כִּי תֵצֵא לְמַלְחָמָה" (דְּבָרִים כ.א. י.). "כִּי
תֵצֵא" - זֶה בְּחִינַת 'מִשְׁאֵ־וּמַתָּן',
בְּחִינַת (שָׁם ל.ג. יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ"
וְכוּ'.

כִּי 'מִשְׁאֵ־וּמַתָּן' נִקְרָא בְּחִינַת "צֵאתְךָ" -
כִּי אֶהְיֶה־עִלְיָי שְׂזָבוּלוֹן וַיִּשְׁשַׁכְּרֵי
שׁוּיִם, מַחֲמַת שְׂזָבוּלוֹן הִיא מִסְפִּיק
לְיִשְׁשַׁכְּרֵי, וְנֶאֱמַר עָלָיו: "שְׂמַח זְבוּלוֹן" -
עַל־כִּלְיָה נִקְרָא: "צֵאתְךָ". וַיִּשְׁשַׁכְּרֵי:
'אֶהְיֶה'.

כִּי 'עֲבוּדַת הַתוֹרָה' - הִיא 'פְּנִימִיּוֹת' יוֹתֵר,
וְהִיא לְמַעַלָּה מֵעֲבוּדַת הַ'מִּשְׁאֵ־וּמַתָּן'.
אֶהְיֶה־עִלְיָי שְׁגָם הַ'מִּשְׁאֵ־וּמַתָּן' הִיא עֲבוּדָה
גְּדוּלָּה, כִּי הוּא מִסְפִּיק הַתַּלְמִיד־חֶכְמִים,
וְנֶאֱמַר עָלָיו: "שְׂמַח זְבוּלוֹן" - עַל־כִּלְיָה
נִקְרָא "צֵאתְךָ", נֶגֶד 'עֲבוּדַת הַתוֹרָה' שֶׁהִיא
בְּחִינַת: "יִשְׁשַׁכְּרֵי בְּאֶהְיֶה'".

וְכֵן כָּל מַדְרָגָה וּמַדְרָגָה נֶגֶד הַמַּדְרָגָה
שְׁלֹמֶעֱלָה מְפָנָה - נִקְרָאת הַמַּדְרָגָה

שְׁלֹמֶטָה: "צֵאתְךָ", נֶגֶד הַמַּדְרָגָה שְׁלֹמֶעֱלָה
שְׁנִקְרָאת: "אֶהְיֶה'".

וְאֶפְלוּ מִי שֶׁעוֹבֵד הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת -
עַם־כִּלְיָה נֶגֶד הַמַּדְרָגָה שְׁלֹמֶעֱלָה
מְפָנָה עוֹד, נִקְרָא אֶפְלוּ 'דַּבְּקוֹת', בְּחִינַת:
"צֵאתְךָ". (עֵינן בְּפָנִים, הַמִּשְׁפָּךְ הַבְּאוּר עַל הַפְּסוּק "כִּי
תֵצֵא לְמַלְחָמָה").

עא. (ח"ב ב.ג)

יֵשׁ 'תַּמְכִּי־אוֹרֵיתָא' שָׁנוֹתַיִם מְמוֹן
לְ'לֹמְדֵי־תוֹרָה'.

וּבַתְּחִלָּה הֵם מַחְסְרִים מְמוֹנָם מַעֲצָמָם -
כִּי בְּשָׁנוֹתַיִם הַמְמוֹן לְהַתְלַמֵּד־
חֶכֶם, נֶחֱסַר אֶצְלָם וְכוּ'.

אָבֵל אַחֲרֵי־כֵן עַל־יְדֵי מְמוֹנָם שְׁמַחֲזִיקִין
הַתַּלְמִיד־חֶכֶם, וְנוֹלֵד 'הַלְכוֹת' שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'חֶסֶד' - אֲזִי עַל־יְדֵי 'הַשְּׁפַעַת הַחֶסֶד',
חוֹזֵר וְנִתְמַלֵּא הַ'חֶסֶד' וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת
'שֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא' וְכוּ'.

[לְקוּטֵי־עֲצוֹת, צְדָקָה לָג: 'תַּמְכִּי־אוֹרֵיתָא' שָׁנוֹתַיִן
מְעוֹת לְתַלְמִיד־חֶכְמִים, זְכוּתָם גְּדוֹל מְאֹד! - כִּי עַל־יְדֵי
מְמוֹנָם שְׁמַחֲזִיקִין הַתַּלְמִיד־חֶכְמִים - יְכוּלִין הַתַּלְמִיד־
חֶכְמִים לְעַסֵּק בַּתוֹרָה וְלַהוֹלִיד הַלְכוֹת וְחַדוּשֵׁי־תוֹרָה.
נִמְצָא: שֵׁשׁ לָהֶם חֶלֶק בַּהַתוֹרָה שְׁנוֹלְדָה וְנִתְגַּלָּה עַל־יְדֵם.

וְכָל הַמְמוֹן שֶׁהֵם נוֹתְנִין לְהַתְלַמֵּד־חֶכְמִים וְנֶחֱסַר לְפִי
שְׁעָה אֶצְלָם - נִתְמַלֵּא לָהֶם אַחֲרֵי־כֵן עַל־יְדֵי הַהַלְכוֹת
שְׁנִתְחַדְּשִׁין עַל־יְדֵם, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁפַּע חֶסֶד וְחוֹזֵר
וְנִתְמַלֵּא הַחֶסֶד. וְהֵם זוֹכִין לְשֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא,
וְלַהֲאָרֵת 'שְׁלֶשָׁה קְנֵי הָאֵמֶת' לְאַרְבְּעָה חֻלְקֵי הַדְּבוּר' וְכוּ'.

עב. (ח"ב פא)

כְּשֶׁאָדָם מְשַׁמַּח עֲצָמוֹ בְּשִׂמְחָה שְׁל
מְצוּהָ, וְהַשְּׂמִיחָה גְּדוּלָּה כָּל־כָּף,
עַד שֶׁנוֹצֵעַת עַד רַגְלָיו, הֵינּוּ שְׁמֵרֶקֶד מַחֲמַת

שְׂמֵחָה - זֶה הַבְּחִינָה נִקְרָא: "וְנָבֵא לְבַב
הַכְּמָה" (תהלים צ, יב).

וְהַ"רְגֵלִים, הֵם נֹצֵחַ וְהוֹד" (תקוני־זהר יז.
'פְּתַח אֱלֹהִים'), בְּחִינַת 'נְבִיאִים'
(זהר צו לה. תקוני־זהר ב. מט.), נִתְעַלִּים לְבַחֲבִינַת
'לֵב' עַל־יְדֵי הַשְּׂמֵחָה שֶׁבֵּלֵב - כִּי הַשְּׂמֵחָה'
מַעֲלָה אוֹתָם. וְזֶהוּ הַרְקוֹד' שֶׁמַּעֲלָה 'רְגֵלָיו'
בְּכָל־פַּעַם.

וְכַשְׁלוֹמֵד תּוֹרָה אוֹ שְׂעוֹשֵׂה מִצְוָה, בְּכָל־
כֶּף 'שְׂמֵחָה' שְׁנוֹנֶנֶת עַד
'רְגֵלָיו', וּמַעֲלָה אֶת 'רְגֵלָיו' לְמַעֲלָה - בְּזֶה
נִתְעַלִּים כָּל 'תּוֹמְכֵי־אוֹרֵיתָא', שֶׁהֵם
נִקְרָאִים "סְמִי קְשׁוּט" (תקוני־זהר קכג).

עג.

(עלים-לתרופה, ערב-סנות תר"א)

בְּבַחֲבִינָה זֹאת צְרִיךְ אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לִילֵךְ
בְּדֶרֶךְ - הֵן רְחוֹק הֵן קְרוֹב, אוֹ
בְּעִירוֹ בְּשֹׁהַלֵּךְ בְּשִׁבִיל מִשְׁאֲוֹמֵתָן וּפְרַנְסָה,
כְּגוֹן לְבֵית הַפֶּאסֶט' [דאר] וְכו'.

שְׁצַרִיךְ לְכוּן: "כְּדֵי שִׁירוּיָה וַיִּתֵּן צְדָקָה,
לְהֵיטֵב בְּכָלל 'תּוֹמְכֵי־אוֹרֵיתָא'
הָעוֹסְקִים לְהוֹצִיא לְאוֹר 'סְפָרִים־
הַקְּדוּשִׁים" וְכו'!

[לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א כט, ט: וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנָה שֶׁל
הַמִּשְׁאֲוֹמֵתָן: שֵׁיכוּן בְּכָל הַלּוּף וְהַלּוּף, וּבְכָל דְּבוּר וְדְבוּר,
שֶׁהוּא הַלּוּף וּמְדַבֵּר בְּשַׁעַת הַמִּשְׁאֲוֹמֵתָן - שְׂכֻנָתוֹ: "כְּדֵי
שִׁירוּיָה, כְּדֵי שִׁיתֵן צְדָקָה"! - וְזֶה הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּנָה'
הַכְּלָלִי שֶׁל הַדְּמִים].

וְגַם צְרִיךְ לְכוּן: אוֹלֵי יִפְגַּע עִם אֵיזָה אָדָם
לְדַבֵּר עִמּוֹ מִהַתְּכַלִּית, וּלְהוֹדִיעַ לוֹ
מֵאֲמַתַּת הַחַדוּשִׁים שֶׁל הַתְּגַלּוֹת־הַתּוֹרָה שֶׁל
צְדִיקֵי־אֲמַת שְׂבִדוֹר וְכו'!

עד.

(עלים-לתרופה, מכתב רבי יצחק בן מוהרנ"ת
- יום א', כ"ט למספר בני ישראל תרכ"ט)

בְּנֵי מִיכְלֵי שִׂיחִיָּה, הַרְבִּית לְהַגְדִּיל עָלַי
צַעֲרָךְ מֵעַנְיָן מְעוּט עוֹסְקֵךְ בְּחַפְצֵי־
שָׁמַיִם, לְסַבֵּת 'טְרִדַת־הָעֶסְקִים'.

מָה אָמַר לָךְ בְּנֵי חֲבִיבֵי: דְּמַעוֹת לְבִי בִּנְחַל
יִשְׁטוּפוּ עַל־יָדְךָ. אֵךְ בְּנֵי חֲבִיבֵי: הֵן יָדוּעַ
לָךְ, אֲשֶׁר לֹא כֵן מִהַמְּדָה, וְהָעֵקֶר לְשִׂמְחָה אֶת־
עַצְמוֹ בְּכָל הַנִּקְדוּת־טוֹבוֹת, וְהָעֵקֶר בְּהַרְצוֹן
וְכו'.

וְעַתָּה אוֹסִיף זֹאת לָכֶם: אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ
לְהַחֲיוֹת עַצְמְכֶם בְּזֶה, אֲשֶׁר זְכִיתֶם
לְזָכוֹת גְּדוֹל בְּזֶה, לְעַסֵּק בְּעַנְיָן הַחֲזָקָתִי
לְמַחֲיַת פְּרַנְסָתִי בְּאֶרֶץ־הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת -
בְּזֶה תּוֹכְלוּ לְקַבֵּל חַיּוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵתֶם יוֹשְׁבֵים
עַל הַתּוֹרָה וְעַבּוּדָה תָּמִיד וְכו'.

וְאַתֶּם בְּנֵי שִׂיחִיּוֹ: תּוֹכְלוּ לְשִׂמְחָה בְּזֶה מְאֹד!
- כִּי בְּאֲמַת: 'תּוֹמְכֵי־אוֹרֵיתָא' -
נַחֲשָׁבִים עַל פְּמָה מְקוֹמוֹת, לְמַעֲלָה
מִ'לּוֹמְדֵי־אוֹרֵיתָא', וְאֵנָּה בְּחֵדָא חֲשִׁיבִין.

עה.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב קלב)

וּבְבַקֵּר נִכְנַסְתִּי לְ'צִידוֹן' וְהִלְכְנוּ עַל קֶבֶר
זְבוּלוֹן' וְכו'. וְאַחֲרֵיכֶן אָמְרוּ לָנוּ:
שְׁעִיר צִידוֹן' בַּעֲצָמָה, עֲדִין אֵינָה אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, רַק מִ'קֶּבֶר זְבוּלוֹן' וְאֵילָף, מִשֵּׁם
מִתְחִיל 'גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

עו.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הרי"ח ד, מג)

"זְבוּלוֹן לְחוּף יַמִּים יִשְׁכֵּן, וְהוּא לְחוּף
אֲנִיּוֹת וַיִּרְכְּתוּ עַל צִידוֹן" (בראשית
מט, יג). 'צִידוֹן' הוּא 'גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', כְּמוֹ

שְׁכֵתוֹב (שם י, יט): "וַיְהִי גְבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידוֹן" וכו'.

וְשֵׁם בְּתַחֲלַת הַגְּבוּל, בְּמָקוֹם שְׁמֵתְחִיל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שֵׁם קְבוּר 'זְבוּלוֹן'. כַּאֲשֶׁר זָכִיתִי לְהִיזוֹת שֵׁם בַּעֲצָמֵי עַל קְבוּר הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר צִידוֹן, וְאָמְרוּ לִי שֵׁם: "שְׁמֵשֵׁם מֵתַחֲלִילֵין לְחֵשֶׁב גְּבוּל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל" וכו'.



"יששכר חמור גרם" (בראשית מט, יד)

עז.

(ח"א ל, הו-ז-בסוף)

צָרִיכִין לְהַעֲלוֹת ה'מַלְכוּת-דְּקַדְשָׁה', בְּחֵינּוֹת ה'חֻמְה-תַּתְּאָה', אֶל אֹרֶ-הַפָּנִים הַמְּאִיר ב'שְׁלֹש-רְגָלִים'.

וְלַפְעָמִים נוֹפֵל חֲסִין-שְׁלוֹם ה'מַלְכוּת-דְּקַדְשָׁה', לְגַלוֹת שֶׁל אֲרַבַּע מַלְכוּתוֹ דְּסִטְרָא-אֲחָרָא!

וְכִי יִכּוֹל לְסַבֵּל קוּל הַצְּעָקָה וְהַזְעָקָה הַגְּדוֹלָה, בְּשִׁנּוּפֵל בְּחֵינּוֹת ה'מַלְכוּת', בְּחֵינּוֹת ה'חֻמְה-תַּתְּאָה', בִּינֵיהֶם חֲסִין-וְשְׁלוֹם, בְּבְחֵינּוֹת (קַחֲלַת ט, יז): "זַעֲקַת מוֹשֵׁל בְּכַסִּילִים".

וְצָרִיךְ לְרֹאוֹת: לְחַתֵּךְ וְלְהַבְדִּיל מֵהֶם אֵת ה'מַלְכוּת', וְלְהַעֲלוֹתָהּ מִשָּׁם אֶל אֹרֶ-הַפָּנִים! - וְעַקֵּר עֲלִיתָהּ: עַל-יְדֵי בְּחֵינּוֹת ה'חֻסָּד' וְכו'. וְעַקֵּר ה'תַּגְּלוֹת הַחֻסָּד': הוּא עַל-יְדֵי 'תוֹכְחָה' וְכו'.

וְזָהוּ (בְּכוּרוֹת ח): "מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַפִּינָא בְּמֵאֵי קַטְלֵי לָהּ, בְּקַרְנָא דְּחֻמְרָא" [עֲרוּגַת סְפִינִים] בְּמָה קוֹצְצִים אוֹתָהּ, בְּקַרְנֵי שֶׁל חֻמְרָא.

"מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַפִּינָא" - הֵינּוּ: בְּחֵינּוֹת ה'חֻמְה-תַּתְּאָה' הַנִּלְכָּה, בְּחֵינּוֹת 'מַלְכוּת' הַנִּלְכָּה, שֶׁהוּא 'לְמוּד' הַנִּלְכָּה [עֵין-שֵׁם בְּתַחֲלַת הַתּוֹרָה: שְׁעַל-יְדֵי ה'חֻמְה-תַּתְּאָה' ה'שְׁכַל-הַתַּחֲתוֹן, לְוִמְדִים' וּמְשִׁיגִים ה'שְׁכַל-הַעֲלִיוֹן, ה'שְׁגוֹת-אֶלְקוּת'], בְּחֵינּוֹת (בְּמִדְבָר כב, ל): "הַחֻסָּן הַסְּפִנִי", לְשׁוֹן 'לְמוּד', בְּתַרְגוּמוֹ: "הַמִּלְכָּה אֶלִּיפָנָא". בְּחֵינּוֹת (וַיִּקְרָא כו, כה): "חֲרַב נִקְמַת", שֶׁהִיא בְּחֵינּוֹת 'מַלְכוּת' הַנִּלְכָּה.

"מִיִּשְׂרָאֵל" - פֶּרֶשׁ רַש"י: "עֲרוּגָה". הֵינּוּ: בְּחֵינּוֹת: "זַעֲקַת מוֹשֵׁל" וְכו', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים מו, ה): "כַּאֲשֶׁר תַּעֲרֹג".

"בְּמֵאֵי קַטְלֵי לָהּ" - פֶּרֶשׁ רַש"י: "בְּמֵאֵי חוֹתְכִין אוֹתָהּ". הֵינּוּ: בְּמָה חוֹתְכִין וּמְבַדִּילִין ה'מַלְכוּת' הַנִּלְכָּה, כְּדֵי לְהַצִּילָה מ'זַעֲקָה' הַנִּלְכָּה.

"בְּקַרְנָא דְּחֻמְרָא" - הֵינּוּ: עַל-יְדֵי 'תוֹכְחָה', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלָּה ה'חֻסָּד'. "קַרְנָא" - זֶה בְּחֵינּוֹת 'קוּל הַמּוֹכִיחַ', בְּחֵינּוֹת 'קַרְנֵי הַשּׁוֹפָר' וְכו'.

"חֻמְרָא" - זֶה בְּחֵינּוֹת (בְּרֵאשִׁית מט, יד): "יששכר חמור גרם" - בְּחֵינּוֹת (דְּבָרִי-הַיְמִינִים יב, לג): "וּמִבְּנֵי יִשְׂשַׁכָּר יוֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים". כִּי עַל-יְדֵי ה'תוֹכְחָה' - מְעַלִּין אוֹתָהּ לְרַגְלִים, שֶׁהִיא בְּחֵינּוֹת "בִּינָה לְעֵתִים".

עח.

(ח"א ס, א-ט)

דַּע: שֵׁישׁ 'שְׁבִילֵי הַתּוֹרָה' שֵׁישׁ בָּהֶם 'הַתְּבוּנָנוֹת גְּדוֹל מְאֹד', שְׁאִי-אֶפְשָׁר לְבוֹא לְהַתְּבוּנָנוֹת' הַזֹּאת, כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'עֲשִׂירוֹת' וְכו'.

"וַיֵּרָא מַנְחֵה בִּי טוֹב וְאֵת הָאָרֶץ בִּי נַעֲמָה, וַיֵּט שִׁכְמוֹ לְסִבְלִי, וַיְהִי לִמֵּס עֲבֹד" (בראשית מט, טו)

פ.

(ח"ב ח, א-ג דהז"ט י)

על-ידי תפלה של ה'בעל-כח' שמתפלל תפלה בבחינת דין' - נעשין גרים, ונתגלה כבודו יתברך.

ועל-ידי-זה נתפשט ה'נבואה'. ועל-ידי נבואה, זוכין ל'אמונה'. ועל-ידי 'אמונה', יהיה ה'דושי-העולם לעתיד', בבחינת 'ארץ-ישראל', הינו: שיתנהג כל העולם כלו על-ידי 'השגחה' לבד, כמו 'ארץ-ישראל', ויתבטל ה'טבע' לגמרי.

ואז יתער שיר ה'דש', בבחינת (תהלים צח, א): "שירו לה' שיר ה'דש, כי נפלאות עשה" - הינו: ה"שיר שיתער לעתיד" (ערכין יג: שמות רבה כג, ה - זהר תי"ש שרה קכג: פנחס רטו: תקוני-זהר כד: ועוד), שהוא נגון של השגחה ונפלאות' - כי אז יתנהג העולם על-ידי 'השגחה ונפלאות'.

ו'שיר' הזה - הוא בבחינת 'קול המזכיר הראו' - בבחינת 'קול המשקה את הגן, ששם גדלים כל הריחות והיראות.

כי ה'מזכיר' שרוצה להזכיר את ישראל ולהגיד להם פשעם וחטאתם - הוא צריך לזה ה'קול' - כדי שלא יבאיש ריחם על-ידי שמעורר עוונותיהם, כנ"ל - כי על-ידי-זה מוסיף ונותן בהם 'ריח-טוב' - כי על-ידי-זה ה'קול', גדלים כל הריחות, כי זה הקול משקה את הגן וכו', כנ"ל.

ו'בני יששכר' שהיה להם זאת ה'התבוננות', בבחינת (דברי-הימים א יב, לג): "ומבני יששכר יודעי בינה" - לא זכו לזה ב'אם על-ידי 'עשירות', בבחינת (בראשית מט, יד): "יששכר חמור גרם", ותרגומו: "עתיר בנכסין".

וזה פרוש (פענית כג): "הזא לחמרה דקא ילדה לה רמכי רמכי" [חוני-המעגל ראה: שלא-תונו שרכב עליה לפני שגרדם וישן שבעים שנה - נולדו ולדות רבים] - הינו בבחינת 'עשירות', בבחינת: "יששכר חמור גרם" - כי על-ידי-זה נמשך 'עשירות גדול כנ"ל (עין-שם בפנים כל הענין של 'חוני-המעגל).

עט.

(ח"ב א, ד)

יש שלש מדות, שהם 'מחריבי ירושלים', דהינו: ה'לב. הינו: שמפסידין ה'ראה' התלויה ב'לב. וה'שלש מדות' הם: א) 'תאות-מזון'. ב) 'תאות-אכילה'. ג) 'תאות-משגל'.

וזה פרוש (ברכות ג): "שלש משמרות הוי הלילה" וכו'. 'לילה' זה בבחינת 'חשך', הינו: 'מניעות'. והם בבחינת: "שלש משמרות", הינו בבחינת: 'שלש מדות' הנ"ל.

וזהו: "משמרה ראשונה, חמור נוער" - בבחינת 'תאות-מזון', בבחינת (בראשית מט, יד): "יששכר חמור גרם", ותרגומו: "עתיר בנכסין".



כי על-ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להוכיח' - מזיזין ומעוררין ה'ריח-רע' של המעשי-רעים ומדות-רעות של האנשים שמוכיחם - כמו כשמונה איזה דבר שיש לו ריח שאינו טוב, כשמתחילין להזיז אותו, אזי מעוררין ה'ריח-רע'.

אבל כשה'מוכיח' ראוי להוכיח - אזי אדרבא: מוסיף ונותן 'ריח-טוב' בהנשמות על-ידי תוכחתו.

וזה בחינת (בראשית מט, טו): "וירא מנחה כי טוב, ואת הארץ כי נעמה, ויט שכמו לסבל, ויהי למס עבד".

"מנוחה" - זה בחינת 'נבואה', כמו שכתוב ב'ברוך בן גריה' (ירמיה מה, ג): "ומנוחה לא מצאתי" - "זו נבואה" (מכילתא פרשת בא; רש"י ירמיה שם).

"ואת הארץ" - הינו: 'ארץ-ישראל'.

"ויט שכמו לסבל" - זה בחינת 'נגון', בחינת "שיר חדש" הנ"ל, בחינת (במדבר ז, ט): "בפתח ישאו", ודרשו רז"ל (ערכין יא): "אין 'ישאו' אלא לשון 'שירה', שנאמר (תהלים פא, ג): 'שאו זמרה ותנו תף'".

ועל-ידי ה'נגון', בחינת "שיר חדש" - נתתקן ה'ריח' כנ"ל, שהוא בחינת 'משיח', בחינת (איכה ד, כ): "רוח אפינו משיח ה'".

וזהו (בראשית מט, טו): "ויהי למס עבד" - זה בחינת 'משיח', כמו שכתוב (רות ד, יד-יז): "ברוך ה' אשר לא השבית לך גאל וכו' ותקראנה שמו עובד".

וזה בחינת: "למס" - בחינת 'מסמוס', ש'מסמסין בדבר שיש לו ריח, כדי

ש'יהיה הריח נודף. כי על-ידי בחינות הנ"ל - נתתקן ה'ריח', שהוא בחינת 'משיח' כנ"ל.

[חיי-מוהר"ן מג, הערת הרב מטשעהרין ז"ל: בענין ה'שיר-חדש שיתער לעתיד' המבאר במאמר זה (ח"ב ח), שהוא בחינת ה'קול המשקה את הגן' ששם גדלים כל הריחות והנראות, שזה בחינת 'קול המוכיח הראוי' שמוסיף ונותן ריח טוב בנשמות ישראל השומעין תוכחתו, שזה בחינת 'משיח', בחינת (בראשית מט, טו): "ויהי למס עבד" ע"ג-שם - יש בכל אלה סודות עמוקים ונבואיים מאד, סתרי-נסתרות רזי-דרזין נוראים מאד, כמוכן מרמזיו הקדושים בשעה שהזכיר הפסוק (רות ד, יד): "ברוך ה' אשר לא השבית לך גואל" וכו'.

ושמעתי: שמתנועותיו הקדושות ז"ל אז, ומנעימות הקול והנגון שאמר פסוק זה - היה נראה כנותן בעצמו גם-כן שבח והודאה להשם-יתברך: שנתן להם גואל כזה, לעסק בתקון והגאלת נפשותם, ובהמשכת רוחו של משיח, על-ידי המשכת תקונים נפלאים ונוראים כאלה [וכו']



"דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל"
(בראשית מט, טז)

מדבית דן עתיד דגסם גברא דידון ית עמיה דינין דקטוט.
(תרגום-יונתן)
ההוא דאמר: "דנו דיני" (בכל דבר משא ומתן שהיה לו עם אדם, היה אומר תמיד: "בא לדין!" - ואינו נשמע לדבר אדם, אלא על-פי דין רש"י). אמרי: שמע מינה, **מדן קאתי, דכתבי: "דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל"**.
(פסחים ד.)

פא
(ח"א נו, ה)

'מלכות-דקדשה', הוא בחינת (במדבר י, כה): "מאסף לכל המוחנת", כמו שכתוב (קהלת יב, ג): "סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא" - זה בחינת 'מלכות', כמה שכתוב (אבות פ"ג מ"ב): "אלמלא מוראה של מלכות".

הינו: ש'מלכות-דקדשה' היא בחינת: "סוף דבר", בחינת: "מאסף לכל

המחנות" דקדשה, בחינת "מחנה דן" (במדבר שם) שהוא "מאסף לכל המחנות", כי "דינא דמלכותא דינא" (גטין י: בבא-קמא קיג. ועוד).

שנעשין מן ה'ברורים' של "מעדני מלך" כנ"ל.

ואלו ה'ברורים' הם בחינת 'קטרת' וכו'. ומאלו "אמרי שפר" שנעשין מן "מעדני מלך" - נעשה 'עטרה' לה'מלך'. וגם יכולין לראות זאת ה'עטרה'.

וז'הו בחינת (שירי-השירים ג, יא): "צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה, בעטרה שעטרה לו אמו, ביום חתנתו וביום שמחת לבו" - הינו: לראות ה'עטרה' של ה'מלך' שנעשה ב'יום חתנתו'.

כי 'התחברות' שמתחברין ה'אמרי שפר" עם ה'מלך', זה בחינת 'חתנה', בבחינת (משלי כב, יא): "חן שפתיו רעהו מלך" - ש'חן השפתים', דהינו: ה'אמרי שפר', מתחברין עם ה'מלך' בבחינת 'רעות'. וז'הו: "ביום חתנתו".

וז'הו: "וביום שמחת לבו" - זה בחינת 'קטרת', בבחינת (משלי כז, ט): "שמן וקטרת ישמח לב". כי ה'ברורים' שמהם נעשה "אמרי שפר" כנ"ל, שמהם נעשה ה'עטרה' כנ"ל - הם בחינת 'קטרת' כנ"ל.

פג.

(מפתחות מוהרנ"ת ז"ל, בסוף לקוטי-הלכות ארח-חיים ח"א, פרשת ויחי)

"מ'אשר שימנה להמו ו'הוא" (בראשית מט, כ) - ראשי-תבות 'שלו"ם'. "השם גבולך שלום חלב הטים" וכו' (תהלים קמז, יד). בחינת "שימנה להמו", כמבאר בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן ח"א נו, ו): "שכפי השלום, בן הפרנסה".

"מ'אשר שימנה להמו, והוא יתן מעדני מלך" (בראשית מט, כ)



פב.

(ח"ב טז)

כל ה'פרנסה' של ישראל, צריכין לקבל על-ידי ה'מלך', כמו שכתוב ב'מלך' (דניאל ד, יח-יט): "ומזון לכלא בה. אנת הוא מלכא".

ובשנמשך ה'מזון' על-ידי ה'מלך' - נעשה מ'פנו' 'ברורים', כגון: 'תבואה', ש'הרבה מ'מנה אוכלין ב'המות', ואחר-כך מתברר עוד ואוכלין מ'מנה 'עבו"ם', עד שמתברר מ'מנה ל'ישראל'.

וגם בה'אכילה' יש 'ברורים' - עד שמתברר ונעשין מהם "אמרי שפר", דהינו: 'ברכות' ש'מברכין עליהם תחלה וסוף', ומתפללין ועובדין השם-יתברך בכחות ה'אכילה'.

וז'ה בחינת (בראשית מט, כ"א): "מ'אשר שימנה להמו, והוא יתן מעדני מלך. נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר".

"שימנה להמו" וכו' - דהינו ה'פרנסה', שהיא בחינת "מעדני מלך", כי מקבלין אותה על-ידי ה'מלך'.

ועל-בן תכף כתיב אחריו: "נפתלי וכו' הנותן אמרי שפר" - דהינו: "אמרי שפר" של 'ברכות ותפלות' וכיוצא,



"נפתלי אילה שלחה, הנתן אמרי שפר"
(בראשית מט, כא)

פד.

(ח"א מז)

מי שמשקע ב'תאות-אכילה', בידוע שרחוק מ'אמת'. גם זה סימן על 'דלות'.

ו'הארת-פנים', הוא תקון 'ואמת' (שמות לד, ו), בחינת 'יעקב' וכו', והוא בחינת 'תפלין'. כי 'יעקב' הוא 'תפארת', 'כלליות-הגונין', בחינת 'תפלין הנקראים פאר' (ברכות יא, ועוד). - ועקר 'עשירות' בא מ'אמת' וכו'.

ואנחנו 'בני-ישראל' מקבלין ה'שפע' דרך 'ארץ-ישראל'. ו'שפע ארץ-ישראל', היא 'הארת פני יעקב', 'הארת התפלין'.

ובשביל-זה פתיב ב'ארץ-ישראל' (בראשית מט, כא): **"נפתלי אילה שלחה, הנתן אמרי שפר"**. כלומר: **"ארץ-ישראל היא אילה שלחה לבשל פרותיה"** (פתבות קיב, בראשית-רבה צט, יא). והשפעתה: הוא מ'מדת אמת', שהוא בחינות 'תפארת', בחינות 'תפלין'.

והינו: **"הנותן אמרי שפר"** - כי 'שפר' הוא לשון 'פאר', שהוא בחינת: **"תפלין שנקראים פאר"** (ברכות יא, ועוד), שהוא 'מדת יעקב'.

הינו: שהיא נותנת לנו אותיות הארה שקבלה מ'תפלין'.

וזה פרוש (קהלת ט, ט): **"ראה חיים עם אשה"**. **"הנותן אמרי שפר"**, ראשי-תבות: **"אש"ה'**. וזה: **"ראה חיים"**

דיקא, כי **"תפלין נקראים חיים"** (מנחות מד:). וזה: **"נפתלי אילה שלחה" - נפתליי** אותיות 'תפליין'.

והנה: פשה 'צדיק אכל לשבע נפשו' (משלי יג, כה), ולא מחמת 'תאוה' הגשמיות' - אזי הוא בבחינת 'נשיאות-פנים', ונזון מ'מדת אמת'.

ובאשר בכח אכילה זו עומד 'להדות ולהלל לה' (דברי-הימים א כג, ל) - אזי יוצאין ממנו 'דבורי-אמת', שהם בחינת 'יעקב', 'מדת תפארת', שהוא 'כללות הגונין' וכו'.

וזהו שאמרנו למעלה: כי **'ארץ-ישראל'** היא **"אילה שלחה"**.

והינו: **"הנותן אמרי שפר"** - כי הנזון מבחינות 'ארץ-ישראל' שהיא **"אילה שלחה"**, שהיא בחינות 'אמת' - אזי: **"הנותן אמרי שפר"** - כלומר: שנותנת מעצמה ומבחה **"אמרי שפר"** - לשון 'תפארת', שהם **"אמרי אמת"** (משלי כב, כא) וכו' וכו' (עין בפנים).

פה.

(ח"ב טז)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מט, ט): **"מאשר שמנה לחמו, והוא יתן מעדני מלך"**.



"בן פרת יוסף, בן פרת עלי עין" (בראשית מט, כב)

"פרת" - לשון 'פריה ורביה'. (רש"י: תרגום-אונקלוס; פרקי-דרבנאליעור פל"ח: מדרש אגדת-בראשית פרק פג)
"בן פרת עלי עין" - חנו נטוי על העין הרואה אותו. (רש"י)

בְּחִינַת 'יוסף', הוא ההדור והיפי של כל העולם.

וכשזה היפי והפאר נתגלה בעולם - דהיינו: כשזה ה'צדיק' שהוא היפי של כל העולם, נתפרסם ונתגדל בעולם - אזי נפתחין ה'עינים' של העולם.

שכל מי שנכלל בזה ה'הון-האמת' של זה הצדיק שהוא החן והיפי של העולם, דהיינו: שמתקרב אליו ונכלל בו - נפתחין עיניו, ויכול לראות, והעקר להסתכל על-עצמו וכו'.

וגם יכול לראות ולהסתכל בגדלת-השם, ולהסתכל בעולם, על-ידי שנפתחו עיניו על-ידי התגלות הפאר של ה'צדיק האמת' וכו'.

פ.ט.

(שיחות-הר"ן רסב)

דע: שיש 'חן', שמי שיכול להשתמש בזה ה'חן', הוא יכול לעשות 'שאלת חלום', ולידע 'עתידות' על ידי ה'חלומות'.

כי בכל ה'חלומות', בודאי יש בהם 'עתידות', רק שיש בהן כמה פסלות ותבן, כמו שאמרו רז"ל (ברכות נה.): "כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אין חלום וכו'".

וגם יש 'חלומות ברורים', כמו שכתוב (במדבר יב, ו): "בחלום אדבר בו".

ומי שיש לו זה ה'חן' הנ"ל - חלומותיו צודקים בודאי. אלא שאפלו כששומע חלום מאחר שמספר לו, אזי נופל התבן והפסלות מן החלום, ועל-ידי-זה שומע רק החלום המברר, ויכול לפתר החלום ולידע העתידות מהם.

אנא פלוני בר פלוני מזרעא דיוסף קאתינא דלא טולטא ביה עינא ביטא שנאמר: "בן פרת יוסף בן פרת עלי עין", אל תקרי: "עלי עין", אלא: "עולי עין".

(ברכות כ. נה: סוטה לו: בבא-מציטא פד. בבא-בתרא קיח:)

"עולי עין" - עולין למעלה מן העין, והיא מלמטה, שהיא אינה יכולה לטלוט בהן. (רש"י בבא-מציטא שם)

פ.ו.

(ח"א ב, ביה)

נמצא לעיל באריכות בפסוק (בראשית מח, כב): "ואני נתתי לך שכם" וגו'.

פ.ז.

(ח"א ז, ד)

ודע: שעל-ידי מצות ציצית, נצול מעצת-הנחש, מנשואין של רשע, מבחינת 'נאוף' - כי 'ציצית' שמירה ל'נאוף' וכו'.

וזה בחינת (שם מט, כב): "בן פרת עלי עין" - בשביל 'ציצית', לשון: "מציץ מן החרפים" (שיר-השירים ב, ט) - על-ידי-זה זכה ל"בן פרת" - שנשמר מנשואין של נחש, מ'זונג של הסטרא-אחרא, וזכה ל'זונג דקדשה'.

וזה: "פרת" - לשון 'זונג', לשון (בראשית א, כב): "פרו ורבו" (רש"י בראשית מט, שם; תרגום-אונקלוס בראשית מט שם; פרקי-דרבי-אליעזר פל"ה; מדרש אגדת-בראשית פרק פג).

פ.ח.

(ח"ב סז)

יש 'צדיק' שהוא היפי והפאר וה'חן' של כל העולם בלו, בבחינת (בראשית לט, ו): "ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה", בחינת (תהלים מח, ג): "יפה נוף משוש כל הארץ" (זמר ויגש רד.). כי זה ה'צדיק-האמת' שהוא

צא.

(לקוטי-הלכות, פורים ה, יד)

על-ידי מְצוֹת מִלְחָה, בְּחִינַת 'תְּקוּנָה-הַבְּרִית' - על-ידי-זֶה הוּא בְּחִינַת 'טוֹב-עֵינַי', בְּבִחִינַת (מְשָׁלִי כב, ט): "טוֹב עֵינַי הוּא יְבָרְךָ", "כִּי שָׁם צָוָה ה' אֶת הַבְּרָכָה" (תהלים קלג, ג), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'יוֹסֵף הַצַּדִּיק' שֶׁעָמַד בְּנִסְיוֹן וְשָׁמַר אֶת הַבְּרִית - "שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְהַנְצִל מֵרַע-עֵינַי" (בְּרִכוֹת כ. "עֵינַי שְׁלֹא רָצָתָה לָזוּן מִמָּה שֶׁאֵינִי שָׂלוֹ, אִין עֵינַי-הֶרַע שׁוֹלֵטת בּוֹ").

כִּי הוּא בְּחִינַת 'טוֹב-עֵינַי', בְּחִינַת (בְּרִאשִׁית מט, כב): "בֵּן פָּרַת יוֹסֵף בֵּן פָּרַת עָלֵי עֵינַי", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּרִכוֹת כ. נה: סוּטָה לו: בְּבִא-מְצִיעָא פד. בְּבִא-בְּתָרָא קיח: וְרַש"י): "עוֹלֵי עֵינַי" וְכוּ' - כִּי עָקַר בְּחִינַת 'טוֹב-עֵינַי', הוּא עַל-יְדֵי 'שְׁמִירַת-הַבְּרִית'.



"בְּנוֹת צְעָדָה עָלֵי שׁוֹר" (בְּרִאשִׁית מט, כב)

צב.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, נְאוּף ח"ב יט; סְפָר ח"ב ה)

מִי שֶׁאֵין מְסַתְּפֵל עַל נָשִׁים, זוֹכֵה שְׁזָרְעוּ יְהֻבְרוּ פְרוּשִׁים עַל הַתּוֹרָה.

וְהַרְבֵּי מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל צִין לְבְּרִאשִׁית-רַבָּה' צח, יח: אֶת מוֹצֵא בְּשַׁעָה שֶׁיֵּצֵא יוֹסֵף לְמַלְךְ עַל מְצָרִים, הָיוּ בְּנוֹת מְלָכִים מְצִיצוֹת עָלָיו דֶּרֶךְ הַחֲרָפִין, וְהָיוּ מְשַׁלְּכוֹת עָלָיו שִׁירִין וְקַטְלִין וְנִזְמִים וְטַבְּעוֹת, כְּדִי שֶׁיִּתְלַח עֵינָיו וְיִבִּיט בָּהֶן (עֵין כָּאן בְּרַש"י עַל סוּף הַפְּסוּק: "בְּנוֹת צְעָדָה עָלֵי שׁוֹר" - "בְּנוֹת מְצָרִים הָיוּ צוֹעֵדוֹת עַל הַחוּמָה לְהַסְתַּפֵּל בְּקַפּוֹ, וּבְנוֹת הַרְבָּה צְעָדָה כָּל אַחַת וְאַחַת בְּמָקוֹם שֶׁתּוֹכֵל לְרְאוֹתוֹ מִשָּׁם"). אֶף-עַל-פִּי כֵּן לֹא הָיָה מְבִיט בָּהֶן. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶתָּה לֹא תִלִּית אֶת עֵינֶיךָ וְהַבִּטְתָּ בָּהֶן, חֲזִיק שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לְבְּנוֹתֶיךָ 'צְעִידָה' בַּתּוֹרָה, מֵהוּ 'צְעִידָה', פְּרָשָׁה].



וְיוֹסֵף' הָיָה לוֹ זֶה ה'חַן', בְּחִינַת (בְּרִאשִׁית מט, כב): "בֵּן פָּרַת יוֹסֵף בֵּן פָּרַת עָלֵי עֵינַי" - לְשׁוֹן 'חַן', כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י - עַל-יְדֵי-זֶה הָיָה חֲלוּמוֹתָיו צוֹדְקִים. כִּי הִשְׁתַּמֵּשׁ תָּמִיד בְּחֲלוּמוֹת וּפְתָר אוֹתָם, מִחֲמַת שֶׁהָיוּ חֲלוּמוֹתָיו צוֹדְקִים, וְנִכְתְּבוּ בַּתּוֹרָה. גַּם-עַל-יְדֵי-זֶה הָיָה יָכוֹל לְפָתַר חֲלוּמוֹת, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב בַּתּוֹרָה.

צ.

(לקוטי-הלכות, נְטִילַת-יְדַיִם שְׁחֵרִית ד, ז)

"בֵּן פָּרַת יוֹסֵף בֵּן פָּרַת עָלֵי עֵינַי" (בְּרִאשִׁית מט, כב) - "עוֹלָה עֵינַי" (בְּרִכוֹת כ. נה: סוּטָה לו: בְּבִא-מְצִיעָא פד. בְּבִא-בְּתָרָא קיח: וְרַש"י).

שְׁיוֹסֵף', בְּחִינַת הַצַּדִּיק-הָאֱמֵת, עוֹלָה עַל הָעֵין - כִּי הוּא סוֹתֵם עֵינָיו מִחִיזוֹ דְהָאֵי עֲלָמָא לְגַמְרִי, וְאִין לוֹ שׁוּם הַסְתַּפְלוּת בְּזֶה-הָעוֹלָם אֲפֹלוּ כְהֶרֶף-עֵינַי.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא: "עוֹלָה עֵינַי" - כִּי הוּא עוֹלָה עַל הָעֵין וּמוֹשֵׁל עָלָיו. כִּי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַסְתַּפְלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּפִי הַסְתַּפְלוּתוֹ כֵּן הוּא תַחַת הָעֵין, כִּי הָעֵין מוֹשֵׁל עָלָיו (עַל-פִּי רַש"י בְּבִא-מְצִיעָא שָׁם) - מֵאַחַר שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחַר עֵינָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סוּטָה ט:): עַל כֵּן מֵהוּ שֶׁ"הַלֵּךְ אַחַר עֵינָיו".

שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (בְּמִדְבָר טו, לט): "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם" - שֶׁלֹּא תִהְיֶה הָעֵין רוֹאֶה וְהַלֵּב חוֹמֵד שׁוֹלְטִין עָלָיו" (רַש"י שָׁם; בְּמִדְבָר-רַבָּה י, ב), רַק הוּא יִתְגַּבֵּר עָלֵי הָעֵין וְהַלֵּב, וְיַעֲלֶה עֲלֵיהֶם וְיִמְשַׁל בָּהֶם, בְּבִחִינַת "עוֹלֵי עֵינַי" - שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם הַסְתַּפְלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'יוֹסֵף' שֶׁנִּקְרָא "עוֹלֵי עֵינַי".

"וַיִּמְרְהוּ וּרְבוּ, וַיִּשְׁטְמְהוּ בַּעֲלֵי חֲצִים"
(בראשית מט, כג)

אבל על-ידי מחלקת' - מצינו שלא אמרו
הלכה משמם, כמו 'אחרים' ו'יש
אומרים' (הוריות יג).



"וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זְרַעֵי יָדָיו
מִיַּדֵּי אַבִּיר יַעֲקֹב, מִשָּׁם רָעָה אֲבִן יִשְׂרָאֵל"
(בראשית מט, כד)

"אבן ישראל" - אבן ובנין זרעא דישראל.
(תרגום אונקלוס)

צה.

(ח"א ז, בסוף)

"וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וְכוּ', מִשָּׁם רוּעָה
אֲבִן יִשְׂרָאֵל" (בראשית מט, כד) -
"אבן ובנין" (תרגום אונקלוס), בחינת
ה'תפלה', **'יעקב ובניו'** (כמו שמבאר שם באות א:
'שיעקב ובניו, הם בחינת שנים-עשר גסהאות התפלה'.
שערי-הכפונות, דרושי עלינו-לשפת א). (עין-שם במי-
הנחל; ועין תורה ט' בקטע הבא).

צו.

(ח"א ט, ה-בסוף)

אלו בני-אדם המכחישים כל הנסים
ואומרים שהכל דרך-הטבע,
וכשרואים איזהו נס, הם מכסים אותו עם
'דרך-הטבע'.

פוגמים בתפלה' - כי התפלה היא
'נסים' שמשנה את הטבע'.

ופוגמים באמונה' - שאין מאמינים
ב'השגחת הבורא-יתברך'.

ופוגמים בארץ-ישראל' - שהוא מקום
הנסים, כמו שכתוב (שיר-השירים
ב, יב): "וקול התור נשמע בארצנו", וכמו
שאמרו (תענית י): "ארץ-ישראל שותה

צג.

(ח"א מו)

"האירו ברקיו תבל ראתה" (תהלים צז, ד).
"תבל" - זה בחינות מחאת-
כפים'. כי 'מין' זה ע"ב, ו'שמאל' זה רי"ו.
ועל-ידי שנכללים זה בזה - נעשה שני
פעמים רי"ו, גימטריא תב"ל'.

כי גם ע"ב שהוא 'מין', יש בו שלש
פעמים ע"ב, גימטריא רי"ו. ושלשה
פעמים ע"ב, זה בחינת 'כהן גדול', ו'כהן-
הדיוט', ו'סגן-הכהן' ('כהן' הוא בחינת 'מין').

ועל-ידי ש"נתראה תב"ל" - הינו: על-ידי
'מחאת-כפים' בשעת התפלה,
בחינת 'תבל' - על-ידי-זה: "האירו ברקיו" -
נתתקן ה'מחלקת' הנקרא 'ברק', כמו
שכתוב (זכריה ט, יד): "ויצא כפרק חצו" - 'חץ'
לשון 'מחלקת', כמו שכתוב (בראשית מט, כג):
"וישטמהו בעלי חצים", ותרגומו: "בעלי
פלגותא".

צד.

(ח"א קמה)

"אין אדם מת וחצי תאותו בידו" (קהלת-
רבה א, יג) - **"וחצי" זה בחינת**
'מחלקת', בתרגומו (על בראשית מט, כג): "ורבו
בעלי חצים" - "בעלי פלגותא".

ומי שאוחז תאותו מ'מחלקת', בודאי
כאלו לא מת - כמו שבקש דוד
(ירושלמי שקלים פ"ב - על תהלים סא, ה): "אגורה
באהלה עולמים" - "וכי אפשר לדור בשני
עולמות? - אלא שיהיו אומרים דבר הלכה
משמו, ואז כאלו לא מת!"

תַּחֲלָה" - בִּי שֵׁם ה'תְּהוֹמוֹת', מְקוֹם הַנְּפִים', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (רות א, יט): "וַתְּהֵם כָּל הָעִיר".

וְעַל-יַד־זֶה צָרִיךְ לִפְלֹ בְּגִלוֹת-מִצְרַיִם.
"וְכָל הַגְּלוֹת מְכַנִּים בְּשֵׁם מִצְרַיִם', עַל שֵׁם שֶׁהֵם מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל" (בראשית-רבה טז, ד).

וְזֶה פְּרוּשׁ (שְׁמוֹת טו, ה): "תְּהוֹמוֹת יְכַסִּימוּ, יִרְדּוּ בַּמְּצוּלָת כְּמוֹ אֲבִן".

"תְּהוֹמוֹת יְכַסִּימוּ" - מִי שֶׁמְכַסֶּה אֶת הַנְּפִים, וּמְרָאֵה לְכָל-דָּבָר שֶׁהוּא דֶרֶךְ-הַטֶּבַע'.

"יִרְדּוּ בַּמְּצוּלָת כְּמוֹ אֲבִן" - "מִשֵּׁם רַעֲה אֲבִן יִשְׂרָאֵל" (בראשית מט, כד), תְּרַגְּמוּ: "אֵב וּבִנֵּן".

"מְצוּלָת" - זֶה בְּחִינַת מִצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת יב, לו): "וַיִּנְצְלוּ אֶת מִצְרַיִם".

"כְּמוֹ אֵב וּבִנֵּן" [כְּמוֹ אֲבִן] - הִינּוּ: יַעֲקֹב וּבְנָיו' - שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת נְפִים, בְּחִינַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

לְפִי יִרְדֹתֶם וּלְפִי הַפְּגָם שֶׁפָּגַם בְּתְפִלָּה וּבְאַמוּנָה' וּבְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, כֵּן צָרִיךְ לִירֹד לְעֵמֶק הַגְּלוֹת שֶׁל מִצְרַיִם'.

כְּמוֹ "שִׁירְדוּ יַעֲקֹב וּבְנָיו לְמִצְרַיִם" (בראשית מו, ח; יהושע כד, ד), שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת שְׁנַיִם-עֶשֶׂר שְׁעָרֵי תְפִלָּה' (זהר פקודי רנא. שְׁלַח קע. שְׁעַר-הַכְּנוּת, דְּרוּשֵׁי עֲלִינוּ לְשַׁבַּח א) - לְמִצְרַיִם שֶׁהֵם הַפֶּךְ הַנְּפִים' [כְּלוֹמַר: שֶׁהַתְּפִלָּה יִרְדֵּה לְגִלוֹת] - בְּשִׁבִיל שֶׁאֵמַר אַבְרָהָם (בראשית טו, ח): "בְּמַה אֲדַע", עַל יְרֵשֶׁת אֶרֶץ'.

וְעַל-יַד־יְשַׁעַר הַתְּפִלָּה הֵם יַעֲקֹב וּבְנָיו' כִּנְ"ל - עַל-יַד־זֶה לֹא זָכָה

לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, לְבַחֲנֵת תְּפִלָּה, אֲלֵא יַעֲקֹב וּבְנָיו, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בראשית כא, יב): "כִּי בִיצְחָק יִקְרָא לְךָ זֶרַע", "וְלֹא כָּל יִצְחָק" (נדרים לא).

[ח"י-מוהר"ן ג: קד"ם שְׁאֵמַר הַתּוֹרָה בְּסִימָן ז', שֶׁמַּעֲתִי מִמֶּנּוּ ז"ל, הַתּוֹרָה בְּסִימָן קי"ב, וְכַתְּבֵתִי מִה שֶׁשֶׁמַּעֲתִי כְּפִי מִה שֶׁנִּדְפַס בְּסִימָן הַנִּ"ל. אַךְ אַחַר כֵּךְ אֵמַר הַתּוֹרָה "תְּהוֹמוֹת יְכַסִּימוּ" בְּסִימָן ט', וְשֵׁם נִכְלָל הַתּוֹרָה "צִהַר הַנִּ"ל, וְהַתּוֹרָה "תְּהוֹמוֹת יְכַסִּימוּ" נֶאֱמָרָה בְּשַׁבַּת-שִׁירָה תְּקַס"ג בְּדֶרֶךְ, וְאַחַר כֵּךְ הַתְּחִיל לֹאֵמַר הַתּוֹרָה "מִשְׁפָּטִים הַנִּ"ל, וְאֵמָרָה פְּסָקָא פְּסָקָא.

בְּאוֹתָהּ הָעֵת שֶׁאֵמַר תּוֹרָה ז'; ט'; וְקִי"ב - סְפָר: שֶׁהִיא אֲצִלוּ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב ז"ל, וְאֵמַר לוֹ: "כְּשֶׁפּוֹגְמִין בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל נּוֹפְלִין בְּגִלוֹת", וְסִימָן (בראשית מט, כד): "מִשֵּׁם רוּעָה אֲבִן יִשְׂרָאֵל".

וְשֶׁאֵל אוֹתָנּוּ לֹאֵמַר לוֹ פְּרוּשׁ עַל אוֹתוֹ ה'מְרָאֵה, וְלֹא יִדְעֵנוּ לְהַשִּׁיבוּ דָּבָר. אַחֲרֵי-כֵן הִרְאִיתִי לוֹ הַתּוֹרָה (ק"ב) "צִהַר תַּעֲשֶׂה לְתַבְּחָה", וְרָאֵה וְהִסְתַּפַּל בָּהּ - עֵנָה וְאָמַר: "וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכֻּלָּם" (תענית ז. מכות י). - כְּלוֹמַר: שֶׁעֲתָה הֵבִין עַל-יַד־יְשַׁעַר פְּרוּשׁ עַל ה'מְרָאֵה הַנִּ"ל.

וְאַחֲרֵי-כֵן גָּמַר תּוֹרָה ז', וְשֵׁם מְדַבֵּר מְאַמוּנָה' וְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל: "שֶׁכְּשֶׁפּוֹגְמִין בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בְּאַמוּנָה, יוֹרְדִין לְגִלוֹת מִצְרַיִם!" - וְשֶׁאֲלַתִּי אוֹתוֹ: "אֵם זֶה שֶׁיָּדָה לְמְרָאֵה הַנִּ"ל?! - הַשִּׁיב: "שֶׁעֲנַן ה'מְרָאֵה, כְּבָר גָּמַר מִקֶּדֶם לְהַשִּׁיג הָעֵנָן בְּשַׁלְמוֹת!"

וְאַחֲרֵי-כֵן קִבַּלְתִּי מִמֶּנּוּ תּוֹרָה ט', וְגַם שֵׁם נִכְלָל הַתּוֹרָה קי"ב הַנִּ"ל, וְשֵׁם בְּסוּפּוֹ מְבָאָר גַּם-כֵּן: "כְּשֶׁפּוֹגְמִים בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, יוֹרְדִין לְגִלוֹת". וְשֵׁם מְבָאָר בְּסוּפּוֹ הַפְּסוּק: "מִשֵּׁם רוּעָה אֲבִן יִשְׂרָאֵל", עַל בְּאוֹר הַפְּסוּק (שְׁמוֹת טו, ה): "יִרְדּוּ בַּמְּצוּלָת כְּמוֹ אֲבִן" - וְעֲתָה יְכוּלִים לְהַבִּין מַעֲט, פְּרוּשׁ הַמְרָאֵה הַנִּ"ל].

צד.

(ח"א כב, ג-ד-ט"י)

צָרִיךְ לְרֹאוֹת לְמַלְאֵת הַיָּדִים, שֶׁהִיא ה'אַמוּנָה' - עַל-יַד־יְשַׁעַר הָאָרֶה מְשַׁבְּעָה-רוּעִים, שֶׁהֵם פְּלִלְיוֹת שֶׁל כָּל מְנַהֲיְגֵי-הַדּוֹר' וְכוּ', כִּי הֵם רוּעִים ה'אַמוּנָה' לְתַקְנָהּ וּלְהַשְׁלִימָהּ וְכוּ'.

וַאֲיִאֶפְשָׁר לְבוֹא לְאֵלֹהֵי הָרוּעִים, שֶׁהֵם
 פְּלִלְיֹת שֶׁל הַקִּדְשָׁה, אֲלֵא
 עַל־יְדֵי עֲזוֹת־דְּקֻדְשָׁה וְכוּ'. וְלְבוֹא לְעֲזוֹת־
 דְּקֻדְשָׁה, הוּא עַל־יְדֵי שְׂמֻחָה וְכוּ', הִינּוּ:
 עַל־יְדֵי בְּחִינַת: "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שְׁמוֹת כד, ז),
 שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'שְׂמֻחָה' וְכוּ'.

וְדַע: כִּי "שְׁנֵי הָעֲדָיִים שֶׁהִכְתִּירוּ בְּחֹרֵב
 מִנַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שְׁפַת פָּח.) - הֵם
 בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית א, א): "בְּרֵאשִׁית בְּרָא", פְּמוּבָא
 בְּסִפְרָא־דְּצְנִיעוּתָא (זִהַר תְּרוּמָה קעח:);
 "בְּרֵאשִׁית, דָּא מְאָמַר. בְּרָא, חֲצִי מְאָמַר"
 וְכוּ'. אָב וּבֵן'.

כִּי "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע", הוּא בְּחִינַת נִסְתָּרוֹת
 וְנִגְלוֹת'. נַעֲשֶׂה הוּא בְּחִינַת 'נִגְלוֹת'
 וְכוּ', וְנִשְׁמָע' הִיא בְּחִינַת נִסְתָּרוֹת' וְכוּ'. וְזֶה
 בְּחִינַת 'תּוֹרָה וְתַפְלָה' וְכוּ'. "דָּא עֵדוּן עֲלָאָה,
 עֵדוּן תַּתָּאָה. חֲכָמָה עֲלָאָה, חֲכָמָה־תַּתָּאָה.
 אָב, וּבֵן" (זִהַר שָׁם).

וַיֵּשׁ בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא, וְכֵן בְּכָל עוֹלָם
 וְעוֹלָם, בְּחִינַת "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" וְכוּ'.
 כִּי מִי שֶׁבָּא לְמִדְרָגָה גְּבוּהָ מִהֲרֵאשׁוּנָה, אֲזִי
 נַעֲשֶׂה מִה'נִשְׁמָע' שְׁלוֹ, בְּחִינַת 'נַעֲשֶׂה, וְאֲזִי
 יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת 'נִשְׁמָע' אַחֲרָת. וְכֵן מִדְרָגָא
 לְדְרָגָא וְכוּ', וְכֵן מִעוֹלָם לְעוֹלָם.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם: שֶׁיִּלְךְ מִדְרָגָא לְדְרָגָא,
 וּמִעוֹלָם לְעוֹלָם! - עַד שֶׁיִּזְכֶּה בְּכָל־
 פַּעַם, לְבְּחִינַת "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" גְּבוּהָ יוֹתֵר
 וְכוּ' - עַד שֶׁיִּבּוֹא בְּרֵאשִׁית נִקְדַּת הַבְּרִיאָה,
 שֶׁהוּא 'תַּחֲלַת־הָאֲצִילוֹת' וְכוּ'. וְאַחֲר־כֵּן
 כְּשֶׁנִּכְלָל בְּאֵין־סוּף וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת: "אָב וּבֵן, מְאָמַר וְחֲצִי מְאָמַר".
 כִּי ה'נַעֲשֶׂה' - הוּא בְּחִינַת 'נִגְלוֹת',
 בְּחִינַת 'תּוֹרָה', בְּחִינַת "בְּרָא", בְּחִינַת 'בֵּן',
 בְּחִינַת 'עֵדוּן תַּתָּאָה', בְּחִינַת 'חֲכָמָה־

תַּתָּאָה', בְּחִינַת 'חֲצִי מְאָמַר'. כְּנֶגֶד
 ה'נִשְׁמָע' - שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּרֵאשִׁית",
 'מְאָמַר הַשְּׁלָם', 'חֲכָמָה־עֲלָאָה', 'עֵדוּן
 עֲלָאָה', בְּחִינַת 'אָב', בְּחִינַת 'תַּפְלָה', בְּחִינַת
 'נִסְתָּר'.

כִּי כָּל דְּרָגָא, נֶגֶד דְּרָגָא שְׁלַמְעָלָה מְמַנָּה'
 - הוּא בְּחִינַת "חֲצִי מְאָמַר".

כְּמוֹ ה'אָב' כְּשֶׁמְדַבֵּר, מְדַבֵּר 'מְאָמַר
 הַשְּׁלָם'; וְכִשְׁבְּנוּ הַקִּטָּן מְדַבֵּר אַחֲרָיו,
 הוּא מְדַבֵּר רַק 'חֲצִי מְאָמַר'.

כֵּן כָּל דְּרָגָא, נֶגֶד דְּרָגָא שְׁלַמְעָלָה מְמַנָּה',
 הִיא בְּחִינַת 'חֲצִי מְאָמַר'; וְה'דְּרָגָא
 שְׁלַמְעָלָה מְמַנָּה', הִיא בְּחִינַת 'מְאָמַר
 הַשְּׁלָם' נֶגְדָה. וְכֵן מִדְרָגָא לְדְרָגָא.

כִּי כָּל בְּנֵי־אָדָם וְחַיּוֹת וְעוֹפוֹת וְצִמְחָהִים,
 וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם - הֵם רַק
 בְּחִינַת 'חֲצִי מְאָמַר', נֶגֶד הָעוֹלָם שְׁלַמְעָלָה
 מְזֶה הָעוֹלָם, כִּי הֵם רַק רְמִזִּים לְדְבָרִים
 הַגְּבוּהִים מֵהֵם, וְכֵן מִעוֹלָם לְעוֹלָם.

וְכֵן 'פְּלִלְיֹת הַבְּרִיאָה' נֶגֶד 'קִדְּם הַבְּרִיאָה',
 הִיא בְּחִינַת 'חֲצִי מְאָמַר'. כִּי עֵקֶר
 שְׁלָמוֹת בְּ'אֵין־סוּף', וְשָׁם הוּא בְּחִינַת 'מְאָמַר
 הַשְּׁלָם'.

וְזֶה: "בְּרָא", שֶׁהוּא 'פְּלִלְיֹת הַבְּרִיאָה' -
 הוּא "חֲצִי מְאָמַר", נֶגֶד "בְּרֵאשִׁית",
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קִדְּם הַבְּרִיאָה', בְּחִינַת
 'תַּפְלָה'.

כְּמוֹ: "בְּרֵאשִׁית, יֵרָא בְּשַׁ"ת" (זִהַר פִּנְחָס
 רנז. תְּקוּנַיִזִּהַר כד. וְעוּד) - שֶׁהִיא
 ה'תַּפְלָה', בְּחִינַת (מִשְׁלִי לֹא, ל): "יֵרָאֵת ה' הִיא
 תַּתְּהַלָּל", שֶׁהוּא "מְאָמַר הַשְּׁלָם".

וְעַל־כֵּן 'אִמּוּנָה' נִקְרָא 'ירוֹשָׁלַיִם' - עַל־
 שֵׁם: שֶׁעֵקֶר בְּנִינָה מ'בְּרֵאשִׁית',

שהוא בחינת "יראה שלם" (בראשית-רבה נו, י).
בחינת "בראשית", יר"א בש"ת", בחינת
"בראשית, מאמר השלם".

כי 'אמונה' הוא מה'רועים' פנ"ל,
ול'רועים' אי-אפשר להתקרב ביי-אם
על-ידי 'עזות', ול'עזות' זוכין על-ידי
'שמחה' פנ"ל, ול'שמחה' זוכין על-ידי
בחינות "נעשה ונשמע", שהוא בחינות
'תורה ותפלה' וכו' פנ"ל.

וזה (בראשית מט, כד): "משם רעה אבן
ישראל", ותרגומו: "אב ובן". וזה:
"מאמר השלם, שהוא אב ובן פחדא".

כי "חצי מאמר", הוא בחינות 'בן לחוד'.
אבל "מאמר השלם", הוא "אב ובן
פחדא" - כי שם נכלל הכל.

ועל-ידי-זה יכול לבוא לבחינות 'רועים'.
וזהו: "משם רעה אבן
ישראל".

צח.

(ח"א כד, ד)

עקר ה'ברכות' מ'ידים', בבחינת (ויקרא ט,
כב): "וישא אהרן את ידו אל העם
ויברכם", וכמו שכתוב (בראשית מט, כד):
"מידי אביר יעקב, משם רעה אבן
ישראל".

צט.

(ח"א נז, א-ב)

דע: כי "כל דבור ודבור שיצא מפי
הקדוש-ברוך-הוא, נברא ממנו
מלאך" (חגיגה יד). וכו'. וכל מלאך ומלאך
ממנה על איזהו דבר, ו'אפלו כל אילנות
ועשבים יש עליהם ממנים" (בראשית-רבה י, ו).

וכל מלאך מקבל חיותו מה'דבור', ומשפיע
לתוך הדבר שממנה עליו.

ושני הפחות' האלו שיש למלאך,
לקבל ולהשפיע - מכנים
בבחינת 'ידים'. ב'די-ימין' מקבל חיותו,
וב'די-שמאל' משפיע וכו'. וה'תורה' נותנת
כח ל'מלאכים', וה'מלאכים' משפיעים
ל'עשבים', ו'עשבים' מרפאים ב'כח-התורה'.

ו"מי שפוגם ב'אמונת-חכמים' ופורץ
גדרם, אין רפואה למפתו" (שבת קי).
וכו' - כי על-ידי-זה מסיר ה'ידים' מן
ה'מלאכים', לפי בחינות הסרתו מדרך דברי
רבנן.

וזהו (דברים יז, א): "לא תסור מן הדבר אשר
יגידו לך ימין ושמאל" - לפי בחינות
'הסרתו'.

אם 'סר מדרך דברי רבנן לימין' - בזה 'סר
ימין המלאך', ואין לו כח לקבל. ואם
'סר לשמאל' - בזה 'סר יד שמאל
מהמלאך', ואין לו כח להשפיע.

וכשנפגם איזהו יד המלאך - אזי אין לזה
האדם אסותא. כי זה העשב
שבו תלוי רפואתו, אין לו כח לרפאות, כי
אין משפיע לו וכו'.

ותקונו: שיקים 'אמונה-הנפולה', ויאמין
'אמונת-חכמים' - ועל-ידי-זה
יקום ויתרפא מחולאת הזאת. כי על-ידי
'אמונת-חכמים' - מתקן בחינות 'ידים' של
מלאכים, והם מקבלים ומשפיעים כחות
ל'עשבים' לרפואתו.

ולתקיים 'אמונה-הנפולה' - היא על-ידי
בחינת 'יעקב', הינו: על-ידי
'גדר', שידר איזהו גדר [ויקיים מיד]. ו'יעקב'

הוא בחינות נדר, שהוא ראש לכל הנודרים (בראשית רבה ע, א - על הפסוק: נדר לאביר יעקב". תהלים קלב, ב), כמו שכתוב (בראשית כח, כ): "וידר יעקב נדר".

ועל-ידי ה'נדר' ישוב לאמונת-החכמים וכו', ועולה לשרש שהחכמים משרשים שם וכו', ויודע ומכיר מעלות החכמים, ועל-ידי-זה הוא שב ומאמין בהם.

וזהו (בראשית מט, כד): "מידי אביר יעקב" - בשביל לתקן ידי המלאך, הנקרא 'אביר' (יומא עה:) - צריך להשתמש ב'נדר', שהוא בחינת יעקב, כנ"ל.

כי (שם): "משם רועה אבן ישראל" - הינו: על-ידי ה'נדר', נתתקן האמונה הנקרא 'רועה', בבחינת (תהלים לג, ג): "ורועה אמונה". וכשנתתקן האמונה, נתתקן ה'ידיים', בבחינת: "לא תסור", כנ"ל.

ק.

(ח"א נא; כתב-יד רבנו ז"ל הנדפס בסוף הספר, השיך לח"א נא)

ה'שקר' מזיק לעינים בגשמיות וברוחניות וכו', והתהוות השקר, שהוא הרע, שהוא הטמאה - הוא מחמת הרחוק מאחד. כי הרע הוא נגדיות וכו'.

למשל: כל מה שהוא נגד רצונו של אדם, הוא רע. וב'אחד', אין שיך נגדיות, אלא פלו טוב, בחינת (פסחים נ): "לעתיד, פלו הטוב והמטיב" - כי ב'אחד' אין שיך רע וכו'.

ועל-כן לעתיד-לבוא יהיה אז פלו אחד, פלו טוב - כי אמת הוא

'אחד' וכו'. ובשביל-זה יתבטל אז: הרע, וה'התנגדות', וה'שקר', וה'טמאה' וכו'.

כי 'קדם-הבריאה' פשהיה הבריאה בכח כפיכול, קדם שהוציא אל הפעל - היה פלו אחד, ופלו אמת, ופלו טוב, ופלו קדש. אפלו שם טהור לא היה שיך לומר - כי טהור אין שיך אלא בפיש טמאה וכו'.

ועל-ידי 'השגחת השם-יתברך' - אפלו 'אחר-הפעלה', שהוציא הקדוש-ברוך-הוא מכח אל הפעל - כל הדברים הם באחדות עמו.

ועל-ידי 'אמת' - 'השגחת השם-יתברך' עליו וכו'. ועל-ידי ה'שקר' שהוא הרע - מסיר ממנו 'השגחת השם-יתברך', כמו שכתוב (תהלים קא, ז): "דבר שקרים לא יבון לנגד עיני".

נמצא: מי שרוצה שיהיה 'אחר-הבריאה' כמו 'קדם-הבריאה' - שיהיה פלו אחד, שיהיה אב וכן באחד, כמו שהיה מקדם כשהיה בכח - ישמר עצמו מ'שקר'.

ועל-ידי-זה: 'השגחת השם-יתברך' עליו! - ואזי פלו אחד, ונכלל 'אחר-הבריאה' ב'קדם-הבריאה'!

וזה בחינת (תנייגה יד): כשאתם מגיעין לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים, שנאמר (תהלים קא, ז): דבר שקרים לא יבון לנגד עיני".

"אבן" - זה בחינת "כח אב וכן כח"א", כתרוממו ("אבן וביני" - על בראשית מט, כד): "משם רעה אבן ישראל" - שהוא בחינת 'קדם-הבריאה' שהיה בכח, שהיה הפל אחד.

"בְּרַכַּת שְׂדֵים וְרַחֵם" (בראשית מט, כה)

"שְׂדֵים" - על-שם שהזרע יזרה בַּחֵץ. (רש"י)

קב.

(ח"א כט, ד)

וְעַל-שָׂמֶזָה נִקְרָא כָּל-לַיִת הַגִּידִין
שֶׁהוּא הַבְּרִית-קְדֹשׁ: שְׂדֵי

(זוהר פנחס רנז. עין עוד ב'לקוטי-מוהר"ן ח"א יא, ג; כג, ד;
 לא, ח) - על-שם **"שְׂשֻׁדֵי וַיִּזְרַח בַּחֵץ"** (רש"י
 בראשית מט, כה; נדה מג.) **'לְבַנְנֵיט' וְתַקְוָנִים**
לְכָל פֶּרֶט וּפְרֵט כְּפִי צָרְכוֹ, וְאִפְלוּ לְמִקְוֹמוֹת
הַצָּרִים וְהַדְּקִים.

כִּי יֵשׁ מִקְוֹמוֹת צָרִים וְדְקִים שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר
לְבוֹא לְשֵׁם שׁוֹם תַּקְוֹן, כִּי אִם עַל-יַדֵּי
'תַּקְוֵי-הַכְּלָי', שֶׁהוּא זֹרֵק לְבַנְנֵיט'
וְתַקְוָנִים' גַּם לְמִקְוֹמוֹת הַצָּרִים וְהַדְּקִים.



"וְלִקְדָד נִזִיר אַחֲיו" (בראשית מט, כו)

קג.

(ח"ב פה)

'אֲגוּזִים' הַנִּקְרָאִים 'לוּזִים', רוֹמְזִים
לְבַחֲנֵת 'לָאָה', שֶׁהִיא בְּעֶרְףָּה,
שֶׁהִיא נִקְבָּא רַאשׁוֹנָה' (ספר הלכותים להאריז"ל,
פרשת ויחי).

וְאַחֲרֵיכֵן נִכְנָסִין לְבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא
בַּחֲנִינֵת: "יַעֲקֹב קָרָא בֵּית-אֵל"
(פסחים פח.). וְזֶהוּ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (שׁוֹפְטִים א, כד):
"שֶׁדָּרַךְ לוֹזֵי נִכְנָסִין לְבֵית-אֵל".

וְזֶהוּ (ישעיה מ, א): "נִחְמוּ נַחְמוּ" - שְׁתֵּי
פְּעָמִים 'נַחְמוּ' וְ'גִימְטְרִיא 'קְדָק"ד',

"שִׁישׁ טָהוֹר" - הוּא בַּחֲנֵת 'אַחֲר-
הַפְּעֻלָּה, שֶׁהוּא בַּחֲנֵת
יִשׁוּת וְטָהָר'.

"אִם תִּרְצוּ לְהַגִּיעַ 'שִׁישׁ טָהוֹר' לְ'אַבְנֵי' -
מִי שְׂרוּצָה לְהַגִּיעַ וּלְהַמְשִׁיךְ
הַ'אַחֲדוּת' לְתוֹךְ הַ'יִשׁוּת' שֶׁהִיָּה עִבְשׁוֹ
'אַחֲרֵי-הַפְּעֻלָּה' כְּמוֹ 'קִדְּם-הַפְּעֻלָּה'.

עֵצָה עַל-זֶה: "אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים" -
שִׁישְׁמֹר עֲצֻמוֹ מ'שְׁקֵר' שֶׁהוּא בַּחֲנֵת
"מִים מִים" וְכו' (עין בַּפָּנִים עֲנִין "מים מים").

"שֶׁנֶּאֱמַר: דִּבֵּר שְׁקָרִים לֹא יִבּוֹן לְנֶגֶד
עֵינָי" - כִּי עַל-יַדֵּי 'שְׁקֵר', הוּא
מִסִּיר מֵעָלָיו הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, וְהוּא
רָחוֹק מֵאַחַד'.

אֲךְ עַל-יַדֵּי 'אַמֶּת' - הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ עָלָיו. וְעַל-יַדֵּי הַ'הַשְּׂגָחָה', כְּלוֹ
אַחַד' כְּמוֹ שֶׁהִיָּה 'קִדְּם-הַבְּרִיאָה', כְּנ"ל.

קא.

(ספר-המדות, התנשאות ח"ב ד; זריזות ח"ב א)

עַל-יַדֵּי 'זְרִיזוֹת' - זֹכָה לְהִיּוֹת 'רוּעָה
נְאֻמָּן. וְסִימָן לְדָבָר (משלי ו, ד): "לֶךְ
אֵל נִמְלָ"ה' עֲצֹל", וְכַתִּיב (בראשית מט, כד):
"מִשְׁשֵׁם רֹעָה אָבִין יִשְׂרָאֵל". [סופי-תבות:
נִמְלָ"ה']

[חיי-מוהר"ן עז: שִׁיף לְאַלְפֵי-בֵּית הַחֵדֶשׁ שֶׁחִבֵּר בִּימֵי
 לְדוּתוֹ (ספר-המדות ח"ב ה"ל), וְכִבֵּר נִדְפַס שָׁם בְּלִשׁוֹן-אַחֵר -
 אֲךְ בְּסַגְנוֹן זֶה שֶׁמֵּעֵתִי זֶה הֶעֱנִין מִפִּי-הַקְּדוֹשׁ:

"עַל יַדֵּי 'זְרִיזוֹת' - בְּנִקְל לְהִיּוֹת 'פְּרָנְס-הַדּוֹר' בְּנִשְׁמִיּוֹת אוֹ
בְּרוּחָנִיּוֹת. וְסִימָן לְדָבָר: לֶךְ אֵל נִמְלָה עֲצֹל, עַל-זֶה
כַּתִּיב: 'מִשְׁשֵׁם רֹעָה אָבִין יִשְׂרָאֵל' - דְּהִינּוּ: 'פְּרָנְס'."

הִינּוּ: לְזָכוֹת לְהַתְּמַנּוֹת לְהִיּוֹת 'פְּרָנְס' - זֶה עוֹמֵד עַל
'זְרִיזוֹת' הַנִּלְמָד מֵהַ'נִּמְלָה' - כִּי 'מִשְׁשֵׁם רֹעָה אָבִין
יִשְׂרָאֵל" (בראשית מט, כד).

"בנימין זאב יטרף" (בראשית מט, כז)

"בנימין בארעה תשרי שכנתא, ובאחסנתה יתבני מקדשא בצפרא". (תרגום אונקלוס)

"בית המקדש נבנה בחלקו של בנימין" (יומא יב. מגלה כו. זבחים נד. : קיה: ועוד)

קד.

(ח"א יז, ג"ד)

התקון להכניע ולבטל 'פסילות השכל' -
הוא על-ידי בחינת 'מזבח', בחינת 'אכילה בפשרות', פי "שלקנו של אדם מכפר במזבח" (ברכות נה.).

פי עקר יניקת ה'פסילות', דהינו ה'קלפות', הוא רק מבחינת 'מזבח' (זהר תרומה קלט). ועל-כן אפלו אחר אכילת איש הכשר, בהכרח שיהיה לו 'בלבול הדעת' קצת אחר האכילה, מחמת שניקת ה'פסילות' הוא משם.

אך צריך שלא לתן חיות להקלפות, פי-אם כדי חינונו בצמצום ולא יותר.

אבל כשאוכל כ"זולל וסובא" (דברים כא, כ), שזה בחינת 'פגם המזבח' - אזי יונקים ה'קלפות', דהינו ה'פסילות', יותר מהראוי - ואזי מתגבר ה'פסילות' על ה'שכל'.

וזה בחינת (זבחים נג): "מזבח בחלקו של טורף" - זה בחינת (תהלים קיא, ה): "טורף נתן ליראיו" - בחינת 'אכילה בפשרות', שעל-ידי-זה מכניעין וטורפין אותן, את ה'קלפות' וה'פסילות'.

אבל על-ידי 'פגם-המזבח', הינו 'פגם-האכילה' - נותן כח לה'פסילות', ונעשה מ'טורף', 'טרוף-הדעת' שמתגבר על-ידי-זה כנ"ל.

שהוא בחינת 'ערף' - שעל-ידיה נכנסין לבית-אל.

וזהו: שלשה שבועות שהם עשרים-ואחד יום ש'בין-המצרים', וכנגדו באילן לויז" (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה; קהלת רבה יב, ח). בשביל-זה נוהגין לאכל ביצה ב'סעודה-המפסקת' בתשעה-באב - פי הביצה נגמרת בעשרים ואחד יום, כמאמר חז"ל (בכורות ח, ועי' שם בתוספות): "תרנגלת מולדת לעשרים ואחד יום וכו', וכנגדו באילן לויז".

וזהו ה'עצם לויז' שיש בערף אדם, שישאר אחר כליון הגוף, וממנו יתחדש בגין הגוף בשעת 'תחית-המתים'. וזהו עקר נחמותינו, בחינת "נחמו נחמו", כנ"ל.

פי על ה'גוף' נאמר (רות ג, יג): "שכבי עד הבקר", שהוא 'עת התחיה'. 'והנה בבקר והנה היא לאה" (בראשית כט, כה) - הינו 'עצם לויז' הנ"ל - שעל-ידיה נתבנה ה'גוף'.

ובשביל שכל פונתו של יעקב היה בשביל רחל - נאמר ב'בני רחל', דהינו 'יוסף': "ולקדקד נזיר אחיו" (בראשית מט, כז), וב'בנימין' בתיב: "ובין כתפיו שכו" (דברים לג, יב).

רמז: שעל-ידי בחינת 'לאה' שהיא ראשונה, יכול לבוא לבחינת 'רחל'. 'קדקד' ו'כתפיו' זה בחינת 'לויז' הנ"ל. 'ערף' גימטריא ש"נ, ראשי-תבות: "ש'בת נחמו" - רמז להנ"ל.



וְלֹהֲשָׁלִים אֲפָגַם-הַמִּזְבֵּחַ, הוּא עַל-יְדֵי גֵרִים וְכוּ' (עין בפנים).

וְזֶה בְּחִינּוֹת (בַּמִּדְבָּר כג, כד): "לֹא יִשְׁכַּב עַד יֹאכַל טָרֵף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה", וְתַרְגוּמוֹ: "וְנִכְסֵי עַמְמֵי יִירֹת".

"יֹאכַל טָרֵף" - זֶה בְּחִינּוֹת שְׁלֵמוֹת הַמִּזְבֵּחַ, בְּחִינַת: "מִזְבֵּחַ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל טוֹרֵף" כַּנ"ל. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי: "וְנִכְסֵי עַמְמֵי יִירֹת", הֵינּוּ עַל-יְדֵי גֵרִים, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ חַז"ל (בְּבֵאֲתָרָא מ.ב. נג: קמט. וְעוּד) לְעַנְיַן יְרֻשַׁת הַגֵּר: "כָּל הַקּוֹדֵם בְּנִכְסֵי הַגֵּר, זָכָה".

קה.

(ח"ב עז)

דַּע: שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֶפְלוּ צַדִּיק גָּדוֹל - צָרִיף שִׁיחִיָּה לוֹ אֵיזָה צַעַר בְּכָל יוֹם! - וְגַם מִי שֶׁדַּעַתוֹ יוֹתֵר גָּדוֹלָה, צַעְרוֹ גָּדוֹל בְּיוֹתֵר וְכוּ'.

וְהַמְתָּקָה הוּא: עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה וּבִירְאֵת-שָׁמַיִם. הֵינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה - נַעֲשֶׂה הַמְתָּקָה שְׁלֵא יִתְגַּבֵּר הַצַּעַר בְּיוֹתֵר חֲסִיּוֹשָׁלוֹם. וְגַם: שְׁלֵא יִהְיֶה נִשְׁתַּלְּשֵׁל מִן הַצַּעַר חֲסִיּוֹשָׁלוֹם, הַשְׁתַּלְּשֻׁלוֹת אֶל הַסְטֵרָא-אַחֲרָא, שֶׁהִיא דִּין קָשָׁה חֲסִיּוֹשָׁלוֹם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה ה'פָּה' בְּבְחִינַת קוֹמַת אָדָם. הֵינּוּ: שְׁעוֹשֶׂה וּמְשִׁים ה'פָּה', לְבְחִינַת קוֹמַת אָדָם.

כִּי מִי שֶׁאֵין אֲכִילָתוֹ בְּקִדְשָׁה - אֲזִי פִּיּוֹ הוּא בְּחִינַת 'בְּעַל-חֵי' מִמָּשׁ. אֲבָל כְּשֶׁאוֹכֵל בְּקִדְשָׁה - אֲזִי מְשִׁים אֶת ה'פָּה' ל'אָדָם', כַּנ"ל וְכוּ'.

וּבְשִׁכְרֵזָה שְׁאוֹכֵל בְּקִדְשָׁה וּבִירְאֵת-שָׁמַיִם, וְעוֹשֶׂה מַה'פָּה' קוֹמַת אָדָם - זוֹכֵה לְעִלְיָה יוֹתֵר גָּדוֹלָה, שְׁנִתְעַלָּה בְּחִינַת קוֹמַת אָדָם הַנ"ל, וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת אָדָם הָעֲלִיּוֹן, בְּחִינַת: "שְׁכִינָה מְדַבֶּרֶת מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ" וְכוּ'.

וְכֵּן שְׁנִמְתָּק הַצַּעַר עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה - כִּי דַע: כִּי זֹאת ה'הַשְׁתַּלְּשֻׁלוֹת' שְׁנִשְׁתַּלְּשֵׁל וּבֹא צַעַר יוֹתֵר גָּדוֹל לְמִי שֶׁהוּא 'בְּרִדְעַת' כַּנ"ל - כִּי זֶה בְּחִינַת "מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין" (מְנַחוֹת ל.ה.).

כִּי "רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה'" (תְּהִלִּים קיא. י.) וְ"אִם אֵין יִרְאָה אֵין חֲכָמָה" (אָבוֹת פ"ג מ"ז), וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁזוֹכֵה לְאֵיזָה חֲכָמָה וְדַעַת, עוֹבֵר עָלָיו 'יִרְאָה' גַּם-כֵּן - כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה.

וְזֶה בְּחִינַת: "מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין" - כִּי "תְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת מַחֲיָן (זֵהר וְאַתְחַנֵּן רסב.), וְה'רְצוּעָה' הִיא בְּחִינַת 'יִרְאָה' - כִּי "רְצוּעָה-בִּישָׂא הוּא יִרְאָה-נְפֻלָּה" (הַקְדַּמַת-הַזֵּהר יא:); וְכֵן "הִירְאָה-דְּקִדְשָׁה" הִיא גַּם-כֵּן בְּחִינַת רְצוּעָה-דְּקִדְשָׁה" (עַל-פִּי הַקְדַּמַת-הַזֵּהר שם).

וְזֶה בְּחִינַת ה'רְצוּעָה' שְׁעוֹבֶרֶת בְּתוֹךְ ה'מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין' - הֵינּוּ: שְׁה'רְצוּעָה' שֶׁהִיא ה'יִרְאָה', הִיא עוֹבֶרֶת בְּתוֹךְ הַמַּחֲיָן וְהַתְּפִלִּין - כִּי "רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה'" כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל שֶׁזוֹכֵה בְּכָל יוֹם לְבְחִינַת 'מַחֲיָן תְּפִלִּין' - עוֹבֵר עָלָיו 'יִרְאָה' גַּם-כֵּן, בְּבְחִינַת ה'רְצוּעָה' שְׁעוֹבֶרֶת ב'מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין'.

וּמִזָּה נִשְׁתַּלְּשֵׁל וּבֹא לְכָל אֶחָד אֵיזָה צַעַר בְּכָל יוֹם. וְכָל מִי שֶׁדַּעַתוֹ יוֹתֵר

גְּדוּלָהּ, צַעְרוֹ יוֹתֵר גְּדוֹל - כִּי הַצֶּעִר
נִשְׁתַּלְשַׁל מִן ה'יְרָאָה', וְה'יְרָאָה' הִיא כְּפִי
'הַמּוֹחַ וְהַדַּעַת' כִּנ"ל.

וַיֵּשׁ צַעַר שָׂבֵא מ'יְרָאָה' דְּקִדְשָׁה' - אָבֵל
יֵשׁ שְׁנֵשְׁתַּלְשַׁל חֲסִידֵי שְׁלוֹם צַעַר,
מִבְּחִינַת 'יְרָאוֹת הַנְּפוּלוֹת', רְצוּעָה ב'יִשָּׂא'.

אָבֵל עַל-יְדֵי 'אֲכִילָה-בְּקִדְשָׁה' - שְׂאוּכַל
בְּקִדְשָׁה, וּמִמְשִׁיךְ עָלָיו ה'יְרָאָה'
דְּקִדְשָׁה' בְּשַׁעַת ה'אֲכִילָה' - אָזִי עַל-יְדֵי-יָזָה
הוּא מְמַתִּיק הַצֶּעִר וְהַדִּין הַבָּא מ'רְצוּעָה
ב'יִשָּׂא' - כִּי הוּא מִמְשִׁיךְ עָלָיו ה'יְרָאָה
דְּקִדְשָׁה' - שְׁעַל-יְדֵי-יָזָה עוֹלִין וְנִמְתַּקִּין
ה'יְרָאוֹת הַנְּפוּלוֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת רְצוּעָה
ב'יִשָּׂא'.

וַזָּה בְּחִינַת (יוֹמָא יב. מְגַלָּה כו. זְבָחִים נד.: קיח:
ועוד): "רְצוּעָה הִיְתָה יוֹצֵאָה מַחֲלָקוֹ
שֶׁל יְהוּדָה לְחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין, וְעַל-יָזָה הִיְתָה
אוֹתוֹ צַדִּיק מִצֶּעֶר בְּכָל יוֹם, וּבִקְשׁ
לְבַלְעָהּ, וַזָּכָה וְנַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה".

"בְּנֵימִין" - הוּא בְּחִינַת ה'דַּעַת', בְּחִינַת
'מַחִין תְּפַלִּין'. כִּי "בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ בְּחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין" (שם), ו'בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ' הוּא בְּחִינַת ה'דַּעַת' וְכו'. 'יְהוּדָה'
הוּא בְּחִינַת 'מְלָכוּת', בְּחִינַת 'יְרָאָה'.

וַזָּהוּ: "רְצוּעָה" - הִינוּ רְצוּעָה הַנ"ל,
בְּחִינַת 'יְרָאָה', בְּחִינַת רְצוּעָה שֶׁל
תְּפַלִּין'.

"שִׁיּוּצֵאת מַחֲלָקוֹ שֶׁל יְהוּדָה, לְחֶלְקוֹ
שֶׁל בְּנֵימִין" - הִינוּ: כִּי
ה'רְצוּעָה' בָּאָה מִבְּחִינַת: "חֶלְקוֹ שֶׁל יְהוּדָה",
מִבְּחִינַת 'יְרָאָה'. "וְנִכְנַסְתָּ בְּחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין"
- הִינוּ: בְּתוֹךְ ה'תְּפַלִּין' 'מַחִין', בְּבְחִינַת:
רְצוּעָה הַעוֹבֵרַת בְּהַמְעַבְרָתָא שֶׁל תְּפַלִּין'
כִּנ"ל.

וַזָּהוּ: "וְעַל-יָזָה הִיְתָה אוֹתוֹ צַדִּיק מִצֶּעֶר
בְּכָל יוֹם" - כִּי מִזֵּאת ה'רְצוּעָה', בָּא
הַצֶּעִר בְּכָל יוֹם לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט
לְהַצִּדִּיק שְׂדַעְתּוֹ יוֹתֵר גְּדוּלָהּ כִּנ"ל.

וַזָּהוּ: "וּבִקְשׁ לְבַלְעוֹ" - הִינוּ: שְׂהִיָּה
מִבְּקֵשׁ וּמִחֲפֵשׁ תָּמִיד לְתַקֵּן
וְלְהַמְתִּיק הַצֶּעִר הַבָּא מ'רְצוּעָה' הַנ"ל, עַל-
יְדֵי ה'אֲכִילָה' כִּנ"ל.

"וַזָּכָה וְנַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה" -
הִינוּ: שְׂזָכָה לְהַמְתִּיק הַצֶּעִר, עַל-
יְדֵי ה'אֲכִילָה' בְּקִדְשָׁה וּבִירְאוֹת-שָׁמַיִם כִּנ"ל.
"וְעַל-יְדֵי-יָזָה נַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה" -
הִינוּ: שְׁנַעֲשָׂה ה'פָּה' בְּבְחִינַת 'קוֹמַת אָדָם'.
וַזָּה בְּחִינַת 'אֲשֶׁפִיזָא' וְכו' (עֵין בְּפָנִים).

וַזָּהוּ: "וְנַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה" - כִּי
עַל-יְדֵי ה'הַמְתַּקָּה' הַנ"ל עַל-יְדֵי
'אֲכִילָה' בְּקִדְשָׁה' כִּנ"ל, שְׁעַל-יְדֵי-יָזָה זוֹכָה
לְעִשׂוֹת מַה'פָּה', בְּחִינַת 'אָדָם' כִּנ"ל - זוֹכָה
אֲחֵר-כֵּךְ לְבְּחִינַת 'אָדָם הַעֲלִיּוֹן', בְּחִינַת:
"שִׁכְנָה מְדַבֵּרַת מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ".

וַזָּהוּ: "וְנַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה" -
שְׂזָכָה לְבְּחִינַת: "שִׁכְנָה מְדַבֵּרַת
מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ" כִּנ"ל.



"כָּל אֱלֹהֵי שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר"
(בְּרֵאשִׁית מִט, כח) - עֲנִין 'י"ב שְׁבִטִים'

"הַנִּי תְרִיסַר שְׁבִטִין, כְּלָהוּ תַקוּנָא דְּמִטְרוֹנִיתָא הוּוּ"
(זֵהר וַיְחִי רמ.)

קו.

(ח"א ד, בְּסוּף)

"כִּי הַדָּרֶן וְאַתָּאן לְבַתֵּר תְּרִיסַר יְרַחֵי שְׁתָּא
וְקַחְזִינָן דְּהוּי מְנַסְרָא מְגַרְמִיָּהוּ לְבְנֵינָא
הַנָּךְ מְחוּזָא" (בְּבֵא-בְתָרָא עג:).

[כַּשְׁחֲזַרְנוּ לְאוֹתוֹ מְקוֹם אַחַר שְׁנַיִם-עָשָׂר חֳדָשִׁים, רָאִינוּ שְׁמֹנְסָרִים קוֹרוֹת מַעֲצֻמוֹתָיו שֶׁל הַדָּג, כְּדֵי לְבַנּוֹת אוֹתָם כְּרִבִּים].

כִּי מֵאַחֲרֵי הַקִּדְשָׁה - שָׁהֵם: ה'שָׁנִים-עֶשֶׂר שְׁבַטִים, שְׁעַל-יָדָם נִתְתַּקֵּן מִדַּת הַמַּלְכוּת' (זֶהָר וַיְחִי ר.מ.) - וְ'אַחֲרֵיהֶם' הוּא ה'טְמֵאָה, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שִׁיּוּצָאִין מִהַקִּדְשָׁה.

וְזֶה שְׁסָפֵר הַתְּנָא: שֶׁהָדָר וְחֹזֵר לְעֵינַי בְּאֵלֹו שָׁהֵם 'בְּתֵר תְּרִיסָר יָרְחֵי שְׁתָּא', שָׁהֵם: 'אַחֲרֵי שְׁנַיִם-עֶשֶׂר שְׁבַטִים דְּקִדְשָׁה, שִׁיּוּצָאִין מִכָּלל יִשְׂרָאֵל עַל-יַדֵּי מַעֲשִׂיהֶם הָרָעִים.

"וְחֲזִינָן דְּהוּוּ מְנַסְרֵי מַגְרַמְיָהוּ" - הֵינּוּ: שְׁעַל-יַדֵּי מַעֲשִׂיהֶם הָרָעִים הַחֲקוּקִים עַל עַצְמוֹתָם, וְהַחֲקִיקָה עוֹבֵר מַעֲבָר לְעֵבֵר בְּנִסְיָרָה מִפְּשָׁ.

אָבֵל עַל-יַדֵּי שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הֵנ"ל נִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה - עַל-יַדֵּי 'שְׂרָץ קָטָן' שֶׁבִּנְחִירָיו, עַל-יַדֵּי שֶׁהִרְגִישׁ 'טְמֵאָה קְטַנָּה' שֶׁמְבַלְבֵּלָת אוֹתוֹ.

עַל-יַדֵּי תְּשׁוּבָתוֹ גּוֹרָם: שָׁגָם אֵלֹו הָרָשָׁעִים, נַעֲשׂוּ 'כְּפֶסֶא לְקִדְשָׁה' - 'וַיְהִי לְבִנְיָא הֵנָּה מְחוּזָא" - שְׁעוֹזְרִים גַּם הֵם לְעוֹבְדֵי-הַשֵּׁם, שֶׁיִּבְנוּ 'הֵנָּה מְחוּזָא' הֵנ"ל.

קז.

(ח"א ט.ב)

וְדַע: "שִׁישׁ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר שְׁבַטִים, בְּנִגְדַּ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר מְזֻלוֹת" (שְׁמוֹת-רַבְּהַ טו, ו; תְּקוּנַיִת-זֶהָר לו, נט.).

"וְכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת יֵשׁ לוֹ גְּסָחָא מִיַּחְדָּת וְשַׁעַר מִיַּחְדָּ לְכַנְס דְּרַךְ שָׁם תְּפַלְתוּ" (שַׁעַר-הַכְּנֻנוֹת, דְּרוּשֵׁי עֲלִינוּ לְשַׁבַּח א).

וְכָל 'שַׁבָּט' מְעוֹרֵר בְּתַפְלָתוֹ כַּח מְזֻלוֹ שְׁבַשְׁנַיִם-עֶשֶׂר מְזֻלוֹת, וְהַמְזָל מְאִיר לְמַטָּה וּמַגְדִּיל הַצְּמַח וּשְׂאָר דְּבִרְיוֹ הַצְּרִיכִים אֵלָיו.

וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת תְּפַלְתוֹ לְשַׁעַר הַשַּׁבָּט' שְׁלוֹ - כִּי אִם יִגַּע לְשַׁעַר שַׁבָּט' אַחֵר, לֹא יוּכַל לְעֲלוֹת. וְצָרִיךְ לָזֶה זְכוּת גְּדוּלָּה, שִׁיִּזְכֶּה אָדָם לְהַעֲלוֹת תְּפַלְתוֹ דְּרַךְ שַׁעַר הַשַּׁיךְ לְשַׁבָּטוֹ.

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (פְּסָחִים ק"ח.): "קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יַם-סוּף וּקְשָׁה זְיוּגוֹ [בְּקָרִיעַת יַם-סוּף] וְכוּ' (סוּטָה ב.).

"כִּי הַיַּם-סוּף נִקְרַע לְשְׁנַיִם-עֶשֶׂר קָרְעִים, בְּנִגְדַּ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר שְׁבַטִים" (פְּרָקִי-דְּרַבִּי אֲלֵיעֶזֶר מ"ב; תְּקוּנַיִת-זֶהָר נ"ח:).

וְ"בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלָתָם גּוֹרְמִים זְיוּגָא דְּקִדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשִׁכְנִיתָה" (זֶהָר; פְּרִיעֵצִים-יִים קְרִיאַת-שְׁמַע פ"ד; שַׁעַר-הַכְּנֻנוֹת שַׁבָּת, הַקְּדָמָה; וְעוֹד).

וְלִכְפִּי הַזְיוּג שְׁגוֹרָם בְּתַפְלָתוֹ, כֵּן זֹכָה לְזְיוּגוֹ.

וְגַם "יִשְׂרָאֵל מְפָרְנָסִים לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים בְּתַפְלָתָם" (זֶהָר וַיְקָרָא ז:). וְכִפִּי שְׁמְפָרְנָס לְאַבְיוֹ שְׁבַשְׁמִים בְּתַפְלָתוֹ, כֵּן נוֹתֵנִין לוֹ פְּרָנְסָתוֹ.

וְצָרִיךְ לָזֶה זְכוּת גְּדוּלָּה: "שִׁיִּזְכֶּה לְהַעֲלוֹת תְּפַלְתוֹ דְּרַךְ שַׁעַר הַשַּׁיךְ לְשַׁבָּטוֹ"!

וְזֶה שְׂאֵמֵר אָבֵא בְּנִימִין (בְּרִכּוֹת ה:): "כָּל יָמַי הָיִיתִי מַצְטַעֵר עַל שְׁנֵי דְבָרִים: עַל תְּפַלְתִּי שֶׁתֵּהֵא סְמוּךְ לְמַטָּתִי" - הֵינּוּ: שִׁיתְּפַלֵּל דְּרַךְ 'שַׁעַר הַמַּטָּה' שְׁלוֹ.

כִּי יֵשׁ "שְׁנַיִם-עֶשֶׂר מְטוֹת" (בַּמִּדְבָּר י"ג, יז), וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ 'שַׁעַר מִיַּחְדָּ' -

וְהַתְּפִלָּה: שְׁלֹא תִתְרַחַק תְּפִלָּתוֹ מִ'מִּטָּה'
שְׁלוֹ.

וְזֶה לְשׁוֹן 'מִטָּה' - כִּי 'מִטָּה' לְשׁוֹן 'זְוִיג',
כַּמֵּאֲמַר הַפְּסוּקָה (בְּרִכּוֹת שָׁם): "עַל מִטָּתִּי
שָׁתָהָא נְתוּנָה" וְכוּ', וְ'מִטָּה' הוּא בְּחִינַת
'זְוִיג'.

גַּם 'מִטָּה' - הִיא בְּחִינַת 'פְּרִינְסָה', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא כו, כו): "בְּשִׁבְרֵי לֶכֶם מִטָּה
לָהֶם".

כִּי "שְׁנַיִם-עָשָׂר מִטּוֹת" גּוֹרְמִין 'זְוִיג'
וְ'מִפְּרִינְסִין', "קָשָׁה זְוִיגִין" וְ"קָשִׁין
מְזוּנוֹתֵינוּ" וְכוּ'.

קח

(ח"א לו, ג)

כַּשְׁמֻקְבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם'
בְּקִרְיַאת-שְׁמַע', בְּפְסוּקִים
'שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם' - כּוֹלֵל נִשְׁמָתוֹ בִּי"ב
שְׁבִטֵי יָהּ.

כִּי "בְּשְׁנַיִ פְּסוּקִים אֱלוֹ, יֵשׁ י"ב תְּבוּת,
נֶגֶד י"ב שְׁבִטֵי יָהּ; וּמ"ט אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד
מ"ט אוֹתִיּוֹת שֶׁבְּשִׁמּוֹת שְׁבִטֵי יָהּ" (מְגִלָּה-

עֲמֻקוֹת, תַּחֲלַת פְּרִשְׁת שְׁמוֹת).

וּמִפְּרִישׁ נִשְׁמָתוֹ, מְנַשְׁמַת עֵרְבֵרֵב,
הַבָּאִים מִ"אִשָּׁה זִוְנָה" (וַיִּקְרָא כֹּא,
ז), 'שִׁפְחָה בִּישָׂא' (תַּקוּנֵי-זִהְרָה נב. קמ. תַּקוּנֵי-זִהְרָה-
קָדָשׁ; וְעוֹד), שֶׁהִיא בְּבְחִינַת (בְּרִאשִׁית טז, ח):
"מִפְּנֵי שָׂרֵי גְבֻרָתִי אֲנֹכִי בִּרְחַת", שֶׁהַתַּאֲוָה
בִּוְרְחַת וְנִפְרָדָת מִמֶּנָּה.

[לְקוּטֵי-הַלְכוּת, קִרְיַאת-שְׁמַע ד, טז: וְזֶה שְׁמֵבֵאָר
שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּה (ח"א לו, בְּקִרְבֵּי עֲלֵי מְרַעִים): "שְׁשִׁינִים-
עָשָׂר תְּבוּת שֶׁבְּשְׁמַע' וּבְרוּךְ-שֵׁם', הֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם-עָשָׂר
שְׁבִטֵי יָהּ" - כִּי עֵקֶר 'קִרְיַאת-שְׁמַע' נִתְּגַלָּה, עַל-יְדֵי 'שְׁשִׁינִים-
עָשָׂר שְׁבִטֵי יָהּ, עִם 'עֵקֶב אֲבִיהֶם' שֶׁכָּלוּל מִכֻּלָּם.

כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ רַצ"ל (פְּסָחִים נו). עַל פְּסוּק (בְּרִאשִׁית מט, א):
"וַיִּקְרָא יַעֲקֹב לְבְנָיו" וְכוּ' - "שֶׁבַקְשׁ לְגַלּוֹת אֶת הַקֶּץ וְכוּ',
אָמַר: שְׁמָא יֵשׁ בְּכֶם וְכוּ', פִּתְחוּ וְאָמְרוּ: 'שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד', כְּשֵׁם שֶׁאֵין בְּלִבָּד אֶלָּא אֶחָד, כִּדּוּ אֵין
בְּלִבְנֵי אֶלָּא אֶחָד, פִּתְחָה יַעֲקֹב וְאָמַר: 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה הִכְנִיעוּ 'זְהֻמַּת מְצָרִים', עַד שֶׁזָּכּוּ יִשְׂרָאֵל לְעַמֵּד
בְּנִסְיוֹן בְּצִרוּף בְּהַתַּאֲוָה הַזֹּאת, וְלְצֵאת מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם,
וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת].

קט

(ח"ב עג)

הַמ"ט שְׁעָרֵי-תְּשׁוּבָה, הֵם בְּחִינַת מ"ט
אוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּשִׁמּוֹת שְׁנַיִם-עָשָׂר
שְׁבִטֵי יָהּ.

כִּי כָּל שְׁעַר וְשְׁעַר, יֵשׁ לוֹ אוֹת מִמ"ט
אוֹתִיּוֹת הַשְּׁבִטִים. וְעֵקֶר הַזְּדֻכְכוּת
שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבִטֵי יָהּ, שֶׁהֵם מ"ט אוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת מ"ט שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה - הֵיחָד
בְּ'מְצָרִים', שֶׁהוּא בְּחִינַת "מִצַּר הַגְּרוֹן" (שְׁעַר-
הַכְּפוֹנּוֹת, פְּסָח), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה עֲלָאָה'
(כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל).

וְעַל-כֵּן אַחַר שֶׁנִּזְדַּכְּכוּ שָׁם בְּמְצָרִים וְזָכוּ
לְצֵאת מִשָּׁם, סָפְרוּ מ"ט יָמֵי
הַסְּפִירָה, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד מ"ט שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה,
שֶׁהֵם בְּחִינַת מ"ט אוֹתִיּוֹת הַנִּלְכָּה.

וּבִיּוֹם הַחֲמִשִּׁים - אָז: "וַיִּרְדּוּ ה' עַל הַר
סִינַי" (שְׁמוֹת יט, כ) - זֶה

בְּחִינַת: ה'תְּשׁוּבָה' שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ
כְּבִיכּוֹל, בְּחִינַת 'שְׁעַר-הַחֲמִשִּׁים'.



וְהוּא לְמַד עִם כָּל בְּנָיו דְּרָכֵי הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, כִּי הָיוּ כָּלָם צְדִיקִים.

אך אף-על-פי-כן חקר בדעתו לְמִי לְמָסֵר
כָּל חֲכָמָתוֹ, עַד שֶׁמָּסַר כָּל חֲכָמָתוֹ
לְלוֹי; וּלְכָלָם מָסַר רְאִשֵׁי-פְרָקִים.

וְעַל-כֵּן 'שֵׁבֶט לוֹי' הָיוּ דְבוּקִים וְחֻזְקִים
בְּהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלָם,
וְעַל-כֵּן "לֹא טָעוּ בְּעֶגְלָה" (שְׁמוֹת ל"ב, כ"ו), וְגַם
"לֹא הָיָה עֲלֵיהֶם שׁוֹם עֲבוֹדַת מִצְרַיִם" (שְׁמוֹת
רַבָּה ה', טז).



"וַיֹּאסֶף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, וַיַּגִּיעַ
וַיֹּאסֶף אֶל עַמּוּיו" (בְּרֵאשִׁית מ"ט, ל"ג)

"יעקב אבינו לא מת" (תענית ה: זהר ויחי רנב)

קיג.

(ח"א ט, ב)

'יעקב' שְׁהוּא כָּלוּל כָּל ה'שְׁנַיִם-עָשָׂר
שְׁבָטִים, וְהָיָה יוֹדֵעַ כָּל מְטָה
וּמְטָה בְּשָׂרָשׁוֹ - בְּשִׁבְלִיזָה כְּתִיב בֵּה (בְּרֵאשִׁית
מ"ט, ל"ג): "וַיֹּאסֶף יַעֲקֹב רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה".

"רַגְלָיו" - זֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תְּהִלִּים פ"ה, יד): "צֶדֶק לְפָנָיו יִהְיֶה".
הֵינּוּ: שֶׁהָיָה מְאֹסֵף כָּל הַתְּפִלוֹת, כָּל אַחַת
לְשָׂרָשָׁה.

קיד.

(ח"א מז)

עַל-כֵּן נִקְרְאת 'אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל': "אֶרֶץ
הַחַיִּים" (זֵהַר וַיִּרְא קטו. וְעוֹד) - כִּי
הַשְּׁפָעֶתָה מִמּוֹדַת 'יעקב', שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו
(תְּעֻנִּית ה: זֵהַר וַיִּחִי רנב): יַעֲקֹב אָבִינוּ לֹא מָת.

"וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיִּבְרַךְ אוֹתָם"
(בְּרֵאשִׁית מ"ט, כ"ח)

קי.

(ח"א יט, ג)

גְּדֹל יְקָר הָעֵרֶךְ שֶׁל 'לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ' - שָׁבוּ
נִבְרָא הָעוֹלָם - כְּמֵאֵמֶר חַז"ל (בְּרֵאשִׁית-
רַבָּה יח, ד - עַל בְּרֵאשִׁית ב, כ"ג): "לְזֹאת יִקְרָא אֲשֶׁה,
כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת" - "לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל
לְשׁוֹן, מִכָּאן שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ".

וְזֶה בְּחִינַת 'חֲוָה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים יט, ג):
"וְלִילָה לְלִילָה יַחְוָה" - הֵינּוּ בְּחִינַת
ה'דְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, שָׁבוּ נִבְרָא
הָעוֹלָם.

וְזֶה בְּחִינַת: "לְזֹאת יִקְרָא אֲשֶׁה" - הֵינּוּ
ה'דְּבוּר', כְּמוֹ (בְּרֵאשִׁית מ"ט, כ"ח): "וְזֹאת
אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם".

קיא.

(ח"א לח, ב)

נִמְצָא לְעִיל בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית מ"ט, י"א): "אִסְרֵי
לְנַפְן עִירָה".



"וַיִּכַּל יַעֲקֹב לְצוֹת אֶת בְּנָיו" (בְּרֵאשִׁית מ"ט, ל"ג)

קיב.

(חיי-מוהר"ן שצה)

וְכֵן 'יעקב' הָיָה גַם-כֵּן עוֹסֵק בְּזֶה לְקָרֵב
'בְּנֵי-הַנְּעוּרִים' לְהַשְׁמִיטָתָם, וְחִבְר
כְּמֵה אֲלָפִים סְפָרִים בְּעֵינֵי הָאֱמוּנָה - כִּי
הוּא חִבְר סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד בְּעֵינֵי הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, גְּזֻמָּאוֹת סְפָרִים.

קטו.

(לקוטי הלכות, ראשית הגז ג, יא)

עקר 'שלמות הנפש': כשזוכה להשאיר דעתו אחריו, על ידי בניים ותלמידים צדיקים וכשרים.

ואז אינו מת כלל - כי כשנשארו דעתו אחריו, נשאר הוא בעצמו, כי עקר האדם הוא הדעת.

ועל-כן אמרו רז"ל (תענית ה: זהר ויחי רנ:): **"יעקב אבינו לא מת"** - כי

מאחר שזכה ל'מטה שלמה', הינו בניים צדיקים שקבלו ממנו דעתו לדורות, לדעת את השם מדור לדור לעולם ועד - הרי הוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים.



"ויעש לאביו אבל שבעת ימים" (בראשית נ, י)

- ענין 'אבלות שבעה ימים' -

קטז.

(ח"א כא, ה)

וזה בחינת 'שבעת ימי אבלות' רחמנא - לצלן, שמתאבלין עליו על שנסתלק נשמתו - בדי שיעלה נשמתו ל'אור-הפנים', בחינת 'מקיפין' - על ידי 'שבעה ימים' אלו.

קיז.

(ספר המדות, צדיק ח"ב ג)

ב'שבעת ימי אבלות' של הצדיק - הקדוש-ברוך-הוא משפיע על המתאבלים עליו, מ'אור-הגנוז מששת ימי בראשית'.



"ויאמרו הננו לך לעבדים" (בראשית נ, יח)

קיה.

(ח"ב א, י)

יש 'שלש עבודות' שמפסידין עבודות התפלה, והם 'שלש מדות': א) "אל תהי בז לכל אדם" (אבות פ"ד מ"ג) - 'שלא לבזות שום אדם'. ב) 'עבודה-זרה' ו'קלקול האמונה'. ג) 'שמירת-הברית'. כי כל 'שלש מדות' אלו - הם בחינת 'עבודות דסטרא-אחרא', ומפסידין 'עבודת התפלה'.

'בזוי אנשים', הוא בחינת 'עבודה' - כמו שמצינו באחי יוסף: **על שבוז אותו ולא האמינו שהוא יהיה מלך, נפלו לבחינת 'עבודות', ואמרו לו: "הננו לך לעבדים"** (בראשית נ, יח). - 'עבודה-זרה' וכו'.

'שמירת-הברית' וכו'.



"ואתם חשבתם עלי רעה, אלהים חשבה לטבה, למען עשה כיום הזה להחית עם רב"

(בראשית נ, כ)

קיט.

(חגי-מוהר"ן קטו)

בשנת תקס"ב בחדש אלול נכנס לפרסלב, ובא לכאן על שבת פרשת כי תצא, וכאשר נשמע הדבר בנעמריב הסמוך לפה, היה אצלנו דבר פלא מאד שהוא נכנס לכאן.

אבל השם-יתברך חמל עלינו מן-השמים, וחשב מרחוק להיטיב אחריתנו, להשאיר "שארית בארץ" (בראשית מה, ז), "למען עשה כהיום הזה להחיות עם רב" (שם נ, כ) - כי בכאן נגמרו הספרים-הקדושים הנדפסים; ופה חפר

הספרים הנעלמים מעין כל חי, הינו: מה שנספר, וספר הגנוז וכו' וכו'.

הקיסר בעצמו. והיה הבחור אומר בכעס כחורק בשניו עליו ואמר בכעס: "זה הרוצח!".

קב.

(לקוטי הלכות, ברפת-הודאה ו, לב)

'יוסף' הוא בחינת 'התהפכות היגון' ואנחה לשמחה - כמו שכתוב (בראשית מה, ה): "למחיה שלחני אלהים לפניכם" וכו', וכמו שכתוב (שם נ, כ): "ואתם תשבטם לרעה, אלהים חשבה לטובה, למען עשה ביום הזה להחיות עם רב".

ושאלו (הינו זה ה'קיסר' שנדמה לאיש אחר, שאל להבחור): "מפני מה הוא רוצח?! - השיב לו: "בשביל אכזריות שלו וגסותו באתי לכאן!" - שאלו: "ואיך?!"

וישב עצמו הבחור: "שבכאן אין לו ממי להתיירא!" - והגיד לו וספר לו כל אותו המאורע שעבר עליו. שאלו: "אם היה זה הקיסר בא לידך, היית נוקם בו עכשו?! - השיב לו: "לאו! (פי הוא היה רחמן)! אדרבא, הייתי מפרנסו כמו שאני מפרנס אותך!"

ואיתא בספרים על-זה (לקוטי-ראובני ויגש, על הפסוק הנ"ל: "פי למחיה שלחני אלקים"): "אשריהם בעלי-תשובה, פי למחיה שלחם אלהים וכו', ולטהר המקומות אשר נפצו שם, לקרב ניצוצי קדשה למקומם וכו'" - שכל-זה בחינת 'ירידה תכלית העליה', שנתהפך הכל לטוב לששון ושמחה.



"וינחם אותם וידבר על לבם" (בראשית נ, כא) - והענין שהצדיק מנחם ומשומח הכל מן העצבות -

"דברים המתקבלים על הלב" (רש"י)

"דברים שהן מנחמין את הלב" (בראשית-דב"ה ק, ט)

קכב.

(ח"א לד, ח)

וזהו כשנולד 'יוסף הצדיק', אמרה רחל' (בראשית ל, כג): "אסף אלקים את הרפתי" - פי כשנתגלה ה'נקדה' ששם 'אהבה הקדושה' - אזי נתבטל ה'חרפות', הינו ערלת לב, הינו: 'אהבות רעות'.

וזה שכתוב אצל 'יוסף' (שם מה, יב): "פי המדבר אליכם" - ופרש רש"י: "כפי כן לבי" - הינו: שהאיר ה'נקדה' שלו ב'וא"ו' [לב] שלו וכו'.

וכתיב בו (שם נ, כא): "וידבר על לבם", פרש רש"י: "דברים המתישבין על הלב!" - הינו: שהאיר ה'נקדה' כלליות' שלו, ב'לב כל ישראל'.

"ועתה אל תיראו אנכי אכלכל

אתכם ואת טפכם" (בראשית נ, כא)

"יוסף גמלו אותו אהיו רעה ובקשו להורגו, ובשבאו לידו גמלם טובה" (פסיקתא-דבתי ל)

קכא.

(ספורי-מעשיות, מעשה י מבערגער ועני)

שאלו ה'קיסר' (מהבחור 'בן הבערגער'): "השמעת מאותו הקיסר?! - השיב לו: "ששמע!" - שאל אותו על ה'פת-תאר' אם שמע ממנה?! - השיב לו גם-כן: "הן!"

והתחיל הבחור להתרגז ואמר: "זה הרוצח!" (הינו אותו הקיסר הנ"ל שדברו ממנו, פי הוא לא ידע שזה שמדבר עמו הוא

"וְהֵעֵלְתֶם אֶת עֲצָמוֹתַי מִזֶּה" (בְּרֵאשִׁית נ, כה)

קכג.

(ח"ב ב, ה)

"זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִמַּעֲצָבוֹן יְדִינוּ"
 (בְּרֵאשִׁית ה, כט), "נִיחָא דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין"
 (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה ל, ה; זֶהר בְּרֵאשִׁית מ: נח:), שְׁהוּא
 מְנַחֵם וּמְשַׂמַּח הַכֹּל מִן הָעֲצָבוֹת, בְּחִינַת:
 "זֶה יִנְחַמְנוּ" וְכו'.

קכד.

עֲנִינֵי 'עֲצָמוֹת יוֹסֵף' - נִמְצְאִים בְּפְרֻשַׁת
 בְּשִׁלַּח בְּפָסוּק (שְׁמוֹת יג, יט): "וַיִּקַּח
 מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ".



לקוטי תפלות

פרשת ויחי

מפתח התפלות: [א] "ויחי יעקב, פרשה סתומה" - ענין 'סתימת הקץ' ו'אריכות הגלות'; אם היינו שלמים בדעתנו שהכל בהשגחה, לא היינו מרגישים צער הגלות. **[ב]** "ויחי יעקב, פרשה סתומה" - שיאיר לנו 'אורו של משיח', ש'אריכות הזמן של הגליות' אינו נחשב לכלום. **[ג]** "מתה עלי רחל בדרך וגו', ואקברה שם", "בוכה על קברה" - שירחם על בכיותיה שבוכה עלינו. **[ד]** "האספו, הקבצו" - ה'קבוץ הקדוש' של הצדיק-האמת. שנוזבה להכליל בהישיבות הקדושות של הצדיקים האמתיים. **[ה]** "האספו, הקבצו" - קבוץ הקדוש של עמך ישראל, ובתי התפלה. **[ו]** "אלקים חשבה לטבה" - כל היסורים לטובתנו, אפלו בשאנחנו חושבים, שהם לרעות חס-ושלום.

י'חיד ה'משגיח ו'מנהיג ה'עולם בחדס
וברחמים גדולים, וכל אשר אתה
עושה עמנו בכלל ובפרט, הכל לטובה.

ואפלו כל הגליות והצרות וכל
ההרפתקאות העוברים עלינו
בכלליות ישראל ובפרטיות על כל אחד
ואחד, הכל לטובה גדולה, כי פוננתך
הקדושה לטובה תמיד.

אבל בעונותינו הרבים, מעצם השפת
הגלות, אשר אנו שרוים בין

[א] לקוטי-תפלות ח"א קמג

(על-פי לקוטי-מזרח"ן ח"א רנ, דע שכל מיני צער)

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה"

(בראשית מז, כח)

למה פרשה זו סתומה? - לפי שבין שנפטר יעקב-אבינו, נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם. דבר אחר: שבקש לגלות את הקץ לבניו, ונסתם ממנו. (רש"י, בראשית-רבה צו, א)

- ענין 'סתימת הקץ' ואריכות הגלות -

"עד מתי קץ הפלאות" (דניאל יב, ו)

אם היינו שלמים בדעתנו שהכל בהשגחה, לא היינו מרגישים צער הגלות

הַעֲפוּם, נִתְעַרְבַּב וְנִתְבַּלְבַּל דַּעְתָּנוּ, עַד
אֲשֶׁר אֵין בָּנוּ דַעַת לְהִבִּין וְלִידַע: שְׁכַל מַה
שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, הַכֹּל בָּא בְּהַשְׁגָּחָה-פְּרֻטִיית
מֵאַתָּךְ לְטוֹבֵתָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ מְרַגְּשִׁין
מְאֹד כָּאֵב וּמְכֹאֹב עֵצֶם רַבּוּי צְרוּתֵינוּ
וְגִלוּתָנוּ.

וּמַה נַּעֲשֶׂה, מְרָא דְעֵלְמָא כֻּלָּא, כִּי אַחַד
תְּלוּי בְּחִבְרוּ, כִּי ה'גְּלוּת' גּוֹרֵם
'הַסְתַּלְקוּת הַדַּעַת', וְ'הַסְתַּלְקוּת-הַדַּעַת'
גּוֹרֵם ה'גְּלוּת'.

כִּי עֵקֶר הַגְּלוּת וְעֵקֶר הַצְּרוּת וְהַצַּעַר
שְׁמַרְגְּשִׁין מְרִירוּת הַגְּלוּת, הַכֹּל הוּא
מִחֲמַת 'הַסְתַּלְקוּת-הַדַּעַת', מַה שְּׂאִין אָנוּ
מְבִינִין וְיודְעִין: שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָתְךָ לְבַד
לְטוֹבוּתֵינוּ הַנְּצַחִיוּת, "וּלְכֻלָּא הַרְשַׁע,
וְלִהְתֵּם חֲטָאוֹת, וְלִהְבִּיא צַדִּיק עוֹלָמִים".

כִּי אִם הֵינּוּ שְׁלָמִים בְּדַעְתָּנוּ, לְדַעַת
תָּמִיד בְּדַעַת-שְׁלָם: שֶׁהַכֹּל
בְּהַשְׁגָּחָתְךָ מֵאַתָּךְ! - לֹא הֵינּוּ מְרַגְּשִׁים
כָּלֵל צַעַר הַגְּלוּת, וְאִז הֵינּוּ שְׂבִים אֵלֶיךָ,
וְהֵינּוּ מְמַהְרִים לְצִאת לְחֵרוֹת מֵהַגְּלוּת.

אַבֵּל מִחֲמַת חֲשֻׁכַת-הַגְּלוּת, נִלְכְּדוּ כַּמָּה
מִבְּנֵי-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, שְׁנַדְמָה לָהֶם:
כָּאֵלוּ יֵשׁ טַבַּע חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְתוֹלִין בְּטַבַּע,
וּמִחֲמַת זֶה מְרַגְּשִׁין מְרִירוּת הַגְּלוּת, וְעַל-
יְדֵי-זֶה מֵתְאַרְךָ הַגְּלוּת כָּל-כָּף.

וְאַתָּה מַה נַּעֲשֶׂה, אָבִינוּ שְׂבִשְׂמִים, כִּי
אַרְךָ עָלֵינוּ הַגְּלוּת, וּמָשַׁךְ עָלֵינוּ
הַשְׁעָבוּד מְאֹד מְאֹד.

יּוֹם יוֹם נֹאמַר מַה יְהִיָּה בְּסוּפְנוּ, וְעַד
מְתִי וְ"עַד מְתִי קִץ הַפְּלֹאוֹת". מְתִי
תְּמַלֵּךְ בְּצִיּוֹן. מְתִי תָשׁוּב הַמְּלוּכָה לְבֵית
דָּוִד. מְתִי תָשׁוּב יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ. מְתִי תָשׁוּב
לְאַרְצָנוּ וּלְבֵית מִקְדָּשֵׁנוּ. עַד אָנָּה בְּכִיָּה
בְּצִיּוֹן וּמִסְפַּד בִּירוּשָׁלַיִם. מְתִי תִרְחַם עַל
כָּל צְרוּת נַפְשָׁנוּ וּמְרִירוּתָנוּ.

וְתֵן בְּלִבְנוּ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת, שְׁנִזְכָּה
לְהֵאֱמִין תָּמִיד בְּהַשְׁגָּחָה-הַפְּרֻטִיית,
שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּהַשְׁגָּחָתְךָ הַפְּרֻטִיית לְבַד.

וְנִזְכָּח לְהַתְּפַלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ תָּמִיד,
וְנִשְׁתַּתֵּף עֲצָמָנוּ בְּצְרוּת יִשְׂרָאֵל,
וְנִתְפַלֵּל וְנִעֲתִיר הַרְּבָה תָּמִיד בְּכֹל יוֹם, עַל
צְרוּת יִשְׂרָאֵל, בְּלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה.

וְנִשְׁפָּךְ לְבָנוּ כַּמִּים נִכַח פְּנֶיךָ יְהוָה, עַד
אֲשֶׁר נוֹרִיד דְּמַעוֹת הַרְּבָה
לְפָנֶיךָ בְּאֵמַת. "בְּכִי וּבְתַחֲנוּנִים" אָבוּא
לְפָנֶיךָ.

וְנִזְכָּח לְהַמְשִׁיךְ עַל-יְדֵי הַדְּמַעוֹת
הַשְׁגָּחָתְךָ עָלֵינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּרְחַם עָלֵינוּ מִן-הַשְּׂמִים, וְתִשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ
בְּרַחֲמִים, וְתִבְטֵל מֵעָלֵינוּ כָּל הַצְּרוּת וְכָל
הַגְּזֵרוֹת. וְתִמְהַר וְתַחֲשֵׁי לְגַאֲלֵנוּ גְּאֻלָּה
שְׁלָמָה, וְתִבִּיא לָנוּ אֵת מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ
בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן סְלֵה.



❁ [ב] לקוטי תפלות ח"ב לב ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב סא,
'השם יתברך למעלה מהזמן')

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה"
(בראשית מז, כח)

למה פרשה זו סתומה? - לפי שבין שנפטר יעקב-אבינו, נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם. דבר אחר: שבקש לגלות את הקץ לבניו, ונסתם ממנו. (רש"י; בראשית דב"ה צו, א)

- ענין 'סתומת הקץ' ואריכות הגלות -
"עד מתי קץ הפלאות" (דניאל יב, ו)

שנזכה שיאיר לנו הארת הדעת הקדושה, 'אורו של משיח', בחינת 'למעלה מהזמן' - שכל 'אריכות הזמן' של כל הגליות והצרות, אינו נחשב לכלום, וישתכח ויתבטל לגמרי, כשיתגלה הדעת השלם על-ידי משיח צדקנו

"אספרה אל חק, יהוה אמר אלי בני אתה, אני היום ילדתיך".

רבוננו של עולם, חי לעד וקים לנצח, אתה הוא קדם שבראת העולם, ואתה הוא לאחר שבראת העולם, פי אתה 'למעלה מהזמן', וכל הזמן כלו מה שהיה ומה שיהיה, אינו עולה אצלך אפלו כהרף-עין.

רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, קדמון לכל הקדמונים, ראשון לראשונים, ואחרון לאחרונים.

אתה הודעתנו מרחוק, דרכי נפלאותיך הנוראות, "לחיותנו כהיום הזה", להשיב נפשנו בעמק מרירות הגלות הארץ הזה, להזכירנו גדלת נוראותיך, לחזקנו ולאמצנו, ולנחמנו בכל צרותינו.

אשר כבר סבלנו צרות רבות ורעות בלי מספר מיום החרבן עד הנה, אשר כמעט "כשל פח הסבל", כי ארץ עלינו הגלות מאד מאד, וכבר כלו כל הקצין, ו"אין אתנו יודע עד מה", "עד מתי קץ הפלאות".

"ורבים מבני עמך נכשלו ונפלו" על-ידי-זה, על-ידי 'אריכות הגלות' המר הזה כל-כך.

אבל באמת אתה חושב מרחוק להטיב אחריתנו, בטובות נוראות ונפלאות, אשר לא נשמעו מעולם, ויש תקוה לאחריתנו. על-כן רמזת לנו מרחוק, והודעתנו גם עתה, התנוצצות נפלא מבחינת 'למעלה מהזמן'.

למען נדע ונאמין: שכל 'אריכות הזמן' של כל הגליות והצרות, מה שעוברים על ישראל מיום הגליות בכלליות, ובפרטיות כל מה שעובר על כל אחד ואחד.

הכל אינו נחשב לכלום, והכל ישתכח ויתבטל לגמרי, בעת שיתגלה הדעת השלם, על-ידי משיח צדקנו שיבא במהרה בימינו - שנזכה להשיג הדעת של בחינת 'למעלה מהזמן'.

על-כן רחם עלינו גם עתה, והאר עלינו הארת הדעת הקדושה הזה, שהוא 'אורו של משיח'.

באופן שנזכה להכניע ולבטל כל התאות והמדוטרעות, על-ידי שנזכר תמיד בבטול הזמן.

⊗ [ג] לקוטי-תפלות ח"ב לנג ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז,
'בראשית - לעיני כל ישראל')

**"ואני בבאי מפדן, מתה עלי רחל בארץ פנען
בדרך, בעוד נברת ארץ לבא אפרתה ואקברה
שם בדרך אפרת הוא בית לחם"** (בראשית מח, ז)

דע לך: שעל-פי הדבור קברתיה שם, שתהא לעזרה
לבניה, בשיגלה אותם נבוזראדן והיו עוברים דרך
שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם
רחמים, שנאמר (ירמיה לא, יד): "קול ברמה נשמע".
(רש"י; בראשית-רבה פב, י)

שנזכה שהשם-יתברך יחמל וירחם על
הדמעות והבכיות של 'רחל אמנו', אשר היא
בוכה עלינו ועל גלותינו; ונזכה לקום בחצות
בכל לילה, ולבכות על חרבן בית-המקדש;
ונזכה שיתגלו הצדיקים-האמתיים

**"קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים,
רחל מבכה על בניה, מאנה
להנחם על בניה כי איננו. על אלה אני
בוכיה, עיני עיני ירדה מים, כי רחק ממני
מנחם משיב נפשי, היו בני שוממים כי
גבר אויב"**

רבנו של עולם, חמל ורחם על
הדמעות והבכיות של רחל אמנו
שהיא השכינה וכנסת-ישראל, אשר היא
בוכה בדמעות שליש על גדל צערנו
וצרות נפשנו, "רחל מבכה על בניה"
שגלו מעל שלחן אביהם ומארצם יצאו.

**"בכו תכבה בלילה, ודמעתה על לחיה,
אין לה מנחם מפל אהביה".** כי
"כל רעיה" - שהם הצדיקים שבכל דור
ודור, נסתלקו בעונותינו הרבים, עד אשר
נשארנו "פתרן בראש הקר וכנס על
הגבעה". "יתומים היינו ואין אב,
אמותינו כאלמנות", ו"אין לנו מנחם".

כי הזמן רץ ושט ופורח מאד, ואינו
מתמהמה ומתעכב אפלו רגע אחת,
ואין בו שום תפיסה כלל, כי באמת אין
שום זמן כלל.

חמל עלינו בחמלתך הגדולה, והצילנו
מפגעי הזמן, ואל נחליף עולם
עומד לנצח, בעולם עובר חס ושלו.

חננו מאתך דעת ושכל אמתי, באפן
שנזכה להבין ולראות 'בטול-
הזמן', ואל יטעה אותנו הזמן כלל.

ונזכה להתחיל בעבודתך בכל יום
ובכל עת מחדש, ואל יבלבל
אותנו כלל כל מה שעבר עלינו עד אותה
השעה.

ונזכה בכל-עת, לקדש עצמנו באמת,
ולקשר ולכלל כל הזמן, בבחינת
'למעלה-מהזמן'.

עד שנזכה לצאת מתחת הזמן והמקום,
לבחינת 'למעלה-מהזמן', 'למעלה-
מהמקום', כרצונך וכרצון צדיקיך-
האמתיים אשר זכו לזה בשלמות באמת.

**"השיבנו יהוה אליך ונשובה, חדש
ימינו כקדם".** יהיו לרצון
אמרי-פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי
וגאלי.



רבונו של עולם, מי יחמל עלינו, ומי יחוס עלינו, ומי ינוד לנו, ומי יסור לשאל לשלום לנו, מי יגדר גדר ומי יעמד בפרץ.

מי יתקן דרכים ומי יישר מסלות, מי יתקן נפשנו, מי יחזירנו בתשובה שלמה לפניך, מי יעורר אותנו משנתנו לשוב אליך באמת.

אוי, "מה היה לנו. נפלה עטרת ראשנו, אוי נא לנו כי חטאנו".

ואם אמנם ידענו גם ידענו, כי גם עתה הם עוסקים בתקון נפשותינו.

אך מר לנו מר, כי אין אנו זוכים לראות פניהם הקדושים, ולשמע דבוריהם הנוראים, ולשאב הבל פיהם הקדוש, ולהסתכל על פארם ויפיהם וזיום והדרת פניהם הקדוש והנורא, ולהכלל בחן האמת שלהם.

כי הן המה היו הפאר והיפי והחן של כל העולם כלו, אשר כל מי שהיה נכלל בהחן שלהם הקדוש, בהפאר שלהם, בשמם הקדוש, הסתכל על עצמו ונתעורר בתשובה באמת.

ועתה עתה, בעונותינו, אבדנו מה שאבדנו, אוי לנו מה שגרמנו לנו בעונותינו, אוי, כמה העון גורם.

אוי, מה נעשה עתה, מה יעשו נרדפים כאלו, עניים ואביונים כאלו, עם ממשך וממרט כזה, עם עני ואביון כמונו.

"על-כן אמרתי שְׁעוּ מִנִּי אֲמַרר בְּכִי".
מר רוחי אקרר, קולי פים יהמה, אשיחה וירוח לי, אדברה אל יהוה אל עליון, ויעבר עלי מה.

רבונו של עולם, רבונו של עולם, רבונו של עולם, קדוש אתה ונורא שמך, ושמך משתף בשם הצדיקים האמתיים, עשה למען שמך, וקדש את שמך, וגלה האמת בעולם.

וּזְכֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים, שְׁנֹזְכָה לִידַע בְּאֵמֶת מִי הוּא הָרֹאשׁ-בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם עֲתָה, אֲשֶׁר מְקַבֵּל כַּח מֵהַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים הָאֵלֶּה שֶׁהִזְכַּרְתִּי לְפָנֶיךָ.

וּזְכֵנוּ בְּחִמְלָתְךָ הַגְּדוֹלָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו בְּאֵמֶת, וְלִהְיוֹת נִכְלָל תָּמִיד בְּאֵמֶת בַּהֶשֶׁם וְהַפֶּאֶר וְהַחֵן הָאֱמִתִּי שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים, וְלִהְתְּקַשֵּׁר וְלִהְתְּדַבֵּק בָּהֶם בְּאֵמֶת בְּקֶשֶׁר אֲמִיץ וְחֹזֵק בַּל יִמוּט לְעוֹלָם.

וּבְכֵן תִּרְחַם עָלַי מְלֵא רַחֲמִים, רַב חֶסֶד וְאֵמֶת, מְרַבָּה לְהִיטִיב, מְרַבָּה לְהִיטִיב, מְרַבָּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים, עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ.

וְתִזְכְּנִי בְּחֶסֶדֶיךָ הָעֲצוּמִים, וְתַעֲזֹרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתַחֲזַקְנִי וְתִאֲמַצְנִי בְּדַרְכֶיךָ הַנִּפְלְאִים, שְׁאֹזְכָה מֵעַתָּה לְקוֹם בְּכָל לֵילָה וְלֵילָה בְּחִצּוֹת מִמֶּשׁ, וְלִסְדֹּר תְּקוּן-חֲצוֹת, לְאוֹנֵן וְלִקְוֵנֵן וְלִבְכוֹת הַרְבֵּה עַל חֶרְבֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ עַל בֵּית קִדְשֵׁינוּ

וּתְפַאֲרֵתְנוּ, בֵּית חַיִּינוּ וְאַרְךָ יָמֵינוּ, בֵּית
חֻמְדֵּתְנוּ, צְבִי עֲדֵינוּ, גְּאוֹן עֲזֵנוּ, הוֹדְנוּ
זֵינוּ הַדְרֵתְנוּ וְקִדְשֵׁתְנוּ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל, אַחֲרֵי אֲשֶׁר
כָּבַר גְּרַמְנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ, מַה
שֶׁגְרַמְנוּ וְהִחֲרַבְנוּ בֵּית מִקְדָּשְׁנוּ, וְנִסְתַּלְקוּ
הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים בְּעוֹנוֹתֵינוּ.

עֲזָרְנוּ מֵעַתָּה, שְׁנֹזְכָה עַל-כָּל-פָּנִים,
לָקוּם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת מַמָּשׁ,
וְלִשְׁבֹּר לִבְנוּ לִבְכוֹת הַרְבֵּה בְדַמְעוֹת שְׁלִישׁ
עַל עוֹנוֹתֵינוּ הָעֲצוּמִים שֶׁגְרַמוּ כָּל-זֶה, עַד
אֲשֶׁר נִשְׁאַרְנוּ כִּיתוּמִים וְאִין אָב, כְּתוּעִים
וְאִין לִבְקָשׁ, כְּרַחוּקִים וְאִין לְקָרֵב, וְאִין
מִי שִׁיעֵמַד בְּעַדְנוּ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, יַעֲזֹרְרוּ
רַחֲמֶיךָ עַל בְּנֶיךָ, יִחַמוּ מֵעִיךָ
עָלֵינוּ, חוֹס וְחַמֵּל וְרַחֵם עַל שְׂאֵרֵית
פְּלִיטַת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

מְלֵא רַחֲמִים, אִיךָ תוּכַל לְהִתְאַפֵּק
מְלַרְחֵם עַל נַפְשׁוֹת הָעֲשׂוֹקוֹת, עַל
נַפְשׁוֹת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְגַּלְּלִים בַּחוּצוֹת
וּבְשׂוּקִים וּבְרַחוּבוֹת, שֶׁהֵם נַפְשׁוֹת יְקָרִים
מְאֹד מְאֹד וְהֵם נִשְׁפָּכִים בְּרֹאשׁ כָּל
חוּצוֹת, אֲשֶׁר עָלִיהֶם קוֹנֵן יְרֻמָּה הַנְּבִיא
קִינֹת הַרְבֵּה עַל כָּל נַפֶּשׁ וְנַפֶּשׁ.

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֵיכָה יוּעֵם זֶהֱב, יִשְׁנֵא
הַכֶּתֶם הַטוֹב, תִּשְׁתַּפְּכְנָה אֲבֵנֵי
קִדְשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת. בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים
הַמְּסֻלָּאִים בְּפֹז, אֵיכָה נִחְשְׁבוּ לְנַבְלֵי חֲרֵשׁ
מֵעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ דְעִלְמָא כְּלָא.
אַתָּה לְבַד יָדַעְתָּ עֲצָם יִקְרַת
תְּפַאֲרַת קִדְשֵׁת הַנִּפְשׁוֹת הַיְקָרִים הָאֵלֶּה,
הָאֲבֵנֵי קִדְשׁ הָאֵלֶּה, הַנִּשְׁפָּכִים עִתָּה
בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, "וְאִין אִישׁ מְאַסֵּף
אוֹתָם הַבֵּיתָה".

כִּי נִסְתַּלְקוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ, הַצַּדִּיקִים
הָאֲמִתִּיִּים הַנִּקְרָאִים 'רֹאשׁ-בֵּית',
שֶׁהֵם הַבְּעֵלֵי-בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם.

אֲשֶׁר אַז בְּהִיוֹתָם בְּעוֹלָם, וּשְׁמָם נִתְגַּדֵּל
בְּעוֹלָם - אַז הָיָה לְהָעוֹלָם 'בְּעַל-
הַבֵּית', וְאִז הָיִינוּ אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ נִקְרָאִים
'בְּנֵי-בֵּית'.

וּמִיּוֹם שֶׁנִּסְתַּלְקוּ בַּחֲטָאֵינוּ, וְנִתְעַלַּם
פְּאָרָם וְהִדְרָם וְחֵנָם הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא - אֲנַחְנוּ נְעִים וְנָדִים וּמְטֻלְטָלִים,
וְנַפְשׁוֹת יְקָרוֹת מֵעַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל
מִתְגַּלְּלִים בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת - כִּי נִסְתַּלְקוּ
מִן הָעוֹלָם הַבְּעֵלֵי-בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם,
שֶׁהֵם הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים הַנִּקְרָאִים 'רֹאשׁ-
בֵּית'.

וְאַפְלוּ מֵעַט הִרְשִׁימוּ שֶׁנִּשְׁאַר מִשְׁמָם
עַל-יְדֵי סִפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים
וְתַלְמִידֵיהֶם הַיְקָרִים, מְעַלִּימִים גַּם-כֵּן
מְאֹד מְאֹד בְּכַמָּה מִיְנֵי הָעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת
בְּלֵי שַׁעוֹר.

כִּי בְּכָל-פַּעַם נִתְגַּדְּלִים בְּעוֹלָם, בְּעֵלֵי
שֵׁם וּפְרָסוֹם, שְׂאִין שְׁמָם נִמְשָׁךְ כָּלֵל
מִשְׁם-יְהוָה, אֲדַרְבָּא עַל-יָדָם נִתְעַלַּם שֵׁם-
יְהוָה, וּמִתְגַּבְּרִים שְׁמוֹת הַחִיצוֹנִים חֶסֶת
וְשָׁלוֹם.

ובְעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים נִתְעַרְבַּב הָעוֹלָם
מֵאֵד, עַד אֲשֶׁר
אֵין אֲתָנוּ יוֹדֵעַ עַד מָה, מִי וּמִי הַהוֹלְכִים
בְּתוֹרַת יְהוָה בְּאֵמֶת, אֲשֶׁר שָׁמַם נִמְשָׁךְ
מִשֵּׁם-יְהוָה. וּמִי לְהַפִּיךְ. וּמִי מֵעָרַב
מִשְׁנֵיהֶם, מִטוֹב וְרַע, מ'מְאֹרֵי-אֹר'
וּמְאֹרֵי-אֵשׁ. "וְאֲנַחְנוּ לֹא גִדַע מָה
נַעֲשֶׂה, כִּי עָלֵינוּ עֵינֵינוּ".

זַכָּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקוֹם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת
מִמֶּשׁ, וּלְהִתְאַבֵּל עַל חֶרְפֵּן בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּחְרַב בְּעוֹנוֹתֵינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
נִזְכָּה לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ, שְׁתַּנְּחֵם וּתְשַׁמַּח
אוֹתָנוּ מִהֲרָה, וְתִשֵּׂם לְאַבְלֵי צִיּוֹן 'פָּאֵר'
תַּחַת 'אֶפֶר'.

וְנִזְכָּה לְהַכְנִיעַ ה'מְאֹרֵי-אֵשׁ, כְּנֶגֶד
ה'מְאֹרֵי-אֹר'. וְיִתְגַּבֵּר שֵׁם
הַקְּדוֹשׁ, שֵׁם-יְהוָה, שֵׁם הַצְּדִיקִים
הָאֱמֵתִיִּים, עַל שֵׁם הַטְּמָאָה, שְׁמוֹת
הַחֵיצוֹנִים, וְיִתְבַטַּל הַשֶּׁקֶר לְגַבֵּי הָאֵמֶת.

וְיִתְגַּלֶּה וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְפָּרַס בְּכָל הָעוֹלָם,
שֵׁם הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים
וּפָאֵרם וְהַדְרִים וְחַנֵּם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא.
וְנִזְכָּה לְהַכְלִיל בְּשֵׁמֶם, וּבְפָאֵר הַדְרַת
קְדוּשָׁתָם.

עַד אֲשֶׁר יִפְתָּחוּ עֵינֵינוּ בְּאֵמֶת, וְנִסְתַּכַּל
עַל עֲצָמֵנוּ הַיָּטֵב בְּאֵמֶת, בְּכָל
הָאַרְבַּע יְסוּדוֹת, לְזַכְּכֶם וּלְטַהֵרם
וּלְקַדְּשֶׁם, מִכָּל הַתְּאוֹת-רָעוֹת וּמִדּוֹת-רָעוֹת
הַנִּמְשָׁכִים מֵהֶם, וּלְבָרְרָם מֵרַע לְטוֹב,
וּלְזָכוֹת לְכָל הַמִּדּוֹת-טוֹבוֹת וּמַעֲשִׂים-
טוֹבִים.

וּתְמַהֵר וּתְחַיֵּשׁ לְגַאֲלָנוּ, וּתְכַנֶּה בֵּית
קְדוֹשָׁנוּ וּתְפַאֲרֵנוּ. וְיִתְגַּדֵּל,
וְיִתְקַדֵּשׁ, וְיִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר,
וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ, בְּפִי כָּל
חַי, תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְתַעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, שְׁלֹא יִהְיֶה
לְה'מְאֹרֵי-אֵשׁ, שׁוֹם אַחִיזָה
וּשְׁלִיטָה בְּנוֹ חַסְדֵּי-שְׁלוֹם, לֹא בְּגוֹפָנוּ, וְלֹא
בְּנַפְשָׁנוּ, וְלֹא בְּמַאֲדָנוּ.

רַק נִזְכָּה לְכָלֵל תָּמִיד, ב'מְאֹרֵי-אֹר',
הַנִּכְלָלִים בְּשֵׁמֶךָ הַקְּדוֹשׁ.

"עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל דְּבַר כְּבוֹד
שְׁמֶךָ, וְהַצִּילָנוּ וּכְפָר עַל
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵים
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ. וּבְרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמְלֹא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל
הָאָרֶץ אָמֵן וָאָמֵן.



☉ [ד] לְקוֹטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ה ☉
(על-פי לקוטי-מוז"ר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')
"הָאֶסְפוּ וְאִגִּידָה לְכֶם וְגו'. הַקְּבִצוּ וּשְׁמַעוּ בְּנֵי
יַעֲקֹב, וּשְׁמַעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם" (בְּרַאשִׁית מֵט, א"ב)
- עֲנִין ה'קְבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַצְּדִיק-הָאֵמֶת -
שְׂנֵזֶפֶה לְהַכְלִיל בְּהִיטִיבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל
הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים; וְשְׂנֵזֶפֶה עַל-יְדֵי קְבוּץ
הִיטִיבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים,
לְחַבֵּץ וּלְתַסֵּן כָּל חֻלְקֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה

וּבְכֵן תִּזְכָּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתִתֵּן לָנוּ
רַבִּי וּמְנַהִיג אֱמֵתִי, וְתַעֲזָרְנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂאֲזָכָה לְהִתְקַרֵּב
לְצְדִיקִים אֱמֵתִיִּים, שְׂיֵשׁ לָהֶם יְשִׁיבָה

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"ב ח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקענו תזכרה')

"האספו ואגידה לכם וגו'. הקבצו ושמעו בני יעקב, ושמעו אל ישראל אניכם" (בראשית מט, א-ב) - ענין ה'קבוץ הקדוש' של הצדיק-האמת - שנזכה שיתרבה ויתוסף קבוץ עמך ישראל, בתוספות מרבה בכל עת; ונזכה תמיד להתפלל בקבוץ גדול ורב; ויתרבה ויתגדל בית התפלה, ברבוי גדול ועצום ורב

ורחם עלינו ברחמיך הרבים, וקרב פזורינו מבין הגוים, ונפוצותינו פנס מירפתי ארץ, וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ.

ויתגדל ויתרבה ויתוסף, קבוץ עמך ישראל, בתוספות מרבה, בכל עת ועת. ויתוספו שכנים רבים, על קבוץ הקדוש של עמך ישראל, בכל-עת.

ונזכה תמיד, להתפלל תפלותינו לפניך בכונה גדולה, בקבוץ גדול ורב, כמו שכתוב: "ברב עם הדרת מלך".

ויתרבה ויתגדל בית התפלה, ברבוי גדול ועצום ורב.

והצדיקים האמתיים, יבנו בתים רבים ועצומים, בלי שעור וערך ומספר, עד אין קץ ותכלית, מצרופי תפלות עמך בית ישראל, אשר יתרבו ויתגדלו בקבוץ גדול מאד.

ותקבץ כל האבנים והנפשות יחד, ותצטרף מהם צרופים קדושים לאין קץ, מה שאין הפה יכול לדבר והלב

הגונה של תלמידים פשרים והגונים כרצונך הטוב.

ואזכה גם אנכי, להפלל בהישיבות הקדושות של הצדיקים האמתיים, בין התלמידים ההגונים שלהם.

ותזכנו על-ידי קבוץ הישיבות הקדושות של הצדיקים האמתיים, לקבץ ולתקן כל חלקי האמונה הקדושה, ונזכה לאמונה שלמה באמת.

ויקיים בנו מקרא שכתוב: "כה אמר יהוה, זכרתי לך חסד נעורייך, אהבת כלולותיך, לכתף אחרי במדבר, בארץ לא זרועה".

ותזכנו, שיתתקן מחנו ושכלנו על-ידי הצדיקים האמתיים, שיאירו בנו קדשת מחם הקדוש, וילמדו אותנו דעת ותבונה, וילמדונו באורח משפט, וארחות חסדיך יגלו לנו.

ויחזקונו בעבודתך, ויאמצונו ויטהרו לבבנו לעבדך באמת, וישמחו נפשותינו האמללות מאד, כי אין לנו על מי לסמוך, כי אם על הצדיקים האמתיים, ואליהם אנו מקשרים את כל תפלותנו ועבודתנו.



לחשב, ויהיו נבנים מהם בנינים נאים גדולים ורבים עד אין קץ.

ותתפאר ותשתעשע בהם בשעשועים גדולים חדשים, אשר לא עלו לפניך מימות עולם.

עד אשר מרבוי הבתים והבנינים דקדשה שיתרבו לאין קץ, תכניס ותקבץ ותאסוף לתוך הבתים דקדשה, את כל הנפשות העשוקות והנשמות דאזלין ערטלאין המפזרים בין הגוים, את כל האבנים הקדושות הנשפכים בראש כל חוצות, כמו שכתוב: "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות".

ומעתה תרחם עליהם, על כל הנפשות האלה העשוקים בעונותיהם, ובעונות אבותיהם אתם, ותמלא רחמים עליהם, כי אתה לבד יודע עצם הרחמנות שעליהם עד אין שעור וערך.

רחם עליהם ועלינו למענה, ותחזר ותקבצם בקדשה שנית, ותכניסם ותאספם אתך הביתה, ותאספם מחוץ לפנים, לתוך בתי הקדשה והתפלה שיתרבו ויתגדלו ויתוספו עד אין קץ ותכלית, על ידי קבוץ עמך ישראל יחד, בתוספות שכנים הרבה בכל-עת.

ועל-ידי-זה תמלא רחמים עלינו, ותמחל ותסלח ותכפר לכל חטאתינו ועונותינו ופשעינו, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מנעורנו עד היום הזה.

ויעלו ויראו וירצו לפניך תפלותינו ותחנותינו, פעולות וכזבחים, לכפר על כל עונותינו. ותהפך כל עונותינו לזכיות.

ויקיים מקרא שכתוב: "והביאותים אל הר קדשי, ושמתים בבית תפלתי, עולותיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי, כי ביתי בית-תפלה יקרא לכל העמים".

ויקיים מהרה מקרא שכתוב: "ובל-יאמר שכן חליתי, העם היושב בה נשא עון".

לקוטי-תפלות על הקבוץ הקדוש של ראש-השנה, שאז הוא עקר זמן הקבוץ הקדוש - נמצאים במערכת "ראש השנה"



🌀 [ו] לקוטי-תפלות ח"א צג 🌀

(על-פי לקוטי-מזרח"ן ח"א עד, רומה על השמים)

"ואתם חשבתם עלי רעה, אלהים חשבה לטבה" (בראשית נ, כ)

שנזכה להאמין: שכל היסורים הם לטובתנו, ו"אלקים חשבה לטבה", אפלו בשאנחנו "חושבים, שהם לרעות" חס-ושלום

רבנו של עולם, ידעתי ואני מאמין: שכל הדינים והיסורים העוברים עלינו בכלליות ישראל, ובפרטיות מה שעובר על כל אחד ואחד בכל-עת ובכל זמן, וכל המניעות והבלבולים המונעים

וּמִבְּלָבָלִים אוֹתָנוּ מֵעֲבוֹדָתְךָ, כָּלֵם
נְשַׁלְחִים מֵאִתְּךָ לְטוֹבָתָנוּ.

וְאַתָּה מוֹכִיחַ וּמְיַסֵּר וּמְנַסֶּה וּמְצַרֵּף
אוֹתָנוּ לְטוֹבָתָנוּ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב:
"כִּי כַּאֲשֶׁר יֵיסַר אִישׁ אֶת בְּנוֹ, יִהְיֶה
אֱלֹהֶיךָ מְיַסְרֶךָ".

וְאִם אֲנַחְנוּ חוֹשְׁבִים אוֹתָם לְרַעוֹת חֵס־
וְשָׁלוֹם, "אֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטוֹבָה",
כִּי כוֹנֵנְךָ תְּמִיד לְטוֹבָה, כִּי "הִתְרַחַקוֹת,
הוּא עָקֵר הִתְקַרְבוֹת".

